

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Lipińska 2, 01-833 Warszawa

NIP 521 29 92 374 | REGON 014931762

tel.: 22 599 71 00 | fax: 22 599 71 01 | e-mail: kancelaria@wcpr.pl | www.wcpr.pl

Sprawozdanie za rok 2019

Spis treści

WSTĘP	5
I. POMOC SPOŁECZNA	10
1. Domy pomocy społecznej	10
1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych.....	13
2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat	14
3) Mieszkania chronione wspierane.....	14
4) Projekty, współpraca, udział.....	14
5) Zebrania z dyrektorami i pracownikami domów pomocy społecznej	15
6) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej.....	15
2. Integracja społeczna i interwencja kryzysowa	16
1) Interwencja kryzysowa	17
a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	17
b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	21
2) Integracja społeczna cudzoziemców	25
a) Udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z łączeniem z rodziną posiadającą ww. formy ochrony międzynarodowej	25
b) Dzieci cudzoziemskie	32
c) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej	32
II. PIECZA ZASTĘPCZA	34
1. Rodzinna piecza zastępcza	34
2. Zawodowa piecza zastępcza.....	37
3. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	38
1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze	38
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	41
3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce	42
4) Interwencyjny przewóz dzieci	42
5) Wspieranie działań wychowawczych - „Rodziny zaprzyjaźnione” i wolontariat	42
6) Informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych	43
7) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków.....	43
4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego	45
1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	47
a) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej	47
b) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.....	48
c) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	49
d) Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia zawodowej pieczy zastępczej	49
2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.....	50
a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne.....	50
b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego	51
c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków	52
d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką z organizacjami pozarządowymi.....	52
III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	53
1. Rehabilitacja społeczna	54

1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	54
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	55
3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	55
4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	55
5) Warsztaty Terapii Zawodowej.....	56
a) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej.....	56
6) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób Niepełnosprawnych (PIKON).....	57
2. Orzekanie o niepełnosprawności	58
1) Legitymacje osoby niepełnosprawnej	59
2) Karty parkingowe	59
IV. PROJEKTY I PROGRAMY	59
1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	59
1) Dobra opieka - lepszy start	59
a) Coaching szkoleniowy	59
b) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne	60
2) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej.....	61
3) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI)	61
2. Programy i projekty rządowe	62
1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	62
a) Aktywny Samorząd	62
b) Wyrównywanie Różnic Między Regionami III.....	64
2) Dodatek wychowawczy.....	64
3) Dobry start.....	65
V. KSIĘGOWOŚĆ I FINANSE.....	66
1. Świadczenia.....	66
1) Rodziny zastępcze	66
a) Decyzje dla rodzin zastępczych.....	66
b) Świadczenia wypłacone dla rodzin zastępczych	67
c) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych opuszczających po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę.....	68
2) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty	68
3) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych.....	69
4) Decyzje i świadczenia wypłacone dla cudzoziemców	69
5) Pozwy alimentacyjne.....	69
6) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami.....	70
a) Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym - dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (dochody).....	70
b) Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci pochodzące z terenu m.st. Warszawy przebywające w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (wydatki)	71
7) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	72

8) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne.....	74
a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej	76
b) Usuwanie danych o dłużniku.....	77
9) Informacje o wysokości pobieranych świadczeń	77
10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych.....	77
2. Plan finansowy i jego wykonanie.....	77
VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYZACJA	81
1. Organizacja.....	81
1) Zarządzenia Dyrektora	81
2) Kontrola i audyt.....	82
a) Kontrole zewnętrzne i audyty	82
b) Kontrole przeprowadzane przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie	83
2. Administracja	88
1) Korespondencja	88
2) Gospodarowanie nieruchomościami.....	88
3) Archiwum zakładowe	89
4) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja	89
VII. SPRAWY KADROWE	90
1. Sprawy pracownicze.....	90
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.....	92
WYKAZ TABEL I WYKRESÓW	94

Wstęp

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR lub Centrum jest jednostką organizacją m.st. Warszawy powołaną uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej.

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Powyższe zadania realizowane są jako zadania własne powiatu i zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne gminy. Podstawą realizacji powyższych zadań poza statutem nadanym Uchwałą Nr XX/676/2007 z 6 grudnia 2007 r. są między innymi ustawy: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dnia 27 marca 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rok 2019 był rokiem wyjątkowym w związku z obchodami jubileuszu 20-lecia działalności Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach obchodów Dyrekcja i Pracownicy Centrum zaangażowali się w organizację licznych imprez przybliżających Warszawiakom wiedzę o prowadzonych formach wsparcia oraz integrację nie tylko z klientami Centrum, ale i mieszkańcami.

Był to rok nie tylko podsumowań ostatnich 20 lat, ale również wyznaczania kierunków działania na kolejne lata. Szerokie zainteresowanie wzbudził hymn WCPR napisany przez jednego z pracowników Centrum, a następnie wykonywany na wielu imprezach organizowanych przez Centrum z okazji jubileuszu. Wśród licznych konferencji, spotkań i imprez odbyły się między innymi:

19.05.2019r. - Wolski Korowód w Parku Sowińskiego.

Tradycją stało się, że udział w tym przedsięwzięciu od kilku lat bierze Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w Wolskim Korowodzie, którego celem jest promocja oferty z obszaru szeroko rozumianej pomocy społecznej świadczonej na terenie Dzielnicy Wola przez instytucje, stowarzyszenia, fundacje i inne podmioty. W atmosferze zabawy i rodzinnego spotkania WCPR zaprezentowało swoją ofertę, co spotkało się z dużym zainteresowaniem i życzliwością. Podczas imprezy prezentowano działalność WCPR (gadżety, ulotki, słodycze i balony okolicznościowe nawiązujące do 20-lecia WCPR). Promowano Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON). Udzielano informacji o realizowanych zadaniach. Zorganizowano zajęcia dla dzieci, m.in. plastyczne z nagrodami (gry planszowe i edukacyjne, maskotki).

22.05.2019r. - XX Przegląd Twórczości Artystycznej Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej w sali widowiskowej Urzędu Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie było jednym z głównych organizatorów XX Przeglądu Twórczości Artystycznej Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej m.st. Warszawy. W Przeglądzie uczestniczyli Mieszkańcy wszystkich 19 warszawskich Domów oraz delegaci Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie”. Uczestnicy przygotowali wystawę prac plastycznych, 10 jednostek zaprezentowało się na scenie, w tym również z okazji 20-lecia Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie pracownicy Centrum. Łącznie w imprezie wzięło udział blisko 200 osób - uczestników oraz zaproszonych gości. Dużą atrakcją dla seniorów stanowił występ DJ Wiki, która zainicjowała zabawę taneczną.

08.06.2019r. - Piknik z okazji Dnia Dziecka na terenie Domu Dziecka Nr 1.

Zorganizowano atrakcje dla dzieci, między innymi: kąciek malucha, gry i konkursy sportowe oraz muzyczne z nagrodami, zajęcia plastyczne, poczęstunek. Tło stanowiły występy muzyczne młodzieżowego zespołu „Bezimienni” oraz grupy wokalne dziewcząt z Domu Pomocy Społecznej

„Żegańska”. Pracownicy WCPR zaśpiewali piosenkę „20-lat minęło jak jeden dzień” z akompaniamentem akordeonu, co wywołało żywą reakcję odbiorców.

20.06.2019r. - Dzień Uchodźcy - w sali widowiskowej Domu Dziecka nr 1 przy Al. Zjednoczenia 34 - spotkanie eksperckie z udziałem przedstawicieli: UNHCR, Biur m.st. Warszawy, Urzędu Pracy, ośrodków pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz cudzoziemców, współpracujących z WCPR.

Spotkanie było okazją do zaprezentowania historii działalności WCPR w zakresie wspierania procesu integracji cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową i odpowiedzi na pytania dotyczące różnych aspektów działań WCPR na rzecz tej grupy. Po części oficjalnej nastąpił występ muzyka Syrii, poczęstunek regionalnych smakołyków przygotowany przez cudzoziemców pochodzących z Iranu, Syrii i Tadżykistanu, którzy w pierwszej części spotkania mieli okazję zaprezentować swoje krótkie historie integracji w Polsce.

08.09.2019r. - Piknik Rodzinny w Parku Polińskiego

Piknik został zorganizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Południe m. st. Warszawy pod honorowym patronatem Burmistrza Dzielnicy z udziałem WCPR. Pracownicy Centrum przygotowali stoisko z banerem i gadżetami, atrakcje dla dzieci, a w ofercie dla dorosłych była informacja o zadaniach tutejszego Centrum.

14.09.2019r. - Konferencja z okazji 20-lecia WCPR.

Odbyła się okolicznościowa prezentacja przedstawiająca rozwój jednostki na przestrzeni lat poprzedzona wystąpieniem Dyrektora WCPR i przedstawicieli kadry kierowniczej z lat ubiegłych. Pani Dyrektor złożyła podziękowania wieloletnim pracownikom. Zespół pracowników z entuzjazmem wykonał piosenkę „20-lat minęło jak jeden dzień”. Następnie przedstawiciele każdego z Działów wzięli udział w teleturnieju WCPR-iada, który stanowił swoiste kompendium wiedzy o Centrum na przestrzeni lat jego funkcjonowania. Spotkanie stanowiło centralny punkt obchodów 20-lecia WCPR i odegrało rolę integracyjną dla pracowników wszystkich Działów.

21.09.2019r. - Piknik „uRodziny Najlepsze” na terenie Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa przy ul. Starej 4, dedykowany rodzinom zastępczym współpracującym z Centrum.

W trakcie pikniku odbył się koncert piosenek z tradycyjnego repertuaru o stolicy, wystąpił zespół "Pink Girls", wykonano utwory na gitarze elektrycznej i basowej. Dzieci zaprezentowały występy w gimnastyce artystycznej, uczestniczyły w warsztatach cyrkowych, bębniarskich, zajęciach stolarskich w znajdującym się na terenie CWR RW Fablabie. W trakcie imprezy działało mobilne miasteczko ruchu drogowego.

18.12.2019r. - spotkanie wigilijne w sali konferencyjnej w nowej lokalizacji WCPR przy ul. 11 Listopada 15b.

Spotkanie stanowiło podsumowanie wydarzeń związanych z całorocznym świętowaniem 20-lecia WCPR. Dyrektor Centrum podziękowała Zespołowi za całoroczną pracę, jak również promocję jednostki. W ramach prezentu dla Zespołu zaprezentowano świąteczny teledysk nagrany przez „Rodzinę WCPR”, w którym wokalnie zadebiutowała kadra kierownicza z grupą utalentowanych pracowników w utworze do muzyki „Pada śnieg ” (z autorskim tekstem) z towarzyszeniem instrumentów (gitary, akordeon). Następnie zgodnie z tradycją odbyło się wspólne śpiewanie kolęd.

Dyrekcja oraz zespół pracowników WCPR z zaangażowaniem podejmowali inicjatywy skierowane do beneficjentów, jak również do pracowników jednostek współpracujących z tutejszym Centrum, co spotkało się z pozytywnym odzewem drugiej strony. Był to rok zacieśnienia współpracy między poszczególnymi Działami Centrum, nierzadko usytuowanymi w różnych lokalizacjach. Zanotowano

wzrost integracji Zespołu WCPR, a w efekcie zaowocowało dużym poczuciem satysfakcji z odbioru licznych przedsięwzięć.

Zadania statutowe

Centrum realizuje zadania m. st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz ustawy prawo o ruchu drogowym określone przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatu z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje zadania własne m. st. Warszawy i zadania własne m. st. Warszawy jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

W roku 2019 do zadań Centrum należało m.in.:

- 1) udzielanie informacji o prawach i obowiązkach osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do domów pomocy społecznej, ponoszeniem odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz umieszczaniem w domach pomocy społecznej skierowanych do nich osób,
- 3) koordynowanie działań związanych z kierowaniem osób przez ośrodki pomocy społecznej do rodzinnych domów pomocy społecznej,
- 4) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do ośrodków interwencji kryzysowej oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz podejmowanie działań zmierzających do efektywnego dysponowania miejscami w tych placówkach,
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017r . poz. 2206 z późn.zm.), mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- 7) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej,
- 8) organizowanie mieszkań chronionych,
- 9) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 10) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy, z wyjątkiem tych, które należą do jednostek obsługujących te placówki,
- 11) prowadzenie obsługi finansowo-księgowej publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 12) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i przyznawaniem pomocy osobom usamodzielnianym, których mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 13) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem świadczeń rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzinom pomocowym oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego,
- 14) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem:
 - a) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym zawieranie i wykonywanie porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- b) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - c) dodatku wychowawczego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 z późn.zm.) oraz świadczenia dobrego startu przyznawanego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. poz.1061),
- 15) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich oraz diagnozy specjalistycznej,
 - 16) współpraca w opracowywaniu i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych,
 - 17) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodziny dom dziecka,
 - 18) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
 - 19) prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych (Dz. U. poz. 416) oraz przewidzianych przepisami umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze z dnia 19 października 1996 r. (Dz. U. z 2010 r. poz. 1158) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. Urz. UE L 338 z 23.12.2003, str. 1 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 243, z późn. zm.),
 - 20) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem należności:
 - a) z tytułu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - b) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych,
 - c) z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - d) z tytułu opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - 21) prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - 22) obsługa Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie;
 - 23) prowadzenie dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie związanej z wydawaniem:
 - a) orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień,
 - b) kart parkingowych,
 - c) legitymacji osoby niepełnosprawnej,
 - 24) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa, jak również współpraca

- z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.), działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 25) prowadzenie spraw związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów dotyczących dofinansowania przez m.st. Warszawę:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - d) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - e) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz prowadzonych przez nie zajęć klubowych,
 - f) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - g) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - h) kosztów utrzymania psa asystującego,
 - 26) sprawowanie, w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy, nadzoru nad działalnością domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej, prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz inne podmioty na zlecenie m.st. Warszawy,
 - 27) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej wychowanków pieczy zastępczej,
 - 28) zarządzanie powierzonym zasobem nieruchomości m.st. Warszawy,
 - 29) realizacja projektów i programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności środków Unii Europejskiej;
 - 30) organizowanie szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników jednostek nadzorowanych w zakresie standardów świadczonych przez nie usług,
 - 31) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym.

Centrum na podstawie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w rozumieniu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. Domy pomocy społecznej

Do zakresu działania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie Domów Pomocy Społecznej (DPS), należy całokształt spraw związanych z nadzorem i współpracą z domami pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowań dotyczących przyznawania świadczeń w formie pobytu w domu pomocy społecznej. Centrum prowadzi ponadto postępowania w sprawie zwrotów należności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz zwrotów nadpłat z tego tytułu. Odrębnym zadaniem jest wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie skierowania do mieszkań chronionych wspieranych prowadzonych przez jeden z domów pomocy społecznej w Warszawie.

W 2019 roku z pomocy oferowanej przez domy pomocy społecznej skorzystało łącznie osób wymagających całodobowej pomocy, w tym w domach na terenie m.st. Warszawy oraz 1212 osób przebywających w 127 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów, czyli o 15 więcej niż w roku 2018.

Tabela 1: Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej na 31.12.2019 r. z podziałem na typy domów

DPS poza Warszawą		DPS w Warszawie		Razem
Typ Domu dla osób:		Typ Domu dla osób:		
w podeszłym wieku	88	w podeszłym wieku	517	605
przewlekłe somatycznie chorych	177	przewlekłe somatycznie chorych	772	949
przewlekłe psychicznie chorych	547	przewlekłe psychicznie chorych	200	747
niepełnosprawnych intelektualnie	287	niepełnosprawnych intelektualnie	279	566
niepełnosprawnych fizycznie	4	niepełnosprawnych fizycznie	0	4
Razem	1103		1768	2871

Łącznie w domach pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy i poza na 31 grudnia 2019 r. zamieszkiwało 2871 osób, to jest o 48 więcej niż w roku 2018. Najwięcej osób przebywało w domach pomocy społecznej przeznaczonych dla osób przewlekłe somatycznie i psychicznie chorych, najmniej w domu dla osób niepełnosprawnych fizycznie. W stosunku do roku 2018 widoczna jest tendencja wzrostowa w przypadku kierowania do domu pomocy społecznej dla osób przewlekłe somatycznie chorych poza Warszawą.

Niezmiennie jednak znaczna liczba osób wymagających pomocy jest kierowana do placówek na terenie m.st. Warszawy, gdzie funkcjonuje **19 domów pomocy społecznej** dysponujących **1850 miejscami**, w tym 3 domy prowadzone przez Zgromadzenia Zakonne i 2 domy prowadzone przez fundacje w ramach umów zawartych przez m.st. Warszawę.

Tabela 2: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc

TYP DOMU	LICZBA DOMÓW	LICZBA MIEJSC
Dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku	7 <i>w tym 1 prowadzony przez 'Fundację „Gniazdo Rodzinne”</i>	594
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7 <i>w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne</i>	776
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1 <i>prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne</i>	70
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 <i>prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”</i>	30
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	180
Razem	19	1 850

Łączna liczba miejsc w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy w stosunku do roku 2018 nie uległa zmianie. Jednak o 5 zmniejszyła się liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kilińskiego 10/12 w Warszawie, który jest przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i o tyle samo wzrosła liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Solec 36 a w Warszawie przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Średnio miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy w 2019 r. wynosił 5744,77zł i był o 523,24 zł wyższy od kosztu w roku 2018, który wynosił 5221,53zł. Natomiast w placówkach poza Warszawą średnio koszt utrzymania jednego mieszkańca wynosił 3736,24 zł, a więc wzrósł w stosunku do 2018 r. o 50,51zł.

Liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej w 2019 r. wyniosła 680, w tym 8 z innych powiatów i wzrosła w stosunku do 2018 r. o 102 wnioski czyli prawie o 18%.

Wykres 1
Procentowy udział wniosków o DPS
z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów

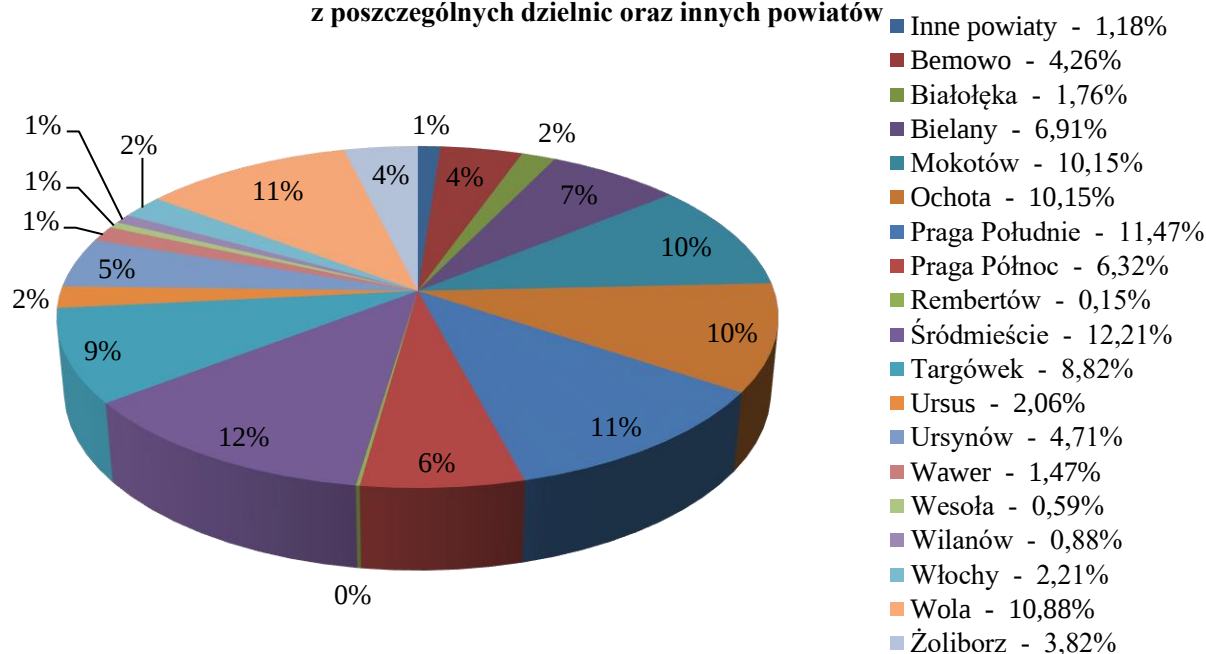

Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu

TYP DOMU	Liczba wniosków w 2014 r.	Liczba wniosków w 2015 r.	Liczba wniosków w 2016 r.	Liczba wniosków w 2017 r.	Liczba wniosków w 2018 r.	Liczba wniosków w 2019 r.
dla osób w podeszłym wieku	214	183	160	193	181	186
dla przewlekle somatycznie chorych	289	295	271	221	265	347
dla przewlekle psychicznie chorych	89	104	90	110	89	99
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	7	10	6	3	5	12
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	36	35	38	30	38	36
Razem	635	627	565	557	578	680

Z ww. danych wynika, że poza znacznym wzrostem liczby wniosków w stosunku do 2018 r. najbardziej wzrosła liczba osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, bo o 82 wnioski w stosunku do roku ubiegłego oraz do domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie z 5 do 12. Liczba wniosków do pozostałych typów domów nieznacznie się różni od 2018 r.

W stosunku do 2018 r. liczba osób oczekujących na placówkę w m.st. Warszawa nieznacznie zmalała (o 18 osób), zatem nadal utrzymuje się podobnym poziomie. Na powyższą sytuację mają wpływ wprowadzone od 2018 r. ograniczenia w kierowaniu do dwóch placówek dla osób w podeszłym wieku na terenie m.st. Warszawy (DPS ul. Elekcyjna 6 oraz DPS ul. Bohaterów 46/48), z uwagi na planowaną restrukturyzację oraz prowadzone remonty, co faktycznie pomniejszyło liczbę dostępnych miejsc w placówkach na terenie Warszawy o 57.

Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2016-2019

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc w 2019r.	Liczba osób oczekujących			
			na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2018	na dzień 31.12.2019
dla osób w podeszłym wieku	7	594	64	43	60	47
dla przewlekle somatycznie chorych	7	776	173	87	123	118
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	56	40	41	45
dla niepełnosprawnych intelektualnie	4	280	55	44	49	50
RAZEM	19	1850	348	214	273	260

W 2019 r. do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło ponadto 59 wniosków o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku. Liczba ww. wniosków pozostaje od trzech lat na zbliżonym

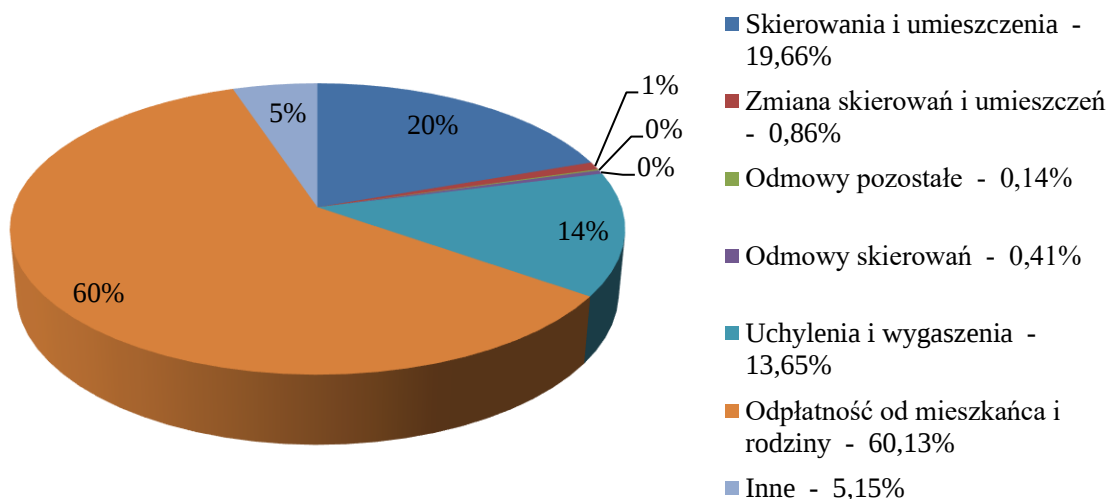
poziomie. Wnioski powyższe rozpatrzono i wraz z decyzjami o skierowaniu przekazano do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przy ul. Brechta 3 w Warszawie, który wydaje decyzje o odpłatności i umieszczeniu we wskazanym Ośrodku.

Łącznie w sprawach dotyczących domów pomocy społecznej w roku 2019 wydano 5092 decyzji administracyjnych tj. o 829 decyzji więcej niż w roku 2018 (4263), w których rozstrzygano w 5377 sprawach tj. 490 sprawach więcej niż w roku poprzednim (4887).

1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych

Najwięcej decyzji wydano w sprawach odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej 3062 to jest o 341 więcej niż w roku 2018. Decyzji dotyczących odpłatności mieszkańca było 2716, a decyzji dotyczących opłaty od zobowiązanych członków rodziny 346. Drugą pod względem liczebności wydanych decyzji kategorią są decyzje w sprawie skierowania i umieszczenia w domach pomocy społecznej, których było 942 to jest o 42 więcej niż w roku 2018. Łącznie skierowań i umieszczeń do DPS oraz skierowań do KOMR w Dąbku było w 2019 roku 1001 decyzji.

Wykres 2
Rodzaje decyzji

W roku 2019r. od 60 decyzji, co stanowi niespełna 1,2% wszystkich wydanych w 2019 r. decyzji złożono odwołania, które zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w celu rozpatrzenia. Kolegium utrzymało w mocy 21 decyzji, uchyliło 10 i przekazało sprawy do ponownego rozpatrzenia. 3 sprawy rozstrzygnięto w inny sposób (umorzenie postępowania, stwierdzenie uchybienia terminu do złożenia odwołania lub uznanie że złożone pismo nie jest odwołaniem).

Większość uchylonych decyzji dotyczyła odmowy skierowania do domu pomocy społecznej (16) i ustalenia odpłatności (26) oraz zwrotu (4). Najczęstszym powodem uchylenia decyzji było odmienne od powoływanego w uzasadnieniach decyzji WCPR orzecznictwo lub interpretacja przepisów przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze. W 3 przypadkach decyzje zostały uchylone w związku ze zmianą sytuacji prawnej tj. wejściem w życie od 4 października 2019 r. zmiany ustawy o pomocy społecznej.

W stosunku do roku 2018r. liczba odwołań zmalała o 18, co jest istotne biorąc pod uwagę, że liczba wydanych w 2019r. decyzji wzrosła.

2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat

W roku 2019 r. Dział ds. domów pomocy społecznej przeprowadził łącznie 73 sprawy związane z zadłużeniem za pobyt w domu pomocy społecznej. Zostało wydanych:

- a) 32 decyzje o zwrocie na łączną sumę 174 958,81 zł,
- b) 11 decyzji o odstąpieniu od żądania zwrotu na łączną sumę 65 093,87zł,
- c) 6 spraw zakończono w związku ze zgonem osoby zobowiązanej. Sprawy te opiewały na kwotę 20 880,68zł,
- d) 4 decyzje wydano w sprawie rozłożenia należności na raty,
- e) 20 umorzeń postępowania w związku z wniesieniem opłaty przez dłużników na łączną kwotę 103 523,44zł.

W roku 2019r. dokonano także 8 osobom zwrotu nadpłaty wniesionej za pobyt w domu pomocy społecznej na łączną kwotę 20 264,85zł.

3) Mieszkania chronione wspierane

Program pilotażowy dotyczący uruchomienia mieszkań chronionych został przygotowany przez Dom Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” i zaakceptowany przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Mieszkania chronione działają od dnia 1 października 2015r. Mieszkania są przeznaczone dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie będących mieszkańcami m.st. Warszawy. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu mają niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie pieczy zastępczej, którzy nie mają możliwości powrotu do rodzin lub samodzielnego zamieszkania w środowisku.

Mieszkania zapewniają całodobowe usługi opiekuńcze i wspierające, odpowiadające indywidualnym potrzebom mieszkańców.

Celem pobytu w mieszkaniu jest przygotowanie mieszkańców do prowadzenia samodzielnego - na miarę możliwości - życia, ale też zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pobyt w mieszkaniu ma odroczyć lub w ogóle wyeliminować zamieszkanie w domu pomocy społecznej.

Decyzje administracyjne w sprawie pobytu w ww. placówce wydawane są na pobyt czasowy. W roku 2019 liczba miejsc z 12 została zmniejszona do 9. Trzy miejsca zostały przeznaczone na uruchomiony w placówce programu opieki wychowawczej. Na koniec roku 2019 w mieszkaniach chronionych przebywało łącznie 7 podopiecznych.

4) Projekty, współpraca, udział

W roku 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przygotowało dwa projekty zmian (łącznie cztery od 2016 r.) do obowiązującej Zarządzeniem nr 410/2016 z 31 marca 2016 r. Prezydenta m.st. Warszawy „*Procedury dotyczącej zasad i trybu postępowania przy kierowaniu i umieszczaniu w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wnioskodawcy i opłat osób zobowiązanych*”. Ostatni przygotowany w 2019 r. projekt został przekazany do Biura Pomocy i Projektów Społecznych 27 września. Określa zasady prowadzenia postępowań w związku ze zmianą od 4 października 2019 r. przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz wskazuje obszary współpracy ośrodków pomocy społecznej i Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie kierowania mieszkańcami Warszawy do domów pomocy społecznej oraz ustalania opłaty za pobyt w placówce.

Powyższy projekt nie został wdrożony, a tym samym zasady współpracy i podziału kompetencji w m.st. Warszawa w sprawach dotyczących kierowania i ustalania opłaty za pobyt w DPS nie zostały uregulowane.

W 2019 r. tutejsze Centrum uczestniczyło w spotkaniach dotyczących realizacji programu opieki wychowawczej, którego partnerem został aktualnie jeden z domów pomocy społecznej

m.st. Warszawy. Założeniem programu jest zapewnienie wsparcia opiekunom osób niepełnosprawnych poprzez czasowe zapewnienie całodobowej opieki niepełnosprawnym podopiecznym.

Ponadto Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie było zaangażowane w realizację programu *mentoringowego pt. „Budowanie kompetencji liderskich”*. Powyższy program skierowany był do pracowników domów pomocy społecznej w celu rozwijania kompetencji liderskich kadry domów pomocy społecznej.

W maju 2019 r. prowadziliśmy na zaproszenie Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy dwa spotkania dla przedstawicieli OPS oraz organizacji pozarządowych prowadzących schroniska dla osób bezdomnych, na których omawialiśmy zasady kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osób bezdomnych.

5) Zebrania z dyrektorami i pracownikami domów pomocy społecznej

W 2019 roku odbyły się 2 zebrania z dyrektorami domów pomocy społecznej, podczas których omawiano sprawy organizacyjne i bieżące.

W tym czasie zorganizowano także 2 spotkania z pracownikami socjalnymi domów pomocy społecznej m.st. Warszawy dotyczące zasad prowadzenia postępowań administracyjnych oraz wyjaśnienia wątpliwości zgłoszonych wcześniej przez pracowników Domów.

6) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej

W ubiegłym roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło 12 spraw wyjaśniających w sprawach zastrzeżeń lub uwag dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej zgłoszonych przez Mieszkańców, rodziny lub inne osoby czy instytucje, a także świadczonej przez nie opieki. Ponadto do WCPR wpłynęło w tym czasie 14 doniesień rozpatrywanych w trybie postępowania skargowego oraz 1 wniosek.

W ramach nadzoru prowadzonego nad domami pomocy społecznej w pierwszym półroczu 2019 r. pracownicy Działu Domów Pomocy Społecznej tutejszego Centrum przeprowadzili 2 kontrole w nadzorowanych jednostkach, tj. kontrolę kompleksową w DPS „Na Przedwiośniu” i kontrolę problemową w DPS „Syrena”.

Pracownik Działu Domów Pomocy Społecznej WCPR w ramach współpracy z warszawskimi Domami oraz w związku ze sprawowanym nadzorem, a także monitoringiem stosowania przez placówki Standardów opieki i pracy personelu przeprowadził 58 wizyt w domach pomocy społecznej.

W 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w dalszym ciągu monitorowało proces stosowania przez warszawskie Domy Standardów opieki i pracy opracowanych i wprowadzonych we wszystkich jednostkach publicznych w 2017 r. w ramach projektu „AGE - Działania na rzecz aktywnego i godnego starzenia się w Warszawie. W roku 2019 kolejne 2 niepubliczne placówki wdrożyły Standardy opieki i pracy (DPS Fundacji „Gniazdo Rodzinne” i DPS Fundacji „Pomocna Dłoń”).

W ramach Standardu: wymiana wiedzy i doświadczeń jako element wsparcia personelu DPS w 2019 r. tutejsze Centrum koordynowało organizację przez warszawskie jednostki 12 spotkań szkoleniowych dla poszczególnych grup pracowniczych. W każdym kwartale 2019 roku odbyły się 3 spotkania szkoleniowe, po jednym dla personelu pielęgnacyjno-opiekuńczego, socjalno-terapeutycznego oraz kadry kierowniczej średniego szczebla. W każdym spotkaniu uczestniczyli pracownicy ze wszystkich warszawskich Domów.

Również w ramach Standardów opieki i pracy personelu w 2019 r. tutejsze Centrum zorganizowało szkolenie z zakresu wypalenia zawodowego dla różnych grup zawodowych pracowników domów pomocy społecznej. W pierwszym etapie przeprowadzonym w czerwcu 2019 r. odbyło się 8 całonocnych warsztatów, w których udział wzięło 80 pracowników warszawskich Domów.

W drugim półroczu (wrzesień - październik 2019 r.) w kolejnym etapie szkolenia w 6 spotkaniach uczestniczyło 57 osób.

W sumie w 2019 r. w organizowanych przez tutejsze Centrum szkoleniach uczestniczyło 137 pracowników DPS.

Dodatkowo w czwartym kwartale 2019 r. dla 17 pracowników DPS, którzy brali udział w pierwszych etapach programu mentoringowego pt. „Budowanie kompetencji liderских” zorganizowano dwudniowe szkolenie z komunikacji nastawionej na budowanie współpracy pt. „Efektywna komunikacja i współpraca w zespołach pracowniczych”, z którego skorzystali wszyscy zaproszeni pracownicy DPS.

W czwartym kwartale 2019 r. przeprowadzono weryfikację kolejki osób oczekujących na przyjęcie do domów pomocy społecznej. Wysłano w tym celu 80 pism do ośrodków pomocy społecznej i zakładów opiekuńczo-leczniczych. W wyniku nadal trwającej weryfikacji ustalono, że 7 osób zmarło a 2 zrezygnowały. Wpłynęły także 2 wnioski o zmianę typu placówki.

2. Integracja Społeczna i Interwencja Kryzysowa

W 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie nadal realizowało zadania dotyczące współpracy i kierowania do Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK). Centrum prowadziło także postępowania dotyczące udzielenia schronienia samotnym matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, które z tej formy pomocy jak w latach ubiegłych korzystały w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży (OW) przy ul. Chlubnej 9a-d. W 2019 r. WCPR wydał 317 skierowań do Hostelu WOIK oraz 199 decyzji dotyczących kierowania do OW. Z pomocy w formie pobytu w pierwszej placówce w ramach interwencji kryzysowej skorzystało 341 osób (130 kobiet, 39 mężczyzn i 172 dzieci), zaś w drugiej 214. W 2019 r. pracownicy WCPR uczestniczyli także w spotkaniach specjalistów wspierających osoby i rodziny przebywające w obu placówkach.

Dodatkowym zadaniem realizowanym przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie od 2018 r. jest prowadzenie spraw związanych z udzielaniem tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. W związku z tym zadaniem w 2019 r. opracowano koncepcję i kosztorys udzielania takiej formy pomocy osobom bezdomnym w dwóch lokalizacjach. Zakupione zostało także wyposażenie oraz artykuły niezbędne do realizacji zadania. Od 1 listopada 2019 r. w związku ze zmniejszoną liczbą miejsc noclegowych w placówkach prowadzonych na terenie m.st. Warszawy przez organizacje pozarządowe WCPR uruchomił tymczasowe, interwencyjne miejsca schronienia przy ul. Myśliborskiej 53. Każdej nocy w godzinach od 18 do 8 rano z noclegu mogło skorzystać do 95 osób. W ciągu 2 miesięcy z tej formy pomocy skorzystało łącznie 315 osób, w tym 279 mężczyzn i 36 kobiet.

W 2019 r. pracownicy socjalni prowadzili łącznie 153 programy integracyjne, w trakcie trwania których udzielili wsparcia 281 osobom posiadającym ochronę międzynarodową. Zarówno liczba IPI jak i wspieranych cudzoziemców jest na podobnym poziomie jak w roku 2018. W roku 2019 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie sfinansowało możliwość uczestnictwa w bezpłatnych kursach języka polskiego jako obcego dla tej grupy klientów. Dodatkowo cudzoziemcom posiadającym ochronę międzynarodową umożliwiono bezpłatny dostęp do dwóch psychologów, którzy w razie potrzeby poza językiem polskim prowadzili konsultacje także po rosyjsku i angielsku. Wsparcie specjalistyczne było udzielane również przez coacha zdrowia. Na potrzeby usprawnienia komunikacji z klientami pracownicy socjalni mogli korzystać z tłumaczy w ramach współpracy z biurem tłumaczeń. Wszystkie działania specjalistyczne finansowane były w ramach środków własnych WCPR.

1) Interwencja kryzysowa

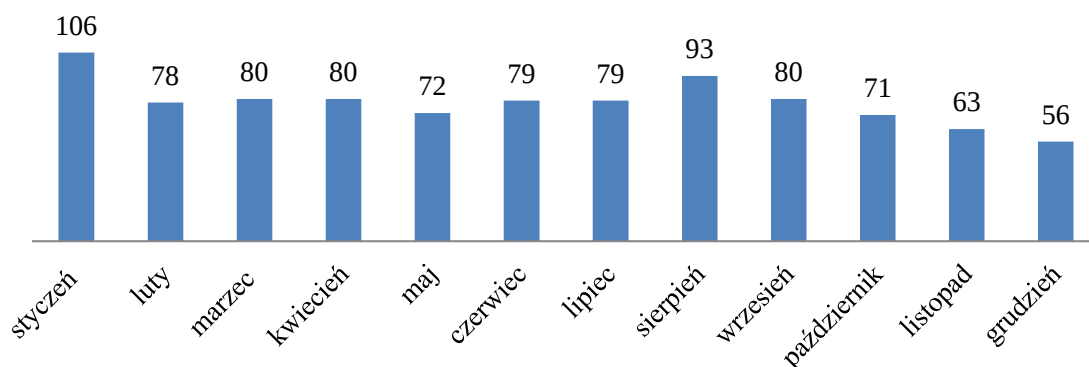
a) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. realizowało zadanie związane z nadzorem nad działalnością Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK). W ramach zadań statutowych WCPR kieruje Klientów do Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. 6 Sierpnia 1/5 w Warszawie został powołany Uchwałą Nr XXIV/596/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 lutego 2016 r. WOIK w ramach swojej działalności udziela pomocy w formie schronienia w Hostelu dla osób i rodzin będących w kryzysie, w tym również w kryzysie spowodowanym utratą miejsca zamieszkania. Do Hostelu przyjmowane są rodziny z dziećmi oraz osoby samotne. WCPR w 2019 r. kierowało do Hostelu zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2016 Dyrektora WCPR z dnia 20 czerwca 2016 r. wprowadzającym procedurę kierowania hostelu działającego w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzonego przez m. st. Warszawa. Czas pobytu w WOIK określony jest do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia w szczególnych sytuacjach do 6 miesięcy.

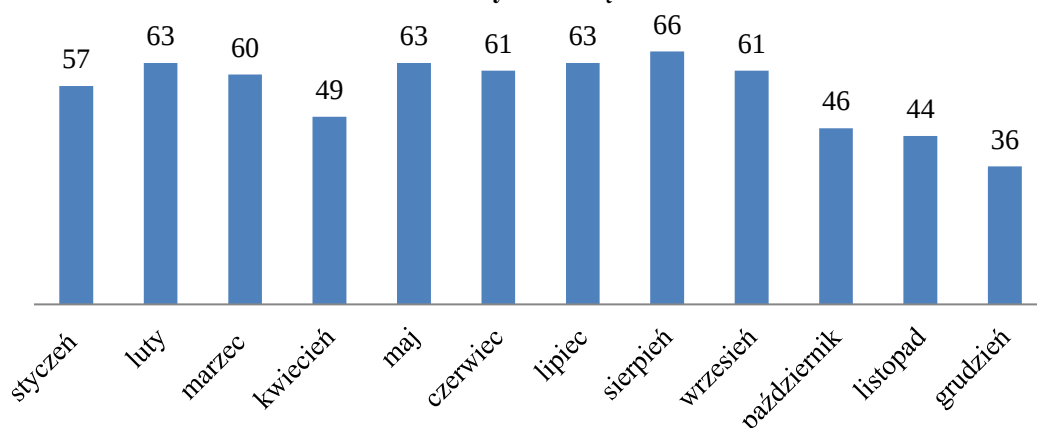
W 2019 roku z pomocy w formie pobytu w Hostelu WOIK skorzystało łącznie 341 osób (130 kobiet, 39 mężczyzn i 172 dzieci). Odnotowano niewielki spadek liczby korzystających ze wsparcia w porównaniu do roku ubiegłego. W roku ubiegłym było 381 osób (154 kobiet, 32 mężczyzn i 195 dzieci).

Wykres 3
Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK
w poszczególnych miesiącach 2019 r.

Ustalony Zarządzeniem Nr 18/2016 z dnia 23 maja 2016 r. Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie limit miejsc w Hostelu działającym w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. 6-go Sierpnia 1/5 wynosi 60. Z cotygodniowych raportów przesyłanych przez pracownika WOIK wynika, że najwięcej osób było w sierpniu - 66. Limit został nieznacznie przekroczony w 7 miesiącach.

Wykres 4
Najwyższa liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK
w danym miesiącu

Spośród zgłaszających się do placówki 60 % stanowiły osoby zamieszkujące na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 5: Miejsce pochodzenia osób zgłaszających się do Hostelu WOIK

Miejsce podchodzenia	Liczba osób w 2018 r.	Liczba osób w 2019 r.
Warszawa	227	205
spoza Warszawy	124	110

W roku 2019 WCPR wydało 317 skierowań (dla porównania w roku 2018 - 342 skierowań), w tym:

- kierujących (pierwszy pobyt) - 141 (w 2018 r. - 169),
- przedłużeń pobytu - 171 (w 2018 r. -166),
- skierowań wydanych dla małoletnich dzieci, kierowanych do Hostelu na wniosek rodzica, który już korzysta z pobytu (np.: przyjęcie do Hostelu dziecka urodzonego w trakcie pobytu matki) - 5 (w 2018 r. -7).

Tabela 6: Skierowania wydane w latach 2018-2019 do Hostelu WOIK

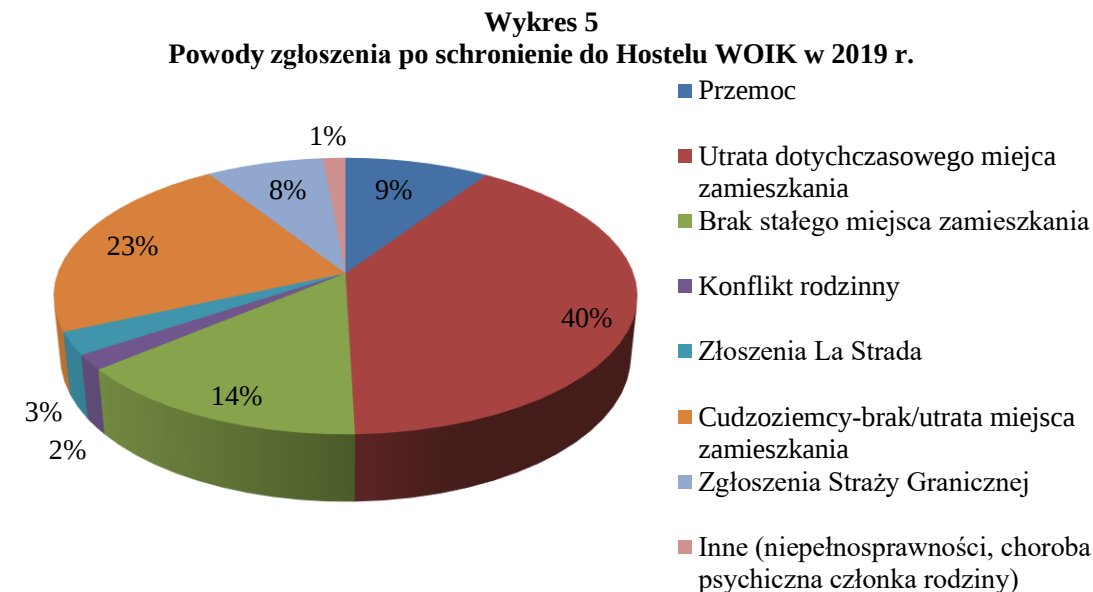
Rok	Liczba wydanych skierowań
2018	342
2019	317

Ponadto wydano 4 decyzje odmawiające przedłużenia pomocy w formie pobytu w WOIK. Dwie z nich dotyczyły odmowy pobytu powyżej 6 miesięcy. W dwóch pozostałych przypadkach odmówiono przedłużenia pobytu z powodu braku współpracy z pracownikami WOIK w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej i w związku ze złamaniem regulaminu. Czas pobytu w WOIK określony jest do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia w szczególnych sytuacjach do 6 miesięcy. W 2019 r. z możliwości przedłużenia pobytu do 6 takiej skorzystało 106 osób, co stanowi 33 % korzystających.

Tabela 7: Długość pobytu w Hostelu WOIK

Długość pobytu (dot. osób, które opuściły WOIK do dnia 31.12.2019 r.)	Łączna liczba osób
Do 7 dni	88
Od 8 dni do miesiąca	75
Powyżej miesiąca do trzech miesięcy	90
Powyżej trzech miesięcy do 6 miesięcy	106
RAZEM	321

Powody ubiegania się o pomoc w formie schronienia w Hostelu przedstawia poniższy wykres.

Z analizy danych statystycznych wynika, że podobnie jak w latach ubiegłych najliczniejszą grupę osób zgłaszających się po pomoc w formie pobytu stanowią Klienci, którzy utracili dotychczasowe miejsce pobytu - stanowi to 40 % ogółu. Wskazywane przez Klientów powody to eksmisja, wypowiedzenia umowy najmu przez właścicieli, zadłużenie lokalu. Spośród osób zgłaszających się do Hostelu WOIK z powodu utraty miejsca zamieszkania znaczna część jest długotrwale bezdomna. Często także z problemem braku miejsca zamieszkania borykają się obcokrajowcy szukający schronienia w tej placówce. Stanowią oni drugą najliczniejszą grupę osób korzystających ze wsparcia - 22 %. Głównie są to obywatele Federacji Rosyjskiej narodowości czeczeńskiej, najczęściej rodziny pełne i wielodzietne z co najmniej trójką. Z wnioskiem o pomoc tak jak w latach poprzednich do WOIK zgłaszała się także Straż Graniczna. Pracownicy tej służby poszukiwali schronienia dla cudzoziemców na krótki czas - 1 do 2 nocy. W 2019 r. liczba takich zgłoszeń w porównaniu z 2018 r. wzrosła przeszło dwukrotnie.

Tabela 8: Liczba osób skierowanych do Hostelu WOIK na wniosek Straży Granicznej

Jednostka zgłaszająca	Liczba osób w 2018 r.	Liczba osób w 2019 r.
Straż Graniczna	12	26

Z analizy powodów opuszczenia wynika, że najwięcej osób deklaruje wynajem mieszkania lub pokoju. Grupa ta stanowi 25 % ogółu opuszczających WOIK. Można zatem wykazać, że pobyt w WOIK pozwala na znalezienie zasobów i możliwości by powrócić do środowiska. Należy

jednak zaznaczyć, iż podanie przyczyny opuszczenia WOIK jest deklaracją wskazaną przez Klienta. Pracownicy WOIK oraz WCPR nie weryfikują stanu faktycznego.

Tabela 9: Powody opuszczenia Hostelu WOIK

Powód opuszczenia wskazany przez Klienta	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób
Wynajęcie mieszkania/pokoju	21 rodzin/9 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe/1osoba dorosła, której dziecko powróciło do matki	81
Otrzymany lokal z Wydziału Zasobów Lokalowych	4 rodziny/ 2 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	14
Powrót do męża/partnera/rodziny	6 rodzin/4 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe/1 osoba dorosła, której dziecko po opuszczeniu WOIK zostało czasowo zabezpieczone przez rodzinę	20
Zamieszkanie u rodziny/znajomych	14 rodzin/4 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe/2 osoby małoletnie z 2 rodzin	47

W 2019 r. na 321 osób opuszczających, 65 osób (20 rodzin i 12 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe) bezpośrednio po zakończeniu pobytu w WOIK zgłosiło się do innych placówek świadczących pomoc w formie schronienia. 1 rodzina została przyjęta do prywatnego domu opieki.

Tabela 10: Osoby korzystające z innej formy schronienia po opuszczeniu Hostelu WOIK

Placówka	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób ogółem
OWKiD „Etecja”	15 rodzin/3 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	43
SOW CPK	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
DSM w Brwinowie	2 rodziny	5
DSM w Chyliczkach	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
DSM w Zopowych	1 rodzina	4
DPS Bohaterów	1 rodzina	2
DPS „Syrena”	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Hostel Fundacji Po Drugie	1 osoba dorosła, której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej	1
Schronisko dla osób bezdomnych Markot	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Schronisko dla bezdomnych kobiet EMAUS	2 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe	2
Schronisko z usługami opiekuńczymi	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Mieszkanie chronione Fundacji La Strada	1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe	1
Ośrodek Fundacji Tarkowskich Herbu Klamry w Podłodowie	1 rodzina	2
RAZEM	20 rodzin/12 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	65

Najczęstszą formą dalszego korzystania z instytucjonalnej pomocy w formie schronienia jest wnioskowanie o pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W 2018 r. do Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży przy ul. Chlubnej

9a-d zostały przyjęte 24 kobiety z 42 dzieci. W 2019 r. - na 26 wniosków złożonych przez mieszkańców WOIK w placówce zamieszkały 23 kobiety z 32 dzieci, w tym 73% czyli 17 kobiet z 20 dzieci bezpośrednio po zakończonym pobycie w Hostelu WOIK. Natomiast wnioski składane przez Klientów WOIK stanowią 42% ogółu wszystkich wniosków o pomoc w formie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży które w 2019 r. wpłynęły do WCPR. Zaobserwowano również, iż kobiety po zakończonym pobycie w Ośrodku Wsparcia ponownie zgłaszają się o pomoc do WOIK. W 2018 r. było to 6 kobiet z 9 dzieci, w 2019 r.- 6 kobiet z 7 dzieci.

W sprawach kobiet, które planowały po zakończeniu pobytu w WOIK wnioskować o pobyt w placówce dla matek z dziećmi WOIK organizował spotkania ze specjalistami współpracującymi z ubiegającymi się o pobyt. Celem spotkań było ustalenie zasadności udzielania tej formy pomocy oraz opracowanie planu pracy w oparciu o zasoby instytucji i Klienta. W 2019 r. miało miejsce 15 takich spotkań i wzięły w nich udział pracownicy WOIK, przedstawiciel WCPR oraz ośrodka pomocy społecznej właściwego z uwagi na miejsce zamieszkania Klientki przed pobytem w WOIK. Ponadto pracownicy WCPR uczestniczyli dodatkowo w 8 spotkaniach w sprawie Klientów. Celem tych spotkań było ustalenie potrzeb rodzin i osób w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym również udzielania pomocy cudzoziemcom przebywającym czasowo w WOIK w związku z prowadzeniem Indywidualnego Programu Integracji.

W ramach bieżącego nadzoru nad WOIK co kwartał są organizowane spotkania z Dyrektorem WOIK i koordynatorami WOIK na których omawiane są bieżące sprawy związane z prowadzeniem placówki. W 2019 r. odbyły się 4 spotkania z dyrektorami i 3 z koordynatorami. Od stycznia 2019 r. obowiązuje we wszystkich lokalizacjach WOIK nowy wzór karty pierwszego kontaktu ujednolicający kategorie przekazywanych danych i pozwalający na bieżącą analizę udzielanych form pomocy.

W 2019 roku WOIK kontynuował pracę nad wdrożeniem zaleceń, jakie zostały wydane po kontroli WCPR w listopadzie 2017 r. W dniach 18.03.2019 r. - 05.04.2019 została przeprowadzona rekontrola jej wynik i zalecenia zostały do Dyrekcji WOIK przekazane w lipcu 2019 r. i zawierały zalecenia między innymi poszerzenia oferty wsparcia o charakterze profilaktycznym skierowanej do osób, które mogą doznawać kryzysu oraz przedstawicieli służb pomocowych, wprowadzenia w obszarze interwencji kryzysowej działań informacyjnych i edukacyjnych dla pracowników podmiotów działających na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Ponadto zalecono opracowanie standardów świadczonej pomocy, ujednolicenie istniejących procedur i sposobów postępowania spójnych z opracowywanymi standardami.

b) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. kontynuowało kierowanie do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Realizatorem zadania organizacji schronienia i całodobowego wsparcia dla kobiet z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na lata 2017-2020 pozostaje Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej z siedzibą przy ul. Nowogrodzkiej 7 lok. 14 w Warszawie. Matki z dziećmi oraz kobiety w ciąży, które nie mogły pozostać w środowisku zamieszkania miały możliwości pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciężu (OW) przy ul. Chlubnej 9a-d.

W 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpatrywało 57 wniosków o skierowanie do ww. placówki, 2 z nich to wnioski, które wpłynęły pod koniec 2018 r. W porównaniu do 2018 r. zanotowano spadek o 24% liczby rozpatrywanych spraw.

Tabela11: Złożone wnioski w latach 2018/2019

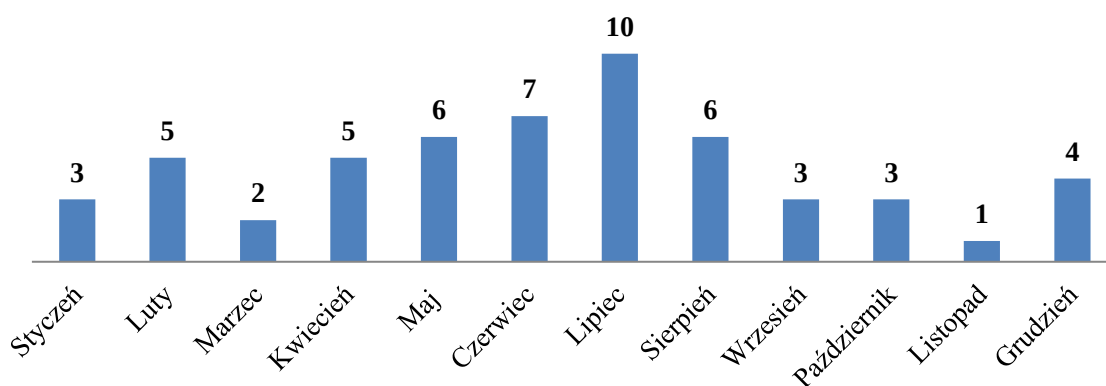
Rok	Liczba złożonych wniosków
2018	73
2019	55

Spośród 55 wniosków, które wpłynęły w 2019 r.:

- 3 wnioski przekazano do rozpatrzenia do innego powiatu,
- 3 postępowania na wniosek klienta zostały zawieszone.

W 2019 r. z pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży skorzystało **214 osób** (81 kobiet z łącznie 133 dziećmi). Dla porównania, w 2018 r. - 242 osoby (95 kobiet z 147 dziećmi). Natomiast w 2017 r. - 225 osoby (92 kobiet z 133 dziećmi).

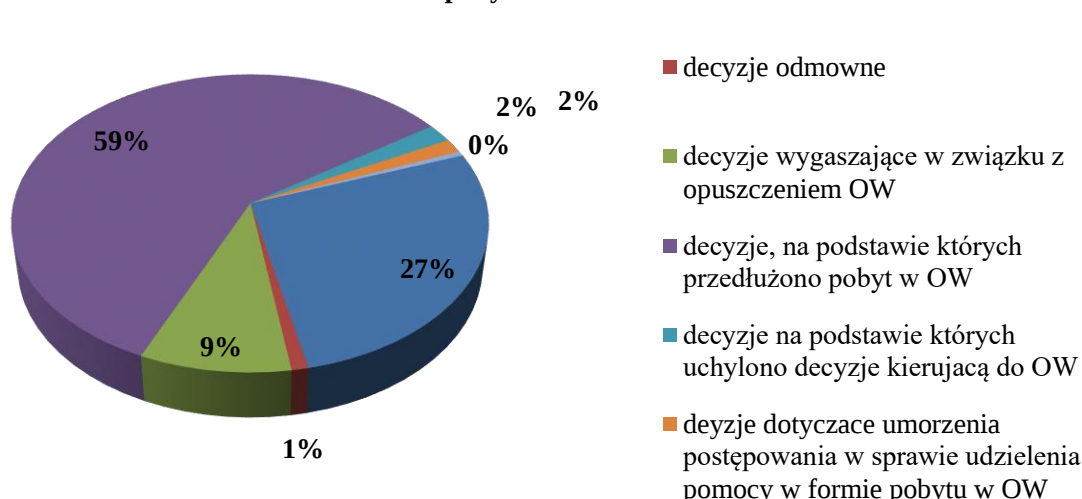
Wykres 6
Liczba wniosków złożonych w danym miesiącu

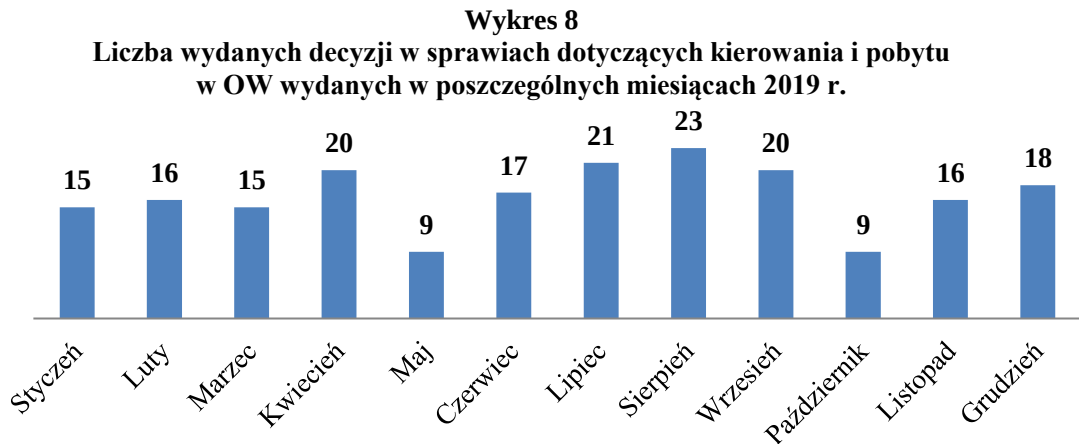
Wydano łącznie **199** decyzji administracyjnych w tym:

- 54 kierujące do Ośrodka Wsparcia (w 2018 r.- 68),
- 117 przedłużających pobyt w OW (w 2018 r. - 143),
- 3 umarzające postępowanie w związku ze złożoną rezygnacją z pomocy (w 2018 r. - 12),
- 4 uchylające w związku z złamaniem regulaminu lub rezygnacją z pomocy (w 2018 r. -10),
- 18 wygaszających pomoc w związku z opuszczeniem Ośrodka Wsparcia (w 2018 r.- 16),
- 2 odmawiające udzielenia pomocy (w 2018 r.- 3),
- 1 zmieniającą wcześniej wydaną decyzję (w 2018 r. - 6).

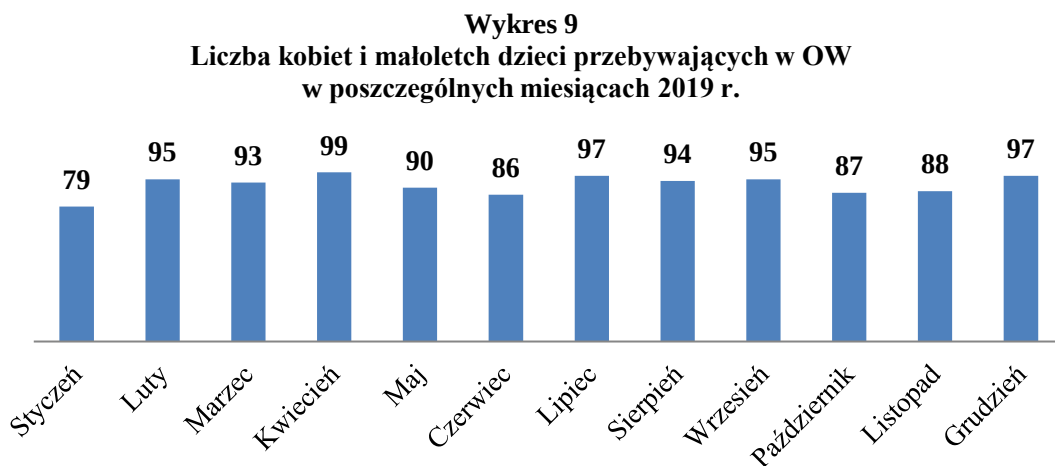
Wykres 7
Rodzaje wydanych decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW

Na 199 wydanych w 2019 r. rozstrzygnięć 27 % stanowią decyzje kierujące na pobyt, natomiast 58% decyzje, na podstawie których pobyt został przedłużony. W roku sprawozdawczym dwum kobietom odmówiono przyznania schronienia w OW. W jednym przypadku organ wskazał, że brak jest przesłanek do udzielenia wnioskowanej pomocy, w drugim zaś, pomimo podjęcia wszelkich starań przez kierujący ośrodek pomocy społecznej i WCPR, nie było możliwe ustalenie aktualnej sytuacji rodziny.

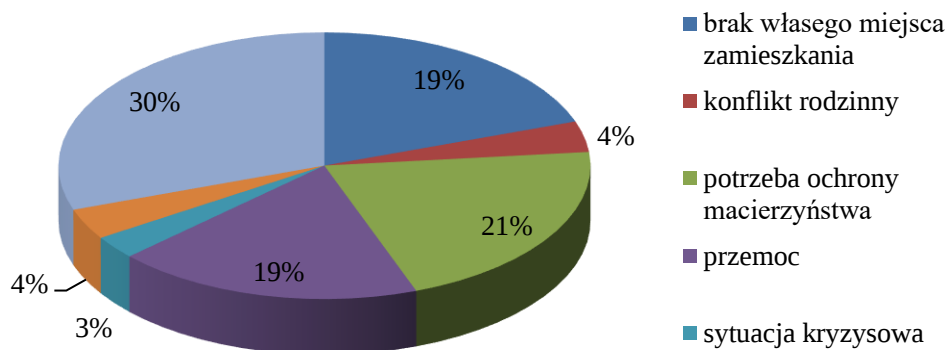

Limit mieszkanek w Ośrodku Wsparcia zgodnie z zawartą umową między m.st. Warszawa a prowadzącym placówkę Stowarzyszeniem wynosi 130. Z analizy miesięcznych sprawozdań jakie przekazywane są do WCPR wynika, iż liczba osób przebywających w 2019 r. w OW nie przekroczyła 100. Wskazać należy, że od lipca 2017 r. do końca 2018 r. liczba osób korzystających z tej formy pomocy w każdym miesiącu przekraczała 100 osób.

Analiza powodów wnioskowania o pomoc w formie pobytu wykazała, że w 2019 r. najczęściej o schronienie wnioskowały kobiety w związku z nagłą utratą lub brakiem miejsca zamieszkania, a także trudnymi warunkami mieszkaniowymi. Powody te stanowią 53% wszystkich zgłoszeń. W porównaniu z 2018 r. spadła liczba wniosków, w których jako powód wskazywana była przemoc. Z tego powodu do OW w 2018 r. zgłosiło się 39 kobiet z 62 dziećmi, zaś w 2019 r. 15 kobiet z 27 dziećmi.

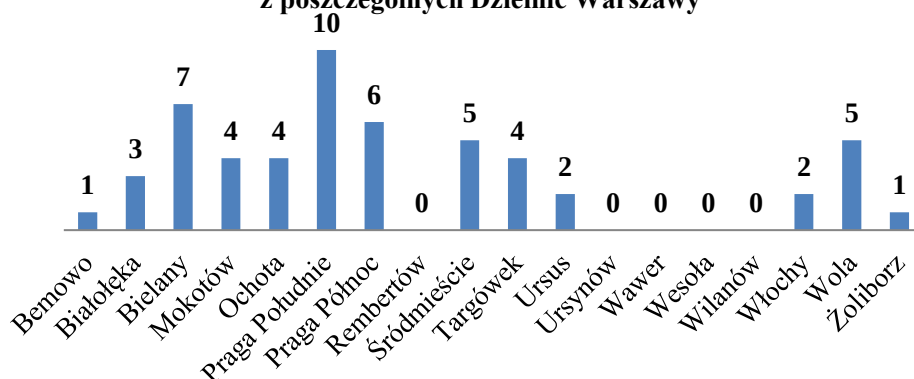
Wykres 10
Powody przyjęcia -liczba osób w rodzinie

Tak jak w latach poprzednich do Ośrodka Wsparcia są przyjmowane tylko mieszkanki Warszawy. W roku sprawozdawczym WCPR skierowało do Biura Pomocy i Projektów Społecznych dwa zapytania dotyczące ustalenie czy osoba ubiegająca się o tę formę pomocy jest mieszkanką Warszawy. W jednym przypadku opinia była pozytywna, druga sprawa została przekazana do rozpatrzenia do innego powiatu.

Porównując do 2018 r. liczbę wniosków dotyczących skierowania do OW z ośrodków pomocy społecznej w poszczególnych Dzielnicach wskazać należy, że nadal najwięcej wniosków przekazuje OPS Praga Południe (18%). Na drugim miejscu, tak jak w roku 2018, pozostaje OPS Bielany (12%), zaś na trzecim miejscu w 2019 r. jest OPS Praga Północ (10%). Ośrodki Pomocy Społecznej z pozostałych Dzielnic przekazują mniej niż 5 wniosków rocznie. Tylko jeden wniosek jaki wpłynął do WCPR w 2019 r. był opiniowany przez ośrodek pomocy społecznej spoza Warszawy.

Wykres 11
Liczba wniosków w sprawie kierowania do OW przekazana przez ośrodki pomocy społecznej z poszczególnych Dzielnic Warszawy

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2005 r., Nr 43, poz. 418) łączny okres pobytu w placówce nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. W 2019 r. Ośrodek Wsparcia opuściło 51 kobiet z 87 dziećmi. Najkrótszy pobyt trwał 27 dni (Zainteresowana sama zrezygnowała z pobytu), najdłuższy 16 miesięcy. Przedłużenie pobytu powyżej 12 miesięcy miało miejsce w 6 przypadkach i spowodowane było oczekiwaniem klientki na remont otrzymanego z zasobów dzielnicy lokalu socjalnego. Średni okres pobytu w 2019 r. to 7,33 miesięcy i jest krótszy w porównaniu do 2018 r., w którym

średnia długość pobytu wynosiła 9,39 miesięcy (w 2017 roku 9,79). Z analizy danych wynika, iż w okresie sprawozdawczym zmniejszyła się liczba kobiet aplikujących o pomoc oraz większa liczba pobyków została skrócona w związku z rażącym złamaniem regulaminu (9 klientek z 17 dzieci). W 2019 r. na 51 kobiet, które opuściły Ośrodek Wsparcia 20 (39%) otrzymało lokal z zasobów dzielnicy. Ponadto Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej dysponuje 3 mieszkania treningowymi przekazanymi przez m. st. Warszawa. Organizacja kieruje do nich klientki, którym kończy się 12 miesięczny pobyt i które mają już wskazanie lokalu z zasobów m.st. Warszawy. W 2019 r. z takiego miejsca zamieszkania po opuszczeniu OW skorzystało 7 kobiet z 13 dzieci.

Rok 2019 okazał się przełomowym pod względem ponownych pobyków w OW. Kobiety, które już przebywały i ukończyły roczny pobyt lub też same opuściły Ośrodek, a w tym czasie nie uzyskały lokalu z zasobów dzielnic m.st. Warszawy, często ponownie składają wniosek o przyjęcie. W 2019 r. łącznie aż 13 kobiet z 21 dzieci ponownie ubiegało się o pobyt w OW. Jako motywację do dalszego korzystania ze wsparcia kobiety wskazują oczekiwanie na przydział lokalu i nieodpłatność za pobyt. Chcąc zapobiec takim sytuacjom w 2019 r. zaczęto przedłużać pobyt powyżej 12 miesięcy nie tylko w sytuacji kiedy klientka miała już wskazany lokal. W porozumieniu ze Stowarzyszeniem ustalono, że dalszy pobyt będzie możliwy także w sytuacji, gdy wnioskodawczyni podejmowała aktywne działania na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej, a z przyczyn od siebie niezależnych nie uzyskała jeszcze prawa do mieszkania z zasobów m.st. Warszawy. W 2019r. z przedłużenia powyżej 12 miesięcy na podstawie ww. przesłanki skorzystały 4 kobiety z łącznie 4 dzieci. W roku sprawozdawczym nastąpiła zmiana Regulaminu Wewnętrznego Ośrodka Wsparcia. Nowe uregulowania zaczęły obowiązywać od listopada 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie konsultowało proponowane przez Stowarzyszenie zmiany. W nowym regulaminie uszczegółowiono zapisy dotyczące funkcjonowania placówki i zasady korzystania ze wsparcia, podwyższono też kwotę kaucji z 50 zł do 200 zł. Ponadto pracownik WCPR podjął się przetłumaczenia na język rosyjski ww. dokumentu. Ułatwia to współpracę z cudzoziemkami korzystającymi coraz liczniej ze schronienia w Ośrodku Wsparcia.

Pracownik WCPR w 2019 r. brał udział w 15 spotkaniach specjalistów, które miały na celu omówienie sytuacji kobiet i ustalenia planów pracy.

W 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na koszty administracyjne wydatkowało 763 105 zł (w roku 2018 - 1.276.168,96 zł) Stowarzyszenie prowadzące Ośrodek zgodnie z zawartą umową otrzymało dotacje w wysokości 780 000 zł. Zatem całkowity koszt dotacji i kosztów administracji 1.543 105 zł. Koszt miesięczny utrzymania jednej osoby w OW wyniósł 1 3973,74 zł.

2) Integracja społeczna cudzoziemców

a) Udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku złączeniem z rodziną posiadającą ww. formy ochrony międzynarodowej.

W 2019r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało udzielanie pomocy cudzoziemcom objętych ochroną międzynarodową. W roku sprawozdawczym odnotowano nieznaczny spadek liczby przyjętych wniosków w sprawie objęcia pomocą w ramach indywidualnych programów integracji. W 2019 r. spadła także o 17% liczba wniosków, które wpłynęły w sprawie objęcia pomocą integracyjną ze 110 w 2018 r. do 91 w 2019 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej cudzoziemcy w ramach realizacji programów integracyjnych korzystali ze świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie oraz pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, opłacana była także składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Klienci otrzymywali wsparcie pracownika socjalnego, a w ramach wsparcia specjalistycznego Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

umożliwiło dostęp do bezpłatnych konsultacji z psychologiem w języku polskim, rosyjskim i angielskim oraz zapewniło wsparcie coacha zdrowia. Ponadto wszyscy specjaliści mogli korzystać ze wsparcia tłumaczy języka arabskiego, perskiego, tigrinia, kurdyjskiego i tureckiego. Pomoc specjalistyczna finansowana była ze środków własnych WCPR.

W 2019 r. odnotowano w porównaniu do 2018 r. nieznaczny spadek łącznej sumy wypłaconych w ramach programów integracyjnych świadczeń. Łączna wysokość świadczeń pieniężnych dla cudzoziemców realizujących IPI w roku sprawozdawczym wyniosła 1.448 137,29 zł. Od 1 października 2018 r. w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2018 poz. 1358) pomoc ta wynosi od 647 zł do 1376 zł, zaś wysokość składki zdrowotnej opłacanej w trakcie trwania programu wynosi 58,05 zł. W 2019 r. Wypłacono 1 758 świadczeń dla 281 cudzoziemców. Średni miesięczny koszt świadczenia dla 1 osoby wyniósł 823,74 zł. W 2019 r. opłacono składkę ubezpieczenia zdrowotnego 55 osobom, łącznie przekazano 51 składki w skali roku na kwotę 2 960 zł.

Tabela 12: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	144	281	1 758	1 448 137,29 zł
Opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne	13	55	51	2 960 zł

W 2019 r. pracownicy WCPR wspierali w procesie integracji 281 cudzoziemców, którzy uczestniczyli w 153 programach integracyjnych, w tym:

- 140 osób ze statusem uchodźcy, które uczestniczyły w 90 programach integracyjnych,
- 135 osób legitymujących się ochroną uzupełniającą, które uczestniczyły w 59 programach integracyjnych,
- 4 osoby, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce, posiadającego ochronę uzupełniającą, uczestniczące w 3 programach,
- 2 osoby, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce posiadającego status uchodźcy, które realizowały 1 program integracyjny.

Cudzoziemcy, którym w 2019 r. udzielano wsparcia pochodzili z 26 krajów. Najwięcej cudzoziemców realizujących programy integracyjne pochodziło z Federacji Rosyjskiej (52 osoby), były to głównie osoby pochodzące z Czeczenii. W 2019 r. nadal duża liczba osób pochodziła z Turcji i Ukrainy (po 43 osoby) oraz Tadżykistanu (36 osób). Tendencja wzrostu liczby cudzoziemców realizujących IPI pochodzących z tych 3 krajów obserwowana jest od 2017 r. Liczba osób pochodzących z Turcji w porównaniu z 2018 r. wzrosła aż o 104%, zaś liczba osób z Ukrainy spadła o 49%. W porównaniu z 2018 r. odnotowano także 50% wzrost liczby cudzoziemców realizujących IPI pochodzących z Iranu.

Uwzględniając poszczególne formy ochrony międzynarodowej najwięcej osób posiadających status uchodźcy pochodziło z Turcji (41 osoba uczestniczących w 22 programach), z Tadżykistanu (14 osób uczestniczyło w 6 programach integracyjnych), z Turkmenistanu (11 osób w 16 programach integracyjnych), Iraku (11 osób uczestniczących w 9 programach integracyjnych) oraz z Iranu (10 osób uczestniczących w 8 programach integracyjnych). W przypadku cudzoziemców objętych ochroną uzupełniającą najwięcej osób pochodziło z Federacji Rosyjskiej (51 osoby uczestniczyło w 14 indywidualnych programach

integracyjnych), z Ukrainy (41 osoby uczestniczących w 19 programach integracyjnych) oraz Tadżykistanu (22 osoby uczestniczących w 11 programach integracyjnych).

Tabela 13: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne

Kraj pochodzenia	Status uchodźcy		Ochrona uzupełniająca		Zezwolenie na pobyt w związku złączeniem osobą posiadającą SU/OU		Łącznie	
	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI	liczba osób	liczba IPI
Afganistan	2	2	2	2	0	0	4	4
Jemen	1	1	1	1	0	0	2	2
Białoruś	3	3	0	0	0	0	3	3
Chiny	1	1	0	0	0	0	1	1
Demokratyczna Republika Kongo	1	1	0	0	2	1	3	2
Egipt	3	1	0	0	0	0	3	1
Erytrea	1	1	2	2	0	0	3	3
Etiopia	1	1	0	0	0	0	1	1
Federacja Rosyjska (Czeczenia, Dagestan, Komi)	1	1	51	16	0	0	52	17
Indie	1	1	0	0	0	0	1	1
Irak	11	9	4	2	1	1	16	12
Iran	10	8	0	0	0	0	10	8
Kamerun	1	1	0	0	0	0	1	1
Kazachstan	0	0	1	1	0	0	1	1
Kirgistan	9	2	0	0	0	0	9	5
Libia	2	2	5	1	0	0	7	3
Pakistan	8	7	0	0	0	0	8	7
Palestyna (Bez obywatelstwa)	3	3	1	1	0	0	4	4
Somalia	2	2	0	0	0	0	2	2
Sri Lanka	1	1	0	0	0	0	1	1
Syria	8	6	5	3	0	0	16	9
Tadżykistan	14	6	22	11	0	0	36	17
Turcja	41	22	0	0	2	1	43	22
Turkmenistan	11	5	0	0	0	0	11	5
Ukraina	1	1	41	19	1	1	43	21
Nigeria	1	1	0	0	0	0	1	1
Łącznie	140	90	135	59	6	4	281	153

Zgodnie z art. 95 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc dla cudzoziemca może zostać wstrzymana w przypadku uporczywego, zawinionego niewykonywania przez cudzoziemca zobowiązań przyjętych w programie, w tym nieusprawiedliwionej nieobecności na kursach nauki języka polskiego - przez okres do 30 dni. Ponadto zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku, gdy po upływie okresu wstrzymania pomocy nie ustały przyczyny, o których mowa w ust. 1, uchyla się decyzję o udzieleniu pomocy. W związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ww. przepisach w 2019 r.

w 12 przypadkach pomoc dla cudzoziemców w trakcie IPI została wstrzymana, a ostatecznie uchylono 7 decyzji o przyznaniu pomocy.

Ponadto wydano:

- 9 decyzji odmawiających przyznania pomocy w ramach realizacji programów integracyjnych, w tym 7 decyzji dotyczyło wniosków złożonych w imieniu małoletniego dziecka przez rodzica, który zakończył realizację IPI, a 2 wniosków złożonych po upływie przewidzianego ustawowo terminu 60 dni od dnia odebrania decyzji o przyznaniu ochrony międzynarodowej,
- 5 decyzji wygaszających pomoc w związku ze zmianą miejsca zamieszkania cudzoziemców, w tym 1 decyzja dotyczyła osoby przeprowadzającej się poza granice Polski i rezygnującej z programu integracyjnego, natomiast 4 pozostałe sprawy zostały przekazane do dalszego prowadzenia zgodnie z właściwością miejscową,
- 14 decyzji umarzających postępowanie w sprawie przyznania pomocy w ramach IPI, w tym w 4 przypadkach powodem umorzenia było złożenie wniosku po terminie 60 dni od odebrania decyzji o przyznaniu ochrony międzynarodowej, w 5 umorzono postępowanie wstrzymujące pomoc w ramach IPI, w 2 przypadkach umorzono zawieszone postępowanie po upływie 3 lat od jego zawieszenia, w 2 przypadkach umorzono postępowanie na skutek braku możliwości nawiązania kontaktu z wnioskodawcą, w 1 przypadku umorzenie nastąpiło na skutek rezygnacji wnioskodawcy,
- 8 postanowień zawieszających postępowanie na wniosek strony ubiegającej się o pomoc,
- 4 postanowienia podejmujące postępowanie na wniosek strony.

W 2019 r. cudzoziemcy odwoływali się od decyzji Centrum 4 razy. 3 odwołania dotyczyły decyzji odmawiających pomocy w ramach IPI na małoletnie dziecko, a 1 od decyzji umarzającej postępowanie w związku z uchybieniem przez cudzoziemca terminu 60 dni na złożenie wniosku o pomoc w ramach IPI. Dwie w wymienionych sprawach nadal są rozpatrywane.

W jednym przypadku Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję Centrum. W efekcie przeprowadzono wywiad środowiskowy i przyznano pomoc w ramach realizacji IPI dla małoletniej reprezentowanej przez matkę. W uzasadnieniu orzeczenia SKO wskazało, że „nie można przyjąć, aby jednokrotne skorzystanie przez danego cudzoziemca z pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji trwale wyczerpywało uprawnienia do tego rodzaju pomocy kolejnych członków rodziny (zwłaszcza małoletnich)”. W drugim przypadku odwołania od decyzji odmownej SKO utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję. Wnioskodawczyni wniosła skargę na orzeczenie Kolegium, w związku z czym Centrum przekazało na prośbę SKO komplet dokumentów dotyczący sprawy. Sprawa nadal jest rozpatrywana. W uzasadnieniu orzeczenia utrzymującego w mocy decyzję Centrum SKO wskazało, że wniosek został złożony z uchybieniem terminu 60 dni od dnia otrzymania decyzji, jednocześnie wskazując, że nie jest możliwe samodzielne ubieganie się przez małoletnie dziecko cudzoziemca o objęcie programem integracyjnym, jeśli w przeszłości program był już realizowany przez rodzica.

Ponadto w 2019 r. do Centrum wpłynęły do rozpatrzenia 2 sprawy, w których toczyły się procesy odwoławcze z lat ubiegłych. Jedną ze spraw dotyczyła uchylenia decyzji z 23.10.2009 r. o odmowie udzielenia cudzoziemcowi pomocy w ramach programu integracji. Decyzją Sądu sprawa została w 2019 r. przekazana do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. Po otrzymaniu akt sprawy pracownik socjalny podjął wielokrotne próby nawiązania kontaktu z wnioskodawcą - nieskuteczne. Ostatecznie postępowanie umorzono.

Drugie rozstrzygnięcie odnosiło się do sprawy z 2018 r. Wnioskodawczyni odwoływała się od decyzji odmawiającej pomocy w ramach IPI na małoletnie dziecko. Samorządowe Kolegium

Odwoławcze poinformowało, iż w związku z nieuzupełnieniem przez cudzoziemkę braków formalnych w odwołaniu sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia.

Pomimo stale poszerzającej się oferty wsparcia dla cudzoziemców w Warszawie, zakres głównych problemów zgłaszanych w 2019 r. przez klientów pracownikom socjalnym w znacznym stopniu pozostaje niezmienny w porównaniu z latami ubiegłymi. Wśród najistotniejszych przeszkód wpływających na proces integracji cudzoziemcy wskazują na trudności lokalowe, co oznacza zarówno wysokie koszty wynajmu mieszkań na wolnym rynku oraz niski standard dostępnych dla nich mieszkań czy w końcu pojawiającą się wśród właścicieli nieruchomości niechęć do wynajmowania mieszkań cudzoziemcom (podczas rozmowy telefonicznej problemem może być akcent, a przy spotkaniu osobistym - kolor skóry albo nakrycie głowy wynikające z zasad praktykowanej religii). Pozyskanie mieszkania docelowego dla cudzoziemców jest natomiast możliwe właściwie jedynie drogą uzyskania lokalu z zasobów miasta. Klienci Centrum mają również problemy wynikające z istniejącej bariery językowej, która sprawia, że załatwienie spraw urzędowych, wizyty u lekarza czy współpraca ze szkołami w dużej mierze wymagają wsparcia tłumacza, którym często bywa pracownik socjalny. Kolejną kwestią jest duża trudność w znalezieniu stałego zatrudnienia pozwalającego na samodzielność finansową. Jest to zagadnienie złożone, bowiem powody, dla których cudzoziemcy nie znajdują zatrudnienia są zróżnicowane - od bariery językowej, przez brak potwierdzonych w Polsce kwalifikacji zawodowych zdobytych w kraju pochodzenia, wiek i stan zdrowia klientów, w niektórych przypadkach różnice kulturowe uniemożliwiające podejmowanie konkretnych rodzajów pracy po postawy potencjalnych pracodawców zatrudniających cudzoziemców najchętniej bez umowy lub jawnie dyskryminujących ze względu na pochodzenie czy religię. Pozostałe pojawiające się bariery to utrudniony dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej, m.in. w związku z procedurą łączenia rodzin (tutaj należy zwrócić też uwagę na fakt, że sama procedura łączenia rodzin - jej koszt, przewlekłość i brak gwarancji powodzenia w wielu przypadkach również znacznie ogranicza skuteczność procesu integracji cudzoziemców), często występujące problemy natury psychologicznej (w tym problemy adaptacyjne i Zespół Stresu Pourazowego) i niewielkie możliwości dostępu do lekarzy specjalistów czy terapeutów pracujących przynajmniej w języku angielskim, często ogólny zły stan zdrowia cudzoziemców i konieczność skupienia się w początkowym okresie pobytu w Polsce na zadbanie przede wszystkim o jego poprawę. Inne ważne problemy to brak miejsc w szkołach, przedszkolach i żłobkach oraz występujące w środowiskach lokalnych konflikty i przejawy dyskryminacji (oraz agresji) ze strony społeczeństwa wobec cudzoziemców. Klienci Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zauważają również, że działania podejmowane w ramach indywidualnego programu integracji mogłyby być bardziej skuteczne i lepiej planowane gdyby sam program trwał dłużej niż 12 miesięcy.

Z doświadczenia pracowników socjalnych wspierających cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową wynika, że brak taniej, dostępnej bazy mieszkaniowej to jedna z głównych barier w szybkim i efektywnym procesie integracji migrantów przymusowych. Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupy osób, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w listopadzie 2019 r. udostępniło kolejne, czwarte mieszkanie chronione dla cudzoziemców.

Pobyt w tych mieszkaniach może być przyznany osobom, które:

- otrzymały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybyszą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- przebywają na ternie m. st. Warszawy i zamierzają osiedlić się na jego terenie,
- mają trudności w integracji,

- wyraziły wolę realizacji indywidualnego programu integracji w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej lub są w trakcie realizacji tego programu we współpracy z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie,
- znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie mieszkaniowej, co w drodze wywiadu środowiskowego i bieżącego monitorowania sytuacji cudzoziemca potwierdza pracownik socjalny Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie,
- wykazują zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Cudzoziemcy skierowani do mieszkań chronionych uzyskują pomoc ze strony pracownika socjalnego, między innymi w załatwianiu spraw urzędowych i poszukiwaniu pracy. Mogą również skorzystać z pomocy specjalistycznej świadczonej przez WCPR np. pomocy psychologicznej czy udziału w nieodpłatnych kursach języka polskiego. Dzięki pobytowi w mieszkaniu chronionym osoby te mają zapewnione nie tylko schronienie, ale i bezpieczne warunki do zdobycia umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w nowej rzeczywistości. To czas w którym dopełniają formalności związanych z ubieganiem się o docelowe mieszkanie, podjęcie pracy, zdobycie lub podniesienie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka polskiego.

Od 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi łącznie 4 mieszkania chronione. 2 lokale znajdują się na terenie Dzielnicy Mokotów, 1 na Targówku, a najnowsze dostosowane do potrzeb rodzin w listopadzie 2019 r. zlokalizowane jest na Ochocie. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 17 osób z 4 rodzin (8 osób dorosłych i 9 dzieci).

W ramach wsparcia mieszkaniowego cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło także kolejną edycję kwalifikacji rodzin cudzoziemców do najmu mieszkań zagwarantowanych z zasobów mieszkaniowych m.st. Warszawy. W komisji zasiadali przedstawiciele WCPR, Biura Polityki Lokalowej Urzędu m. st. Warszawy, Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy oraz Fundacji Adulis. W ramach konkursu w 2019 r. wpłynęły łącznie 32 wnioski. Po sprawdzeniu złożonych aplikacji pod względem formalnym czwórka pracowników socjalnych przeprowadziła 28 wywiadów u osób i rodzin, których sytuacja została następnie poddana ocenie podczas spotkania Komisji w dniu 12 grudnia 2019 r. Ostatecznie do zawarcia umowy najmu lokalu komunalnego z zasobów dzielnic m.st. Warszawy komisja rekomendowała: 2 małżeństwa z dziećmi, 2 matki samotnie wychowujące dzieci oraz jedną osobę w wieku emerytalnym prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Dostrzegając trudności cudzoziemców związane ze skutecznym porozumiewaniem się oraz uzyskaniem dostępu do bezzwłocznej, nieodpłatnej pomocy specjalistycznej w 2019 r. WCPR sfinansowało ze środków własnych w ramach realizacji zadań statutowych:

- pomoc psychologiczną,
- wsparcie coacha zdrowia,
- nieodpłatną naukę języka polskiego,
- tłumaczenia z pozaeuropejskich języków.

W toku współpracy z cudzoziemcami zaobserwowano, że podejmowanie przez migrantów przymusowych działań na rzecz integracji możliwe jest tylko w sytuacji odzyskania przez nich fizycznego i psychicznego bezpieczeństwa. W związku z powyższym WCPR zapewnił cudzoziemcom możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy psychologicznej. Bezzwłocznie, w przypadku takiej potrzeby pomoc tę świadczyło dwóch psychologów. Konsultacje prowadzone były w języku polskim, angielskim i rosyjskim. Z tej formy pomocy skorzystało 26 cudzoziemców, którzy uczestniczyli w 383 godzinach konsultacji.

Ponadto w związku ze zgłaszanymi przez cudzoziemców potrzebami, w 2019 r. migranci przymusowi mieli możliwość korzystania z usług coacha zdrowia. Zadaniem tego specjalisty było motywowanie cudzoziemców do prowadzenia zdrowego stylu życia, wsparcie w procesie

powrotu do zdrowia, przekazywanie wiedzy na temat profilaktyki prozdrowotnej oraz o dostępnych metodach leczenia i procedurach medycznych, jak również asystowanie w czasie wizyt cudzoziemców w placówkach służby zdrowia. Coach zdrowia świadczył pomoc w zależności od indywidualnych potrzeb cudzoziemców głównie w ich miejscach zamieszkania na terenie m. st. Warszawy, w siedzibie WCPR oraz w placówkach służby zdrowia. Z tej formy pomocy skorzystało 38 cudzoziemców. Łączny czas konsultacji wyniósł 169,5 h.

Należy podkreślić, że w przypadku takiej potrzeby wsparciem psychologicznym i pomocą coacha zdrowia objęci byli wszyscy członkowie rodziny, w tym dzieci.

W związku z ograniczonym dostępem do profesjonalnych, bezpłatnych kursów języka polskiego jako obcego Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało finansowanie ze środków własnych takich zajęć dla cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową. Organizację i prowadzenie kursów powierzono Centrum Edukacji Zagranicznej FES z siedzibą w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 62. Zgodnie z umową przeprowadzono 15 grupowych kursów języka polskiego jako obcego w grupach liczących od 4 do 10 uczestników.

W okresie od lutego do grudnia 2019 r. zorganizowano 5 grup na poziomie A0, 3 grupy na poziomie A0+, 3 grupy na poziomie A 1, 1 grupę na poziomie A 1+, 2 grupy na poziomie A 2, 1 grupę na poziomie B 1. W pierwszej edycji kursu realizowanego od lutego 2019 r. do lipca 2019 r. wzięło udział 70 osób, w drugiej realizowanej od sierpnia 2019 r. do grudnia 2019 r. - 54 osoby. Po pierwszej edycji naukę kontynuowało 20 osób. Ponadto po ukończeniu kursu grupowego na poziomie B1, naukę na kursie certyfikатовym kontynuowały 4 osoby. W drugiej edycji tj. od sierpnia 2019 r. naukę rozpoczęło 34 nowych cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową. W obu edycjach w kursach grupowych udział wzięły 104 osoby.

Ze względu na obiektywne trudności w skorzystaniu z grupowych form wsparcia WCPR zapewnił także 13 cudzoziemcom możliwość nauki w ramach indywidualnych lekcji języka polskiego jako obcego. W przypadku braku tej formy pomocy zdobycie i podwyższenie kompetencji językowych przez uczestników tych kursów byłoby szczególnie trudne.

Ponadto zorganizowano dwa grupowe kursy języka polskiego jako obcego przygotowujące cudzoziemców do egzaminu certyfikатовego. W każdej z grup uczestniczyło po 6 cudzoziemców. Dodatkowo zapewniono 2 cudzoziemcom udział w indywidualnych kursach języka polskiego jako obcego przygotowujących do egzaminu certyfikатовego.

Po zakończeniu kursów certyfikатовych dopełniono wszelkich formalności związanych ze zgłoszeniem uczestników na państwowy egzamin certyfikатовy z języka polskiego jako obcego. Wszystkie 6 osób, które przystąpiły do egzaminu certyfikатовego po pierwszej edycji w czerwcu 2019r. zdały egzamin. Jedna osoba z przyczyn losowych nie przystąpiła do egzaminu. W listopadzie 2019 r. kolejna grupa 7 cudzoziemców przystąpiła do egzaminu certyfikатовego. Jego wyniki będą znane w lutym 2020 r.

Od kwietnia 2019 r. WCPR zapewnił usługi tłumaczenia na potrzeby cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową. Potrzebę udzielenia takiego wsparcia inicjowali specjaliści współpracujący z cudzoziemcami posiadającymi ochronę międzynarodową, głównie pracownicy socjalni, a także coach zdrowia. Dzięki tej inicjatywie możliwe było skuteczne porozumienie się między cudzoziemcami, a specjalistami pracującymi na ich rzecz. Wsparcie tłumaczy obejmowało język turecki, arabski, tigrinia, perski oraz kurdyjski. Tłumacze uczestniczyli w konsultacjach w siedzibie Centrum i na wizytach w domach cudzoziemców. Najczęściej jednak potrzeba wsparcia w języku, którym posługiwał się cudzoziemiec ujawniała się podczas załatwiania spraw w urzędach i placówkach zdrowia. Koszt usługi tłumaczenia na potrzeby cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową w 2019 r. wyniósł 16 150 zł.

b) Dzieci cudzoziemskie

W 2019 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 37 dzieci cudzoziemskich, które pozostawały w Polsce bez opieki.

Według stanu na 31.12.2019 r., w instytucjonalnej pieczy zastępczej w m.st. Warszawie (w placówkach typu interwencyjnego, socjalizacyjnego i rodzinnego) przebywało 18 dzieci cudzoziemskich, w tym: 4 dzieci z Rosji, 4 dzieci z Ukrainy, 4 dzieci ze Sierra Leone, 2 dzieci z Wietnamu, 2 dzieci z Gwinei, 1 dziecko z Rumunii i 1 z Afganistanu. Biorąc pod uwagę podział ze względu na płeć dzieci to w placówkach objętych opieką było: 15 dziewczynek i 3 chłopców. Ze względu na długość pobytu 5 dzieci przebywało w placówkach powyżej 3 lat, pozostali małoletni w placówkach przebywali od kilku miesięcy do 2 lat. Małoletni pozostający pod opieką placówek byli w następujących przedziałach wiekowych: powyżej 13 roku życia - 10 dzieci, w wieku od 7 do 12 lat - 5 dzieci i do 7 roku życia - 3 dzieci. Małoletni zostali skierowani do placówek opiekuńczo-wychowawczych m. st. Warszawy na podstawie postanowień sądu. Sytuacja prawna dzieci przedstawiała się następująco: ochronę uzupełniającą miało 3 dzieci, 2 dzieci posiadało zezwolenie na pobyt czasowy, 7 dzieci ubiegało się o nadanie statusu uchodźcy, 1 dziecko miało zezwolenie na pobyt stały, 1 dziecko miało status obywatela Unii Europejskiej, a 4 dzieci miało nieuregulowaną sytuację prawną.

c) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej.

W 2019 r. pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zajmujący się współpracą z cudzoziemcami prowadzili działania mające na celu upowszechnianie wiedzy z zakresu pomocy osobom posiadającym ochronę międzynarodową.

W ramach kontynuacji współpracy pomiędzy WCPR a Szkołą Główną Handlową, w związku z realizacją projektu Jean Monnet Module EUMIGRO pracownik Centrum prowadził wykłady „Integration of refugees in Poland. The example of Warsaw” (Integracja uchodźców w Polsce. Przykład Warszawy). Zajęcia prowadzone były w języku angielskim (dla studentów międzynarodowych) oraz polskim dla 5 grup słuchaczy. Pracownik WCPR zaprezentował system integracji migrantów przymusowych w Polsce, a także przedstawił działania prowadzone przez tutejsze Centrum w ramach indywidualnych programów integracji oraz dodatkowych projektów rozszerzających ofertę integracyjną. Poza kwestiami formalnymi związanymi z procedurami przyznawania pomocy integracyjnej i realizacji programów integracji, szczególny nacisk położono na specyfikę pracy z dynamicznie zmieniającymi się grupami cudzoziemców i ich szczególnymi potrzebami. Zaprezentowano ponadto praktyczne przykłady wsparcia świadczonego na rzecz cudzoziemców i społeczeństwa przyjmującego. Pracownik WCPR odpowiadał także na pytania studentów i prezentował różnice w systemach integracyjnych państw europejskich.

Ponadto ważnym elementem umożliwiającym wymianę doświadczeń i poznanie innych dobrych praktyk jest udział w spotkaniach i konferencjach. W 2019 r. pracownicy Centrum wzięli udział m.in. w konferencji zorganizowanej przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce i Instytut Spraw Publicznych „W stronę Krajowego Mechanizmu Ewaluacji Integracji. Diagnoza sytuacji beneficjentów ochrony międzynarodowej w Polsce”, podsumowującej wyniki ewaluacji bazowej, przeprowadzonej w ramach projektu „National Integration Evaluation Mechanism. Measuring and improving integration of beneficiaries of international protection”. W ramach jednego z paneli pracownik Centrum zaprezentował działania prowadzone przez WCPR oraz dobre praktyki, które udało się wypracować w Warszawie na przestrzeni lat.

Pracownicy WCPR włączyli się również w działania zmierzające do wypracowania wskaźników integracji beneficjentów ochrony międzynarodowej, które zostały zainicjowane przez Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) przy współpracy Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych. Seria spotkań roboczych zaowocowała

organizacją dwóch warsztatów sieciujących na temat Indywidualnych Programów Integracji, podczas których pracownicy WCPR mieli okazję podzielić się własnymi doświadczeniami w zakresie integracji cudzoziemców z kolegami i koleżankami z innych miast w Polsce. Ponadto, celem spotkań było omówienie możliwości stworzenia potencjalnych narzędzi, które mogłyby zostać wypracowane, by wspierać pracę z uchodźcami. Powyższe warsztaty odbyły się przy wsparciu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ważnym przedsięwzięciem było nawiązanie współpracy z firmą Nielsen, w ramach której pracownicy WCPR zorganizowali warsztaty dla przedstawicieli firmy Nielsen, podczas których zaprezentowali sytuację cudzoziemców w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji migrantów przymusowych, ich uprawnienia na rynku pracy oraz specyficzne potrzeby związane z ich funkcjonowaniem na rynku pracy. W ramach powyższych warsztatów cudzoziemcy współpracujący z WCPR mogli odbyć konsultacje z pracownikami działu HR firmy Nielsen, sporządzić profesjonalne CV, poznać swoje mocne strony i w praktyce przejść proces rekrutacji w korporacji międzynarodowej.

Przedstawiciel WCPR został także zaproszony na spotkanie organizowane przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie „Integracja migrantów na szczeblu lokalnym: postęp i kolejne kroki”. Podczas wydarzenia zaprezentowano polski i europejski kontekst integracji na szczeblu lokalnym, jak również rolę jaką mogą i powinny odgrywać samorządy. Następnie w podgrupach debatowano nad możliwymi rozwiązaniami sprzyjającymi integracji cudzoziemców na szczeblu lokalnym.

W ramach kontynuacji współpracy z Polską Radą Ekumeniczną jeden z pracowników WCPR wziął udział w konferencji pt. „Gościnny Kościół dla Migrantów?” i zaprezentował działania Centrum, jak również zarysował sytuację pracy z cudzoziemcami w obszarze ich integracji. Celem spotkania było przedstawienie bieżącej sytuacji uchodźców i migrantów w Polsce. Podczas konferencji zwrócono szczególną uwagę na wyzwania jakie stoją zarówno przez samymi cudzoziemcami jak i wspierającymi ich osobami, tak z instytucji publicznych jak i organizacji pozarządowych.

W ramach działań informacyjnych pracownicy WCPR kontynuowali organizację warsztatów „Zrozumieć Uchodźcę”. W edycji zaplanowanej na 2019 rok warsztaty przeprowadzono dla kadry kierowniczej WCPR i obejmowały one część teoretyczną dotyczącą integracji cudzoziemców w Polsce oraz praktyczną, mającą na celu przybliżyć uczestnikom zajęć trudności z jakimi mierzą się cudzoziemcy w codziennym życiu. Podobnie jak w latach ubiegłych dodatkową atrakcją była możliwość skosztowania przysmaków z Bliskiego Wschodu i zapoznanie się z tajnikami tej kuchni.

Doskonałą okazją do zapoznania się z pracą z cudzoziemcami w innych krajach była także konferencja „GoLocal: Supporting regions, cities and rural areas in migrants’ integration” zorganizowana w Brukseli przez Komisję Europejską w ramach Europejskiej Sieci Integracyjnej. W powyższym wydarzeniu udział wzięło blisko czterystu przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych z całej Unii Europejskiej, zajmujących się integracją cudzoziemców. Delegacja WCPR miała okazję zapoznać się z doświadczeniami i praktykami wypracowanymi na gruncie lokalnym w różnych regionach Europy. Wyjątkowo interesujące i wnoszące wiele nowych idei były panele tematyczne dotyczące m.in. lokalnych polityk integracyjnych, wykorzystania dostępnych danych statystycznych w planowaniu działań integracyjnych czy też wykorzystania funduszy europejskich w tych działaniach. Ponadto niezwykle twórcza okazała się możliwość rozmów kularowych i wymiana obserwacji i doświadczeń.

W dniu 27 czerwca 2019 r. w związku z obchodami Światowego Dnia Uchodźcy pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowali kolejne spotkanie dla przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych wspierających cudzoziemców. Podczas spotkania zaprezentowano działania jakie WCPR podejmował na rzecz integracji cudzoziemców

w ostatnich 19 latach, jak stopniowo wypracowywano najlepsze praktyki integracyjne oraz z jakimi wyzwaniami musieli się mierzyć pracownicy w codziennej pracy. Spotkanie uświetnił występ wokalny syryjskiego studenta mieszkającego w Polsce, a także poczęstunek przygotowany przez uchodźczynie z Iranu, Syrii i Tadżykistanu. Ponadto uchodźczynie podzieliły się z przybyłymi gośćmi informacjami o sytuacji w swoim kraju, kuchni regionalnej i smakołykach które przygotowały, jak również swoimi doświadczeniami integracyjnymi.

II. PIECZA ZASTĘPCZA

1. Rodzinna Piecza Zastępcza

Zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie realizują 3 Zespoły ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Wieloosobowe Stanowisko ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej i właściwych rozporządzeń. W roku sprawozdawczym przepisy nie zmieniały się w takim zakresie, aby miało to wpływ na pracę zespołów.

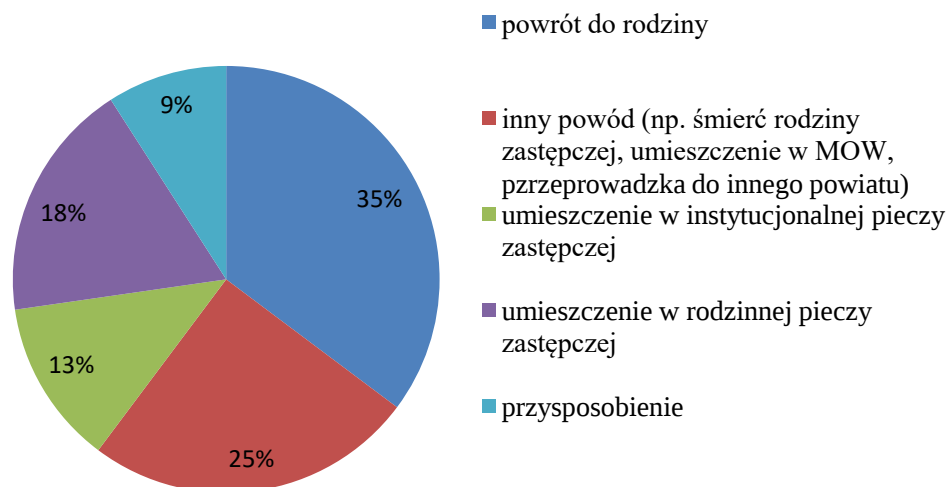
W każdym z Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudnieni byli koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ich pracę koordynowało trzech Kierowników Zespołów. WCPR w roku 2019 kontynuowało realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w ramach których współpracuje z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i niezawodowymi.

Tabela 14: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba wychowanków (w tym pełnoletnich pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych za ich zgodą)
spokrewnione	835	1018 (248)
niezawodowe	304	252 (111)

W 2019 roku rodzinną pieczę zastępczą w m.st. Warszawa opuściło 88 dzieci. Przyczyny opuszczenia przez małoletnich rodzin zastępczych przedstawia poniższy wykres:

Wykres 12
Odpływ dzieci z pieczy zastępczej

Na dzień 31.12.2019 r. w celu wspierania wszystkich rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych w trzech Zespołach ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracowało 35 koordynatorów

rodzinnej pieczy zastępczej oraz 10 pracowników socjalnych organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi oraz wspierają pozostają usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Współpraca z rodzinami zastępczymi polega na wspomaganiu rodzin w wykonywaniu przez nie zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utrzymaniu stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z instytucjami np. ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi i innymi wspierającymi rodziny zastępcze oraz wspomaganiu pozostających pod ich opieką wychowanków. Spotkania z rodzinami zastępczymi odbywały się przede wszystkim w miejscu ich zamieszkania, w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na 6 tygodni (koordynator) i raz na 4 miesiące (pracownik socjalny). W przypadku rodziny będącej w sytuacji kryzysowej lub potrzebującej intensywnego wsparcia, kontakt także osobisty był częsty, pozwalający na rozwiązywanie zaistniałych problemów.

Koordynatorzy w 2019 roku odbyli łącznie 6122 spotkania z rodzinami zastępczymi, natomiast pracownicy socjalni - 1575. Ponadto koordynatorzy spotkali się 1578 razy z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej, pozostającymi po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz tymi zamieszkującymi osobno i prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe. Pozostawali z nimi również w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym.

Szczególnie ważne dla współpracy z rodzinami zastępczymi było ustalenie powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, tak aby można było podjąć właściwe działania zaradcze w celu zapewnienia właściwej opieki. Po przyjęciu każdego dziecka do rodziny zastępczej WCPR występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji dotyczących dziecka. WCPR w przypadku zaistnienia przesłanek występowało do OPS o udzielenie rodzicom pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny. Łącznie wysłano 214 pism dotyczących rozpoznania sytuacji rodziców.

Koordynatorzy i pracownicy socjalni w 2019 roku współpracowali w 136 przypadkach z asystentami rodzin oraz pracownikami socjalnymi wspierającymi rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z Ośrodkiem Pomocy Społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W celu rozwiązywania problemów rodzin zastępczych, a także umieszczonych w nich dzieci koordynatorzy i pracownicy socjalni podejmowali współpracę z instytucjami, w szczególności ze szkołami - nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy WCPR występował do placówki edukacyjnej z prośbą o przesłanie pisemnej informacji na temat wychowanka, a także regularnie (min. dwa razy w roku) zapraszał do udziału w posiedzeniu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej). Łącznie zostało sporządzonych i wysłanych 1066 próśb o opinie (głównie szkoły, w dalszej kolejności przedszkola, żłobki, Ośrodek PORT, placówki wsparcia dziennego). W 2019 roku koordynatorzy oraz pracownicy socjalni zorganizowali i uczestniczyli w 2089 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje co najmniej raz na 6 miesięcy, właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka. Koordynatorzy przygotowali w 2019 roku 1211, natomiast pracownicy socjalni 694 informacji wraz z oceną zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W ramach współpracy z sądami pracownicy na bieżąco monitorowali sytuację prawną małoletnich. Pracownicy WCPR uczestniczyli w 86 posiedzeniach sądu w sprawach rodzin zastępczych oraz wychowanków. Ponadto w 2 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej spokrewnionej lub niezawodowej.

Efektem pracy koordynatorów oraz pracowników socjalnych w 2019 roku było występowanie Dyrektora WCPR do sądu z wnioskiem:

- 11 razy o rozwiązanie rodziny zastępczej,
- 52 razy o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- 15 o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka,
- 16 razy o zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego,
- 1 raz o umieszczenie w trybie natychmiastowym w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 6 razy o wszczęcie z urzędu sprawy na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- 1 raz o zakazanie kontaktów i wywozu dziecka za granicę.

Na dzień 31.12.2019 r. wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały sporządzone przez koordynatorów lub pracowników socjalnych i realizowane plany pomocy dziecku.

Koordynatorzy, pracownicy socjalni, podobnie jak w latach ubiegłych zgłaszali na bieżąco dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. W ramach realizacji tego zadania koordynatorzy oraz pracownicy socjalni z III Zespołów współpracują z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym (WOA), Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym (KOA) i Ośrodkiem Adopcyjnym TPD (TPD) w Warszawie. WCPR prowadzi rejestr dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy oraz pracownicy socjalni łącznie do wymienionych Ośrodków zgłosili w 2019 roku 66 małoletnich, (WOA - 17 dzieci, TPD - 22 dzieci, KOA - 27 dzieci) będących wychowankami z rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Sytuacja zgłoszonych do Ośrodka dzieci była omawiana podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej z udziałem przedstawiciela Ośrodka. W 2019 roku odbyło się 119 takich spotkań. Ostateczna decyzja dotycząca zakwalifikowania wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej do poszukiwania rodziny adopcyjnej była podejmowana przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka, która 11 dzieci zakwalifikowała do adopcji, w 50 przypadkach podjęła decyzję o niezakwalifikowaniu dziecka do poszukiwania rodziny adopcyjnej, 5 zgłoszeń nie zostało do 31.12.2019 r. rozpatrzonych lub o decyzji Komisji nie zostało powiadomione tutejsze Centrum.

Na podstawie Zarządzenia Dyrektora WCPR na bieżąco dokonywana jest ocena rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2019 roku rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe zostały ocenione 387 razy, 376 z nich otrzymało oceny pozytywne, 11 oceny pozytywne warunkowe, zaś ocen negatywnych nie było.

Pracownicy Centrum spotykali się z rodzinami, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami lub pozytywną warunkową. Odbyło się 10 spotkań, w jednym przypadku rodzina pomimo ustalonego terminu nie przyszła na spotkanie, pismo zostało przesłane pocztą. Podczas ww. spotkań w siedzibie WCPR omówiono z rodzinami wypełnianie przez nie funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W ramach obchodów XX-lecia Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie 21.09.2019 r. na terenie Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa przy ul. Starej 4 odbył się piknik pn. „uRodziny Najlepsze”, który był dedykowany rodzinom zastępczym współpracującym z tut. Centrum. Piknik zorganizowany został przez pracowników współpracujących z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i niezawodowymi, do udziału zaproszeni zostali również pracownicy Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego, Fundacji Ernst&Young, Stowarzyszenia Simul, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Fundacji „Polki mogą wszystko”, Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT, Wydziału Ruchu Drogowego KSP - Sekcji Profilaktyki Społecznej oraz Fundacji Robinson Crusoe.

2. Zawodowa piecza zastępcza

Do września 2019 roku rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka, a także Dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych byli wspierani przez trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz starszego specjalistę pracy socjalnej. Od października 2019 r. został zatrudniony kolejny koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania koordynatorów oraz pracownika socjalnego pracujących w Zespole obok wspierania samych rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka obejmują prowadzenie spraw dzieci i dążenie do szybkiej stabilizacji sytuacji prawnej małoletnich przebywających pod opieką rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Tabela 15: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2019 r.

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba wychowanków
Rodziny zastępcze zawodowe	20	91
Rodzinne domy dziecka	12	119
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	5	32

Pracownicy Wieloosobowego Stanowiska ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej w 2019 roku odbyli łącznie 658 spotkań z osobami sprawującymi zawodową pieczę zastępczą.

Obok wsparcia zawodowych opiekunów zastępczych koordynatorzy oraz pracownik socjalny Wieloosobowego Stanowiska ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej podejmowali działania mające na celu niezwłoczne objęcie dziecka adekwatnym do potrzeb wsparciem. Po przyjęciu każdego dziecka do pieczy zawodowej WCPR, podobnie jak w przypadku umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie istotnych informacji dotyczących dziecka oraz dotychczasowej współpracy jego rodziców z ośrodkiem. W dalszej kolejności WCPR występowało do ośrodków o udzielenie rodzicom dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny, a także na Policję z prośbą o przekazanie informacji o przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodziców interwencjach. Łącznie pracownicy Wieloosobowego Stanowiska w 2019 roku wystąpili 1898 razy do innych instytucji z zapytaniem o sytuację dziecka, jego rodziców oraz udzieleniem im wsparcia, a także spotkali się 219 razy z rodzicami dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej w celu ustalenia kierunku pracy i wyjaśnienia ich ewentualnych wątpliwości co do dalszego postępowania czy sytuacji dziecka.

Ponadto pracownicy Wieloosobowego Stanowiska w 2019 roku zorganizowali i uczestniczyli w 361 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przekazali do sądu 292 informacje o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Koordynatorzy i pracownik socjalny w 2019 roku współpracowali z 31 asystentami rodziny, a także 56 pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej wspierającymi rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z Ośrodkiem Pomocy Społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Pracownicy Wieloosobowego Stanowiska ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej uczestniczyli w 175 posiedzeniach sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej. Ponadto w 7 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2019 roku WCPR wystąpił do sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej z wnioskiem:

- 32 razy o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- 33 o zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego,
- 91 razy w innych sprawach.

Na dzień 31.12.2019 r. wszystkie dzieci przebywające w zawodowej pieczy zastępczej podobnie jak dzieci przebywające pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych miały sporządzone przez koordynatorów lub pracownika socjalnego i realizowane plany pomocy dziecku.

W 2019 roku zostały ocenione 22 rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, 17 z nich otrzymało ocenę pozytywną, 4 ocenę pozytywną z zaleceniami i 1 ocenę negatywną. Pracownicy Centrum spotykali się z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami. Podczas spotkania w siedzibie WCPR z każdą z rodzin omówiono sprawowanie przez nią zawodowej pieczy zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W 2019 r. zostały rozwiązane umowy z 2 zawodowymi rodzinami zastępczymi, jednocześnie z WCPR rozpoczęły współpracę dwie nowe zawodowe rodziny zastępcze.

WCPR 29.05.2019r. we współpracy z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy zorganizowało Dzień Rodzicielstwa Zastępczego dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka działających na rzecz m. st. Warszawy. W spotkaniu uczestniczył Zastępca Prezydenta m. st. Warszawy - Pan Paweł Rabiej oraz przedstawiciele Biura Pomocy i Projektów Społecznych i pracownicy WCPR.

W listopadzie 2019 r. z inicjatywy Zastępcy Prezydenta m.st. Warszawy - Pana Pawła Rabieja zostało zorganizowane spotkanie z rodzinami zastępczymi zawodowymi oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka, podczas którego Prezydent wsłuchiwał się w potrzeby zawodowych opiekunów zastępczych, tak aby móc wesprzeć ich systemowo w codziennej opiece nad dziećmi.

Dla dzieci przebywających pod opieką zawodowych opiekunów zastępczych w grudniu 2019r. odbyło się tradycyjne spotkanie Mikołajkowe, tym razem w Domu Kultury Kadr. Podczas spotkania dzieci m.in. lepiły z gliny, przyozdabiały pierniczki oraz bombki choinkowe. Wykonane przez siebie przedmioty dzieci wzięły ze sobą do domu. Dodatkową atrakcją było robienie zdjęć z najbliższymi, które również dostały na pamiątkę.

3. Instytucjonalna pieczy zastępczej

Pracownicy Zespołu wykonują zadania związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym wizytują placówki, z którymi współpracują. Do ich zadań należy też kwalifikowanie i kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania związane z interwencyjnym przewozem dzieci do pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu uczestniczą w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, organizują i prowadzą zebrania z koordynatorami placówek. Ponadto udzielają pracownikom placówek wsparcia merytorycznego m.in. w zakresie prowadzenia dokumentacji.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. na terenie m.st. Warszawy funkcjonowało łącznie 27 placówek opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających 671 miejsc. 4 placówki prowadzone były na zlecenie m.st. Warszawy przez zgromadzenia zakonne, a 23 placówki funkcjonowały jako jednostki publiczne. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze (z wyjątkiem placówek typu rodzinnego) były obsługiwane przez 3 Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (dalej ZPOW), które zapewniają im wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną i prawną.

Tabela nr 16 obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie m.st. Warszawy z wyszczególnieniem liczby miejsc. Przeciętna średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w m.st. Warszawie w 2019 r. wyniosła 7149,04 zł.

Pracownicy Centrum utrzymują stały kontakt z placówkami, monitorują ich bieżącą pracę i wspierają kadre tych placówek w rozwiązywaniu bieżących problemów. W 2019 roku pracownicy WCPR przeprowadzili 68 wizytacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w budynkach głównych i mieszkaniach filialnych. Podczas wizytacji pracownicy Centrum sprawdzali zorganizowanie dzieciom czasu wolnego, zapewnienia właściwej opieki w placówce, warunki pobytu dzieci w placówce.

WCPR w 2019 roku zorganizowało 2 szkolenia dla pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat: „Sporządzenie diagnozy psychofizycznej dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej” oraz „Plan pomocy dziecku jako narzędzie pracy z dzieckiem przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej”. Szkolenie z zakresu diagnozy psychofizycznej było zorganizowane dla 2 grup i skorzystało z niego łącznie 36 psychologów i pedagogów pracujących z wychowankami placówek. Natomiast szkolenie dotyczące planu pomocy dziecku zostało przeprowadzone dla 3 grup wychowawców pełniących funkcję koordynatora, łącznie zostały przeszkolone 54 osoby.

W 2019 roku Centrum zorganizowało 4 spotkania z dyrektorami Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, podczas których omówione zostały sprawy organizacyjne placówek oraz ważne kwestie z perspektywy pracy placówek i WCPR. Dodatkowo odbyło się: 1 spotkanie z dyrektorami placówek rodzinnych i 2 spotkania z dyrektorami placówek niepublicznych.

W 2019 roku Centrum zorganizowało w każdym Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych po 2 spotkania z wychowawcami pełniącymi funkcję koordynatorów placówek i mieszkań filialnych, uczestniczyli w nich również zastępcy dyrektorów Zespołów i kierownicy Działów specjalistów. Celem zebrań było omówienie spraw związanych ze współpracą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i placówek oraz Zespołów.

Tabela 16: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc (wg stanu na 31.12.2019 r.)	Liczba wychowanków korzystających z miejsc (wg. stanu na 31.12.2019 r.)
1.	Typu socjalizacyjnego	19	561	560
2.	Typu interwencyjnego	2	56	57
3.	Typu specjalistyczno - terapeutycznego	1	28	32
4.	Typu rodzinnego	5	26	25
	Suma	27	671	674

Tabela 17: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych

Lp.	Zespoły	Typ i liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1	Typu socjalizacyjnego - 3	114
		Typu interwencyjnego - 2	56
		Typu specjalistyczno-terapeutycznego - 1	28
2.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2	Typu socjalizacyjnego - 4	212
3.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3	Typu socjalizacyjnego - 8	152
4.	Placówki niepubliczne	Typu socjalizacyjnego - 4	83

W 2019 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało kolejne działania mające na celu dostosowanie instytucjonalnych form pieczy zastępczej do potrzeb umieszczanych dzieci oraz osiągnięcia standardu liczby miejsc. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze do dnia 31 grudnia 2020 r. mają obowiązek osiągnięcia standardu 14 miejsc. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przygotowało wspólnie z Zespołami i złożyło do BPiPS Urzędu m.st. Warszawy wnioski o utworzenie kolejnych 9 placówek opiekuńczo-wychowawczych na bazie wcześniej istniejących mieszkań filialnych. Ponadto na wnioski Dyrektorów ZPOW Zarządzeniami Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zmieniły się limity w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zmniejszając w ten sposób o 10 liczbę miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w m. st. Warszawie.

WCPR w 2019 roku przeprowadziło 22 postępowania wyjaśniające w sprawach dotyczących funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych na wnioski zgłoszone przez rodziców lub instytucje. Na podstawie dokumentacji prowadzonej w jednostkach oraz przeprowadzonych rozmów z kadrą placówek i ZPOW ustalano stan faktyczny. W większości zgłoszone zastrzeżenia dotyczące działalności placówek nie potwierdziły się. W przypadku uznania zasadności zgłoszonych uwag Centrum zwracało uwagę na nieprawidłowości, a następnie monitorowało jednostki w zakresie podjętych działań.

WCPR w roku sprawozdawczym wystawiło 295 zaświadczeń do ZTM potwierdzających uprawnienia do bezpłatnych przejazdów dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z Uchwałą nr XXXIII/828/2016 Rady m.st. Warszawy z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie.

WCPR na prośbę Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy 39 razy potwierdzało informację o umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w celu minimalizacji wypłacania świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych.

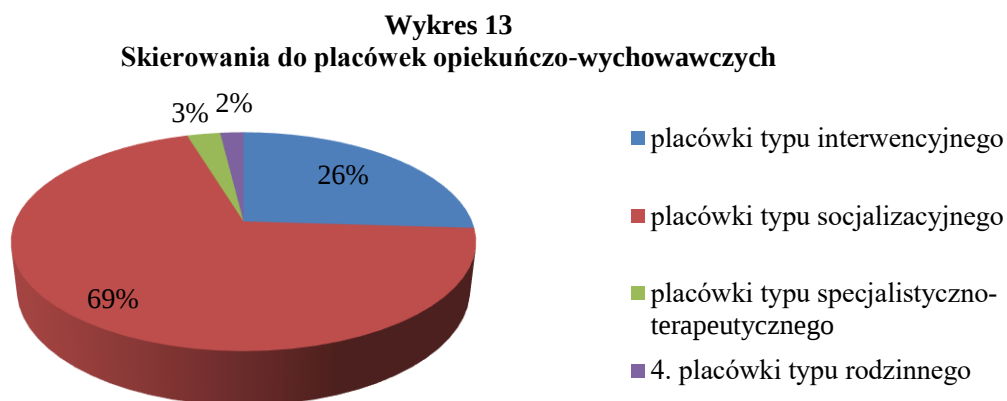
WCPR zweryfikowało 509 wniosków złożonych przez dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych w sprawie przyznania świadczenia dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 41 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start” złożonych przez usamodzielnianych wychowanków.

Centrum w 2019 r. po raz pierwszy przyznawało dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego tzw. dodatek 500+ dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Pracownicy zweryfikowali 721 wniosków złożonych przez dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych w sprawie przyznania tego świadczenia.

2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2019 roku w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego) objętych opieką było łącznie 988 wychowanków. W tym okresie przyjęto 304 małoletnich.

Centrum wydało 362 skierowania dla małoletnich przyjętych na podstawie postanowienia Sądu, w tym do placówek typu interwencyjnego - 94, socjalizacyjnego - 251, specjalistyczno-terapeutycznego - 10 oraz rodzinnego - 7.

Powyższy wykres w ujęciu procentowym przedstawia wydane skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Największy odsetek skierowań jest do placówek typu socjalizacyjnego, których najwięcej funkcjonuje w m.st. Warszawie. Zbliżona jest liczba wydanych skierowań do placówek typu rodzinnego i specjalistyczno-terapeutycznego. Prawie 1/3 stanowią skierowania wydane do 2 placówek typu interwencyjnego. Ten wysoki odsetek wynika ze specyfiki tych jednostek, w których pobyt z założenia powinien być krótkotrwały.

Ponadto dla małoletnich przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych na wniosek Policji, Straży Granicznej, szkół, ośrodków pomocy społecznej, rodzin zastępczych, rodziców oraz dzieci wydano 72 Zawiadomienia o objęciu dziecka opieką. Z ogólnej liczby Zawiadomień - 37 zostało wydanych dla dzieci pochodzących spoza terenu m.st. Warszawy. Zawiadomienia wydawane są w przypadku tzw. pobytów interwencyjnych trwających od kilku godzin do kilku dni.

Tabela 18: Wykaz wydanych zawiadomień w 2019 roku do poszczególnych typów placówek opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Typ placówki	Liczba wydanych zawiadomień w roku 2019 r.
1.	socjalizacyjna	16
2.	interwencyjna	54
3.	specjalistyczno-terapeutyczna	2
4.	rodzinna	0
	Suma	72 (w tym 37 spoza terenu m.st. Warszawy)

W przypadkach konieczności skierowania do placówek dzieci pomimo przekroczonego limitu miejsc, po uzyskaniu zgody dyrektora jednostki, WCPR przygotowało do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy 35 projektów wniosków (dotyczących 48 dzieci) o uzyskanie zezwolenia Wojewody na umieszczenie kolejnego dziecka, pomimo dopuszczalnej liczby dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast w sytuacji braku przesłanek do takiego wystąpienia przygotowało 24 projekty wyjaśnień (dotyczących 50 dzieci).

W przypadku każdego dziecka skierowanego do placówki opiekuńczo-wychowawczej Centrum występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

dziecka przed umieszczeniem w placówce z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji oraz dokumentów dotyczących dziecka.

W przypadku 13 dzieci, które wymagały specjalistycznej opieki i były w okresie oczekiwania na przysposobienie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się z prośbą do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej o wydanie skierowania do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku. W roku 2019 w IOP przebywało 20 dzieci pochodzących z m.st. Warszawy.

W 2019 r. 1 dziecko z terenu m. st. Warszawy przebywało w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, natomiast w przypadku 2 dzieci WCPR podejmowało działania w kierunku umieszczenia w tego typu placówce dzieci, które ze względu na stan zdrowia nie mogły zostać umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z kolei w zakładach opiekuńczo-leczniczych przebywało 22 dzieci z terenu m.st. Warszawy.

3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce

Pracownicy Centrum biorą udział w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Podczas posiedzeń tych zespołów omówiona została sytuacja 924 wychowanków oraz ustalone były dalsze kierunki pracy z dzieckiem oraz jego rodziną. W 2019 roku odbyło się 316 spotkań zespołów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w tym 62 w placówkach typu rodzinnego).

Ponadto pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w okresie sprawozdawczym uczestniczyli w 3 spotkaniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Kraszewie-Czubakach oraz w 3 posiedzeniach w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku, gdzie przebywają dzieci z terenu m.st. Warszawy.

4) Interwencyjny przewóz dzieci

Pracownicy WCPR w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencyjnego przewozu dziecka wskazywali formę pieczy zastępczej i miejsce umieszczenia oraz ustalali z osobą przeprowadzającą interwencję datę i godzinę odebrania dziecka.

W 2019 r. pracownicy WCPR uczestniczyli w 92 interwencjach, w wyniku których przewieziono 79 dzieci do wskazanych form instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Nie każda interwencja kończyła się przewiezieniem dzieci do wskazanej formy pieczy. Ponadto w 2019 roku odbyły się interwencje, w których pracownicy WCPR zostali przez Sąd zobligowani do realizacji postanowień o natychmiastowym umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, co było jednoznaczne z koniecznością zorganizowania interwencji mających na celu odbiór małoletnich od rodziców. W związku z tym Centrum wystosowało 6 pism do Policji o udzielenie asysty w trakcie interwencyjnego odbioru dziecka z środowiska.

5) Wspieranie działań wychowawczych - „Rodziny zaprzyjaźnione” i wolontariat

W związku z Zarządzeniem Nr 10/2017 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z 14.03.2017 r. w sprawie opiniowania osób, które podejmują się wspierania działań wychowawczych warszawskich placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2019 roku do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 20 wniosków, w tym 19 z kompletem dokumentów złożonych przez osoby zainteresowane wspieraniem działań wychowawczych warszawskich placówek opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym odbyło się 17 spotkań zespołu kwalifikacyjnego w składzie: przedstawiciel placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz 3 pracowników Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. WCPR wydało 17 pozytywnych opinii w formie Zaświadczeń Kwalifikacyjnych. Dwa wnioski nie zostały rozpatrzone w 2019 r.: w jednym przypadku Centrum

nie przeszkoliło kandydata z przyczyn zawinionych przez wnioskodawcę, natomiast w drugim przypadku wniosek wpłynął do WCPR pod koniec 2019 r. i zostanie zrealizowany w 2020 r.

W roku sprawozdawczym trwały prace, które miały na celu przygotowanie standardu współpracy z wolontariuszami, którzy świadczyli pomoc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Początkowym etapem realizacji tego zadania były spotkania z udziałem pracownika WCPR organizowane w Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie”. Proces opracowania modelu i jego wdrażania jest jednak długotrwały. W związku z tym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie podjęło decyzję o wprowadzeniu do czasu wypracowania standardów skróconej procedury uzyskania opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku wolontariuszy, którzy już współpracowali z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. W związku z tym WCPR w 2019 r., po otrzymaniu z placówek niezbędnej dokumentacji i jej zweryfikowaniu, wystawiło dla wolontariuszy 79 pozytywnych opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

6) Informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych

Warszawskie Centrum Pracy Rodzinie przechowuje dane wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w programie informacyjnym PZ. Pracownicy sukcesywnie uzupełniali w programie niezbędne informacje.

Na podstawie uzyskanych z prowadzonej bazy danych, Centrum po pierwszym kwartale, jak każdego roku przekazało do wszystkich ośrodków pomocy społecznej m.st. Warszawy wykaz dzieci przebywających w placówkach, których rodzice zamieszkiwali na terenie tych dzielnic. Dodatkowo po każdym kwartale gromadzone były dane ilościowe dotyczące przyjętych dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych z poszczególnych dzielnic, które udostępniane były na wniosek upoważnionych do zbierania danych instytucji.

W związku z prośbą Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego regularnie były gromadzone i comiesięcznie przekazywane do WPS MUW informacje dotyczące stosowanej przemocy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Każdy przypadek stosowania przemocy (48 przypadków) wykazany przez pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, był weryfikowany i wyjaśniany przez pracowników Centrum.

Do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przekazywane były również informacje opracowane na koniec każdego miesiąca o dzieciach cudzoziemskich przebywających w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto po każdym półroczu, na podstawie danych własnych oraz uzyskanych z placówek opiekuńczo-wychowawczych przekazywane było do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego sprawozdanie dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych. W 2019 r. były przekazane sprawozdania znajdujące się w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) dotyczące: dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy i innych powiatów; procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, liczby wolnych miejsc w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych na koniec każdego miesiąca.

7) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. realizowało zadania wspierania procesu usamodzielniania oraz finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym. Do podstawowych zadań pracowników Zespołu należy wspieranie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w usamodzielnieniu, tj. realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania (IPU), uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz merytoryczna pomoc w zakresie rozwoju kompetencji społecznych.

Pracownicy WCPR wspierali merytorycznie pracę pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Warszawie oraz pracowników niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie związanym z procesem usamodzielniania wychowanków.

Rozeznawali potrzeby i problemy placówek dotyczące grupy wychowanków zbliżających się do pełnoletności.

WCPR prowadziło doradztwo metodyczne dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i Zespołów oraz współdziałało z nimi w zakresie realizowanych zadań. W ramach współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w 2019 r. pracownicy WCPR uczestniczyli w 34 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz spotkaniach z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej nadal przebywającymi w placówkach.

Dyrektor WCPR w 2019 r. zaakceptował 92 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 62 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU) sporządzonych przez wychowanków tych placówek.

WCPR wspomagało prawidłową realizację IPU wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem weryfikację IPU, które zatwierdzał Dyrektor. W 2019 r. dokonano 95 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2019 r. 14 ocen końcowych procesu usamodzielnienia.

Zadaniem WCPR jest także objęcie pomocą mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną pełnoletnich wychowanków opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy (zwanych dalej placówkami wymienionymi w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

W ramach realizacji tego zadania WCPR współpracowało z 54 pełnoletnimi wychowankami, którzy opuścili placówki. Byli to wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych - 46 osób, zakładów poprawczych - 6 osób, młodzieżowych ośrodków socjoterapii - 2.

Dyrektor WCPR w 2019 r. zaakceptował 22 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w tych placówkach oraz 27 IPU sporządzonych przez wychowanków placówek.

WCPR wspomagało prawidłowy przebieg realizacji IPU. W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem weryfikację IPU, które zatwierdzał Dyrektor WCPR. W 2019 r. dokonano 52 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2019 r. 43 oceny końcowe procesu usamodzielnienia.

WCPR w ramach współpracy z placówkami wymienionymi w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, prowadziło doradztwo metodyczne dla pracowników tych placówek oraz współdziałało z nimi w zakresie realizowanych zadań.

Podstawowym zadaniem pracowników Centrum w obszarze usamodzielnienia było wspieranie wychowanków w prawidłowym wchodzeniu w dorosłość. W związku z tym kontaktowali się oni w sprawach dotyczących osób usamodzielnianych z ich opiekunami usamodzielnienia, ze szkołami, do których uczęszczają, itp. W bieżącej pracy pracownicy przeprowadzili 384 spotkania w miejscu zamieszkania wychowanka.

Centrum prowadziło też postępowania administracyjne w sprawach z zakresu usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku tego postępowania osoby usamodzielniane zostały objęte następującymi formami pomocy:

- 225 osób otrzymało pomoc na kontynuowanie nauki,
- 58 osób otrzymało pomoc na usamodzielnienie,
- 54 osoby otrzymały pomoc na zagospodarowanie.

Ponadto WCPR udzielało pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych m.in. poprzez użyczenie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. W 2019 r. z pobytu w 19 mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków skorzystało 46 osób usamodzielnianych. Pracownicy Centrum współpracowali z wychowankami zamieszkującymi w powyższych lokalach, m.in. wspierali ich w usamodzielnieniu, monitorowali ich funkcjonowanie, szczegółowo analizowali z nimi regulamin korzystania z mieszkania dla usamodzielnianych, informowali o wysokości należnych opłat za użytkowane lokale oraz zwracali uwagę wychowankom na terminowość dokonywania wpłat itp.

Pracownicy WCPR udzielali informacji osobom deklarującym przystąpienie do realizacji IPU i osobom usamodzielnianym o ich prawach i obowiązkach, o instytucjach mogących służyć wychowankom pomocą oraz organizacjach pozarządowych działających na rzecz młodzieży. Wskazywali osobom usamodzielnianym potrzebującym pomocy prawnej lub psychologicznej miejsca, w których pomoc taka jest świadczona bezpłatnie. Pracownicy informowali również o organizowanych kursach, szkoleniach i projektach zmierzających do aktywizacji zawodowej.

W 2019 r. WCPR pozostawało w stałym kontakcie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi programy na rzecz usamodzielnianych wychowanków takich jak: Fundacja po DRUGIE, Fundacja Szczęśliwej Drogi, Fundacja Atalaya, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Fundacja Dobrych Praktyk, Punkty Informacyjno-Konsultacyjne, itp.

Pracownicy WCPR informowali wychowanków w 2019 r. o możliwość skorzystania z następujących propozycji:

- Fundacja LEGII - korki z Legią,
- Towarzystwo NASZ DOM - program stypendialny „Moja przyszłość”,
- Fundacja po DRUGIE - Realna pomoc w usamodzielnieniu,
- KONSALNET - nawiązanie współpracy z pracodawcą,
- Projekt Uniwersytet Sukcesu,
- Warsztaty First Job Makeup oraz płatne staże z Sephora,
- WOIK - oferta pomocy,
- praktyki w banku dla młodzieży z pieczy zastępczej,

W 2019 roku pracownicy WCPR przeprowadzili na zlecenie innych powiatów 22 wywiady środowiskowe oraz dokonali 47 ocen etapowych procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

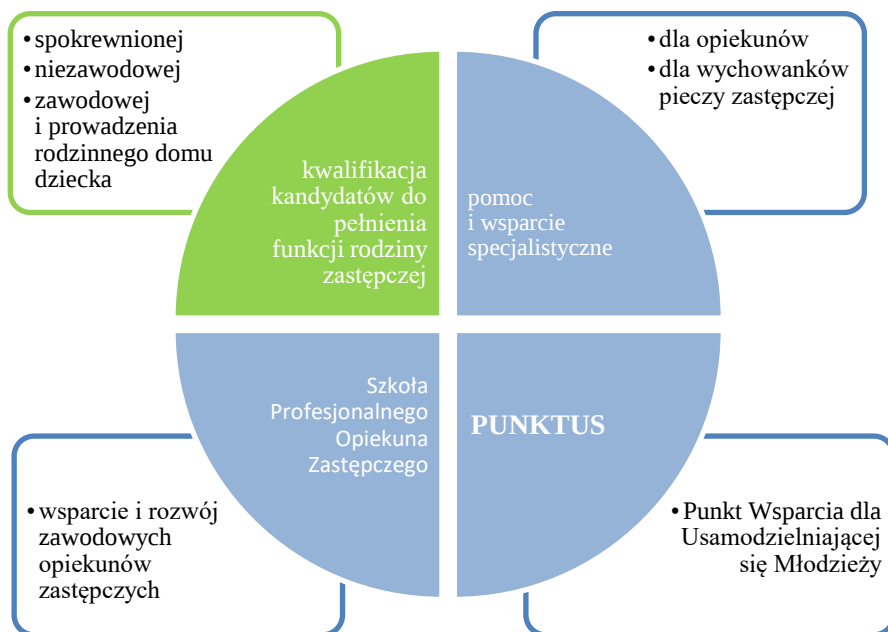
4. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

Zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego od 01.01.2019 r. realizuje Dział Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej (DWSS).

W tej części Centrum realizuje dwa główne zadania:

- 1) Prowadzenie procesów kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 2) Udzielania wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 14
Podział zadań zespołu ds. organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

Zadania realizowane są przez specjalistów przy ścisłej współpracy ze wszystkimi pracownikami pionu pieczy zastępczej WCPR.

Od października 2019 r. DWSS funkcjonuje w dwóch lokalizacjach (al. Zjednoczenia 34 i ul. 11 Listopada 15B). Na koniec 2019 r. w ramach Działu zatrudnionych było 20 osób.

Tabela 19: Wykaz stanowisk w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ na 31.12.2019 r.

Dział Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej		
stanowiska	al. Zjednoczenia 34	ul. 11 Listopada 15B
pedagog	4	1
psycholog	11	1
terapeuta	3	2

Dwóch pedagogów prowadziło procesy kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej, natomiast jeden psycholog i dwóch pedagogów organizowało i czynnie uczestniczyło w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Pięciu (okresowo sześciu) psychologów przeprowadzało badania kandydatów i osób pełniących funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji. Sześciu psychologów diagnozowało dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i na tej podstawie sporządzało diagnozę psychofizyczną badanego dziecka. Trzech terapeutów prowadziło terapię wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i psychoedukację opiekunów zastępczych (2 osoby dzieliły etat z działaniami na rzecz pełnoletnich wychowanków w PUNKTUS-ie). Pedagog i psycholog realizowali zadania w ramach Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży i Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego.

Wykres 15
Kwalifikowanie kandydatów w pieczy zastępczej

1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy Nr 1773/2011 z dnia 22 listopada 2011 r. jest Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienia im badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z wymogami ww. ustawy procedury kwalifikacyjne kandydatów do poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej są różne i wynikają z potrzeb i przepisów prawa.

a) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej

WCPR kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, mimo że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewiduje tak rozbudowanej formy przygotowania kandydatów. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby kandydatów oraz możliwość wyposażenia każdego z nich w podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka, jego potrzeb, nawiązywania więzi, kwestii wychowawczych, komunikacji i uregulowań prawnych związanych z pieczą zastępczą, WCPR podjął decyzję o przygotowywaniu kandydatów w formule procesu kwalifikacyjnego. Proces kwalifikacyjny obejmuje:

- analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej na podstawie złożonych przez kandydatów dokumentów i wywiadu przeprowadzonego w miejscu ich zamieszkania,
- badanie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,
- udział w szkoleniu, którego zakres uwzględnia potrzeby rodziny i dziecka.

Struktura szkolenia będąca autorskim programem pracowników WCPR obejmuje 4 spotkania grupowe i 1 indywidualne. Podczas szkolenia grupowego poruszana jest tematyka związana z pieczą zastępczą. Spotkanie indywidualne poświęcone jest przekazaniu kandydatom przez osoby szkolące i psychologa badającego predyspozycje i motywację informacji zwrotnej, zaleceń, uwag, wskazanie mocnych i słabych stron, kierunku, w którym należy podjąć działania, aby dobrze pełnić funkcję rodziny zastępczej. W uzasadnionych przypadkach szkolenie odbywa się w trybie indywidualnym.

Po zakończeniu całego procesu przesyłana jest do sądu opinia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotycząca kandydata. Pomimo początkowych trudności we współpracy z sądami oczekującymi szybkiej informacji zwrotnej o kandydatach, przyjęta procedura okazała się dobrą praktyką pozwalającą na wnikliwą ocenę kandydatów i współpracę z Sądem na etapie powierzania dziecka rodzinie zastępczej.

W 2019 r. w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej:

- 130 osób (94 środowiska) przystąpiło do procesu,
- 102 osoby (88 środowisk) Komisja Kwalifikacyjna zakwalifikowała do szkolenia,
- 97 osoby (71 środowiska) ukończyły szkolenie,
- 83 osoby (63 środowiska) otrzymały pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4 osoby (2 środowiska) nie zostały zaopiniowane pozytywnie,
- 10 osób (6 środowisk) otrzymało negatywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- przeprowadzono 130 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów,
- sporządzono 99 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z każdym z kandydatów,
- odbyło się 16 posiedzeń Komisji Kwalifikacyjnej, z których sporządzono 182 protokoły.

W 2019 r. odbyło się 8 szkoleń grupowych, w jednej sytuacji przeprowadzono szkolenie indywidualnie. U wszystkich kandydatów przed rozpoczęciem szkolenia był przeprowadzony wywiad w miejscu zamieszkania i każda osoba zakwalifikowana do udziału w szkoleniu była badana przez psychologa pod kątem posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej. Wszystkie szkolenia grupowe prowadzone przez specjalistów WCPR są indywidualnie dostosowywane do sytuacji i potrzeb uczestników. W protokole z posiedzenia I Komisji Kwalifikacyjnej (kwalifikującej do udziału w szkoleniu) zapisywane są wskazania dla osób szkolących, indywidualnie dla każdej rodziny. Wskazania są określane na podstawie informacji zebranych w procesie kwalifikacji kandydatów, wniosków z opinii psychologicznej oraz potrzeb zgłaszanych przez kandydatów podczas wywiadu w miejscu zamieszkania.

b) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

Zarządzeniem Nr 8/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Rodzinie z dnia 25.01.2019 r. WCPR prowadzi szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka niespokrewnionych i niespowinowaconych według autorskiego Programu „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” zatwierdzonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 24.04.2018 r. Natomiast Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom według Programu PRIDE.

Program „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” obejmuje 13 Sesji grupowych, odbywających się co tydzień i trwających po 4 godziny dydaktyczne, dwa indywidualne spotkania kandydatów z osobami szkolącymi oraz 10-cio godzinne praktyki w celu zapoznania się z doświadczeniami wychowawczymi rodzin, które sprawują pieczę zastępczą.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. zgodnie z obecnym podziałem kompetencji kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnieni i niespowinowaceni z dzieckiem zgłaszali się do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i byli szkoleni według ww. Programu, natomiast do Ośrodka Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnieni lub spowinowaceni z dzieckiem, którzy byli szkoleni według Programu PRIDE. Jednocześnie WCPR prowadziło proces kwalifikacji zarówno dla kandydatów zgłaszających się do WCPR jak i do Ośrodka PORT. W 2019 r. odbyły się 4 szkolenia, w tym 2 prowadzone przez WCPR i 2 przez Ośrodek PORT.

W 2019 r. w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej:

- 68 osób (42 środowiska) przystąpiło do procesu,
- 45 osób (27 środowiska) Komisja Kwalifikacyjna zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,

- 9 osób (5 środowiska) Komisja Kwalifikacyjna nie zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 45 osób (27 środowisk) ukończyło szkolenie,
- 34 osoby (19 środowiska) otrzymały pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 11 osób (8 środowisk) nie zostało zakwalifikowanych przez Komisję Kwalifikacyjną do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej do czasu zrealizowania wydanych zaleceń,
- przeprowadzono 33 wywiady w miejscu zamieszkania kandydatów,
- sporządzono 61 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z każdym z kandydatów,
- odbyło się 38 posiedzeń Komisji Kwalifikacyjnej, z których sporządzono 164 protokoły.

c) Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Zgodnie z Programem „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” oraz Zarządzeniem Nr 39/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Rodziny z dnia 29.05.2019 r. w sprawie wprowadzania zasad organizowania szkoleń oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, szkolenie prowadzone jest według II Modułu Programu, który obejmuje 4 Sesje po 4 godziny dydaktyczne oraz 6-cio godzinne praktyki w odpowiedniej formie pieczy zastępczej, do pełnienia której kandydat się przygotowuje.

WCPR w 2019 r. pozyskało 5 osób (3 środowiska rodzinne) wyrażających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Mimo tak małej liczby kandydatów WCPR zorganizował i przeprowadził dla nich proces kwalifikacyjny. Wszyscy kandydaci ukończyli szkolenie i otrzymali Zaświadczenia Kwalifikacyjne.

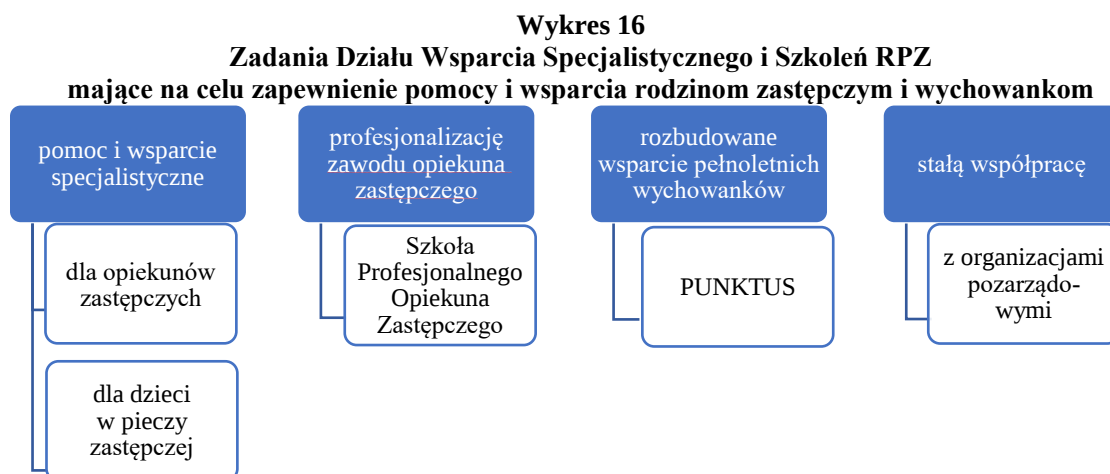
d) Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia zawodowej pieczy zastępczej

W Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętym przez Radę m.st. Warszawy jednym z celów jest Rozwój, w tym profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej. Jego głównym zadaniem jest Przygotowanie i wdrożenie strategii komunikacji mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Podmiotem odpowiedzialnym za to zadania zostało wyznaczone Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy przy współpracy z WCPR i Biurem Marketingu Miasta. Obecnie trwają przygotowania do kampanii, której rozpoczęcie planowane jest na 2020 rok.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni organizatora rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali rozmowy z osobami pełniącymi funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, u których widzieli potencjał do zajęcia się większą liczbą dzieci, starając się pozyskać ich jako kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej czy prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Dodatkowo WCPR stale prowadzi rozmowy ze zgłaszającymi się do tut. Centrum kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej bądź prowadzenia rodzinnego domu dziecka zamieszkującymi na terenie innych powiatów lub osobami pracującymi już w tym obszarze. W wyniku takich rozmów jedna rodzina w II połowie 2019 r. ukończyła szkolenie organizowane przez WCPR dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka, otrzymała zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i w dniu 12.11.2019 r. Dyrektor WCPR podpisał z kandydatami umowę na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Zadania Działu mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom realizowane są poprzez:

a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne:

- wsparcie dla opiekunów zastępczych:

- 2 grupy wsparcia dla rodzin zastępczych prowadzone przez pracowników WCPR, spotkania Grup Wsparcia realizowane były cyklicznie - raz, dwa razy w miesiącu, pierwsza z nich w godz. 17.00-19.00, natomiast druga 11.15-13.15, łącznie uczestniczyło w nich 19 osób. Od stycznia do grudnia 2019 r. odbyło się 36 spotkań,
- omawianie przez psychologa wniosków i zaleceń z badań dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka (przeprowadzanych co 2 lata), przeprowadzono 97 spotkań, dostęp do konsultacji z psychologiem w sprawach wychowawczych, skorzystały 2 rodziny, przeprowadzono 7 spotkań,
- superwizja dla osób sprawujących zawodową pieczę zastępczą prowadzona, odbyło się 10 spotkań superwizyjnych,
- pomoc prawna - możliwość konsultacji z prawnikiem zatrudnionym przez WCPR, z której skorzystało 10 rodzin,
- szkolenia podnoszące kompetencje wychowawcze, których tematyka, forma oraz organizacja są ustalane z uwzględnieniem potrzeb rodzin zastępczych wyrażanych w ankietach dotyczących diagnozy potrzeb szkoleniowych, pracownicy WCPR przeprowadzili następujące szkolenia dla rodzin zastępczych: „Jak zorganizować system wsparcia” - był to cykl 3 zajęć warsztatowych, w których uczestniczyło 11 osób, „Jak rozmawiać z nastolatkiem” - 2 spotkania szkoleniowe, w których uczestniczyło 12 osób,

- wsparcie dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- psycholog - sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci, które kończą się wydaniem zaleceń do dalszej pracy opiekunów i pracowników placówek edukacyjnych, sporządzono 256 diagnoz, w tym 127 dla dzieci umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 46 dla dzieci umieszczonych w niezawodowych rodzinach zastępczych, 74 dla dzieci umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych i w RDD oraz 9 dla dzieci umieszczonych w placówkach typu rodzinnego,
- terapeuta - terapia indywidualna dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla wychowanków, indywidualnym wsparciem terapeutycznym objęto 95 rodzin zastępczych, w tym 63 spokrewnione, 32 niezawodowe, 174 dzieci w tym 87 ze spokrewnionych rodzin zastępczych, 57 z niezawodowych, 30 z zawodowych i rodzinnych domów dziecka, wsparciem grupowym objęto 24 dzieci,

- terapeuta SI - diagnoza i terapia SI - od września do grudnia zostało zdiagnozowanych 30 dzieci (diagnoza prowadzona była przez podmiot zewnętrzny wyłoniony w drodze konkursu), terapia od września 2019 r. odbywała się w gabinecie integracji sensorycznej w siedzibie WCPR i była prowadzona przez specjalistę zatrudnionego w tutejszym Centrum, wsparciem zostało objętych 5 dzieci, odbyło się 35 zajęć i 14 konsultacji z opiekunami,
- psychoterapeuta - psychoterapia indywidualna prowadzona przez podmiot zewnętrzny Centrum Terapii DIALOG - wsparciem zostało objętych 7 dzieci,
- neurolog - konsultacje neurologiczne były prowadzone przez podmiot zewnętrzny, wsparciem objęto 55 dzieci,
- fizjoterapeuta - zajęcia fizjoterapeutyczne, instruktaże pielęgnacyjne dla opiekunów dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej prowadzone w miejscu ich zamieszkania przez podmiot zewnętrzny, wsparciem fizjoterapeuty zostało objętych 91 dzieci (diagnoza i fizjoterapia), w tym 44 osoby uczestniczyły w terapii krótko i długoterminowej,
- lekarz psychiatra - konsultacje psychiatryczne prowadzone przez podmiot zewnętrzny również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem objęto 92 dzieci,
- logopeda - diagnoza i terapia logopedyczna prowadzona przez podmiot zewnętrzny również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, zdiagnozowano 20 dzieci, z których 18 uczestniczyło w terapii.

b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego:

W październiku 2019 r. zgodnie z zapisami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w m. st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę m. st. Warszawy Uchwałą Nr XIII/266/2019 z 30.05.2019 r. WCPR uruchomił Szkołę Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego.

Szkoła to nowatorski projekt skierowany do osób sprawujących zawodową pieczę zastępczą na rzecz m. st. Warszawy. Ideą Szkoły jest **profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego** oraz rozbudowanie ścieżki awansu zawodowego określonej w Zarządzeniu Nr 46/2018 Dyrektora WCPR z dnia 24.08.2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad rozwoju zawodowego osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka na rzecz m. st. Warszawy.

W ramach Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego odbywają się **cykliczne szkolenia tematyczne, supervizja oraz jest możliwość uzyskania indywidualnego wsparcia specjalistycznego**. Ponadto raz w miesiącu spotyka się **grupa robocza Szkoły**, w skład której wchodzi prowadzący rodzinne domy dziecka, zawodowe rodziny zastępcze, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i pedagog/trener współprowadzący szkolenia dla opiekunów. Poprzez aktywny udział rodzin oraz pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej działania Szkoły odpowiadają bezpośrednio na potrzeby zawodowych opiekunów zastępczych. Część szkoleń realizowana jest w ramach projektu „Dobra opieka - lepszy start” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2019 r. zatrudniony został pedagog koordynujący pracę Szkoły oraz została oddelegowana do współrealizacji grupy roboczej - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wspierająca osoby sprawujące zawodową pieczę zastępczą, którzy zorganizowali:

- 4 grupy robocze, w których uczestniczyły zawodowe rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka, przedstawiciel Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy oraz Zastępca Dyrektora WCPR,
- 3 spotkania szkoleniowe warsztatu „Od przekonania do wychowania” prowadzone przez pedagoga Szkoły oraz pedagoga Działu.

W grupach roboczych wzięło udział łącznie 11 osób, a w całym warsztacie 14 osób z zawodowej pieczy zastępczej.

c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków:

Od listopada 2019 r. w strukturze WCPR rozpoczął działanie Punkt Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS, który mieści się w nowej lokalizacji - przy ul. 11 Listopada 15B.

Do głównych zadań **PUNKTUS** należą:

- określanie oferty w zakresie wsparcia wychowanków pieczy zastępczej poprzez stworzenie i prowadzenie bazy wiedzy na temat usług z terenu m.st. Warszawy, realizowanej przez instytucje i organizacje pozarządowe,
- udzielanie pomocy wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnianie wychowankom pieczy zastępczej pomocy prawnej i psychologicznej.

W zespole zatrudniony jest pedagog koordynujący pracami PUNKTUS, 1 psycholog i 2 terapeutów na część etatu, dzielonego z działaniami na rzecz małoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół uzupełnia praca doradcy zawodowego (współpracujący z WCPR na podstawie umowy cywilno-prawnej) oraz przedstawicieli organizacji pozarządowej tj. Fundacji Robinsona Crusoe i Fundacji Program Pomocy Pierwsza Praca (na podstawie porozumienia), realizujący konsultacje indywidualne związane z własnymi programami. Ponadto psycholog PUNKTUS oraz koordynator rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili raz w tygodniu grupę wsparcia.

W 2019 r. usamodzielnieni skorzystali ze wsparcia w PUNKTUS:

- psychologa: 10 osób (36 konsultacji),
- terapeutów: 14 osób (39 konsultacji),
- doradcy zawodowego: 4 osoby (4 konsultacje),
- grupy wsparcia: 10 osób (6 zajęć),
- przedstawicieli NGO: 6 osób (6 konsultacji),
- zajęcia grupowe NGO: 24 osoby (2 eventy).

d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką z organizacjami pozarządowymi, w szczególności z:

- Ośrodkiem Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom:
konsultacje indywidualne dla opiekunów zastępczych, w tym o charakterze terapeutycznym
- 1588 godzin,
- grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych - 67 godzin,
- specjalistyczne spotkania grupowe dla dzieci - 32 godziny,
- usługi wolontariackie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka - 1741 godzin.
- Punktem Diagnostyczno-Konsultacyjnym FASada przy Fundacji Rodzin Adopcyjnych:
diagnoza dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pod kątem występowania Płodowego Zespołu Alkoholowego - 48 dzieci,
wykonywanie badań kontrolnych - 38 dzieci.
- Fundacją Polki Mogą Wszystko (dawniej fundacja Przyjaciółka)
Akcja „Więzi - Wolontariat na rzecz dzieci” - wsparcie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych w zakresie pomocy w nauce i organizacji czasu wolnego, wsparciem zostało objętych 85 dzieci,
Program „Zobacz Lepszą Przyszłość” - badania wzroku wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz przekazanie na ich potrzeby bezpłatnych okularów korekcyjnych, przebadano 162 dzieci, spośród których 85 zostało zakwalifikowanych do wizyty u lekarza okulisty i otrzymania bezpłatnych okularów korekcyjnych.

III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, opisane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz następujących aktach wykonawczych:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Środki finansowe na powyższe zadania przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

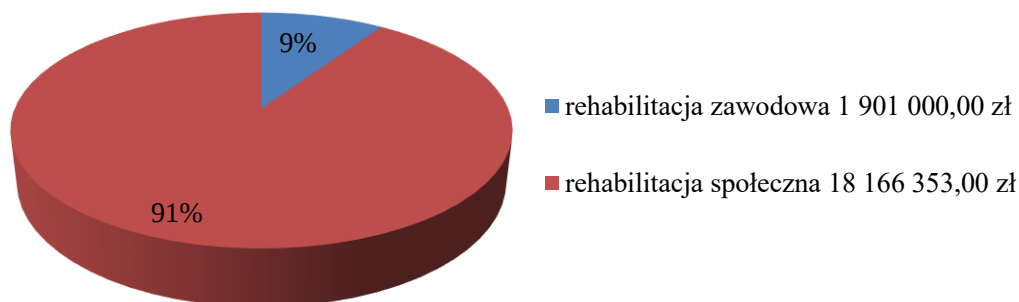
Na początku 2019 r. m.st. Warszawa otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej łącznie kwotę 19 066 479 zł. W październiku 2019 r. PFRON przekazał dodatkowe środki w wysokości 1 000 874 zł. Zatem ostatecznie, w 2019 r. Stołeczne Centrum Osób Niepełnosprawnych dysponowało budżetem w wysokości 20 067 353 zł.

Projekty uchwał dotyczących podziału środków PFRON na realizację zadań każdorazowo były opiniowane przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych a następnie przyjęte przez Radę m.st. Warszawy.

Środki w wysokości 20 067 353 zł zostały podzielone w następujący sposób :

- na rehabilitację zawodową 1 901 000,00 zł
- na rehabilitację społeczną 18 166 353,00 zł.

Wykres 17
Podział środków finansowych w 2019 roku
na rehabilitację zawodową i społeczną

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 2008 roku realizuje Urząd Pracy m.st. Warszawy, Centrum jest jedynie realizatorem płatności w tym zakresie. Tu należy dodać, że początkowo Urząd Pracy otrzymał środki finansowe na realizację swoich zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w wysokości 2 960 387 zł. W sierpniu 2019 r. Urząd Pracy zasygnalizował, że prawdopodobnie nie wykorzysta przyznanych środków i oddał do dyspozycji SCON kwotę 99 000 zł.

1. Rehabilitacji społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udzielanie wsparcia w formie:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej

Wykres 18
Podział środków PFRON na poszczególne zadania

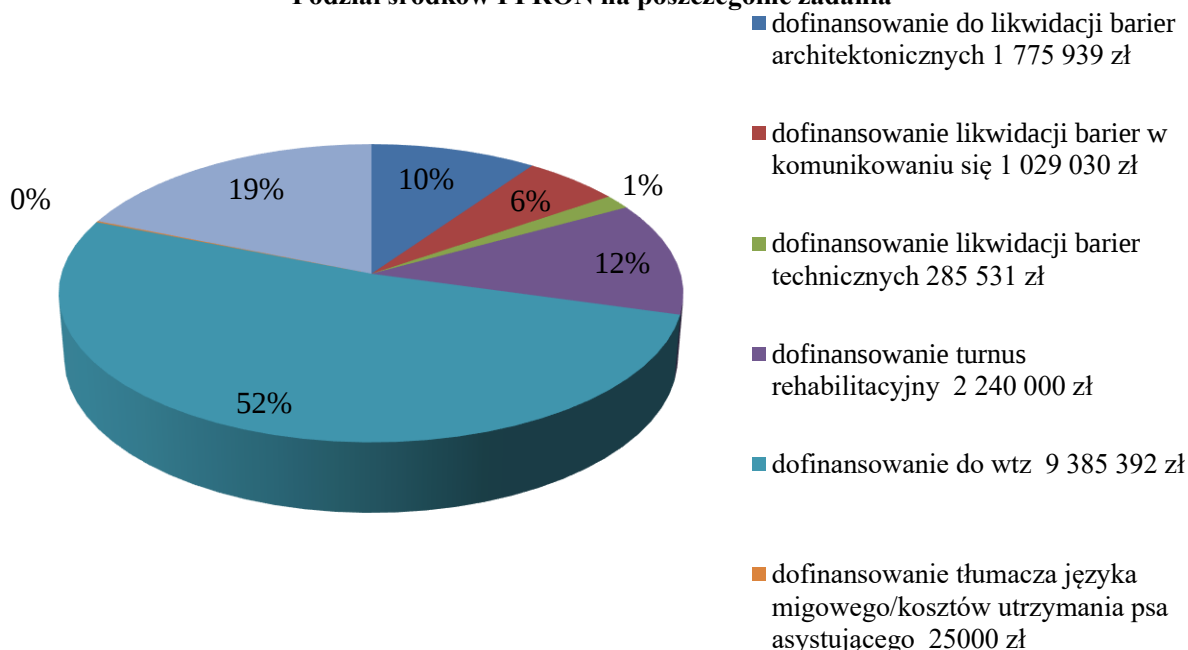

Tabela 20: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach dofinansowywanych ze środków PFRON

Nazwa zadania	Przyznany limit	Wyplacone środki
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	1 775 939 zł	1 775 938 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	285 531 zł	285 350 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	1 029 030 zł	1 029 030 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	2 240 000 zł	2 238 084 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	285 533 zł	285 533 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	3 139 928 zł	3 137 450 zł
Dofinansowanie do warsztatów terapii zajęciowej	9 385 392 zł	9 385 380 zł
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego oraz kosztów utrzymania psa asystującego	25 000 zł	22 716 zł

1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2019 roku 4 391 osób niepełnosprawnych ubiegało się o uzyskanie dofinansowania (w tym 1 376 opiekunów). Dla porównania: w 2017 roku było to 4 921 osób a w 2018 4 715. Wyplacono dofinansowanie 2 210 osobom na kwotę 2 238 084 zł, w tym 493 osoby to dzieci i młodzież w wieku 16-24 lata ucząca się lub studiująca (kwota 593 252 zł).

Podobnie jak w latach wcześniejszych, w ostatnim kwartale sprawozdawanego roku nastąpiło dużo zwrotów przyznanych wcześniej dofinansowań. Zbiegło się to z przyznaniem przez PFRON

dotatkowych środków. Mimo okresu jesienno-zimowego, niecieszącego się popularnością wśród osób wyjeżdżających na turnusy, dzięki dużemu zaangażowaniu pracowników zadanie zrealizowano w całości.

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2019 roku 124 osobom wypłacono dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 285 533 zł. Zaś z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało 1 787 osób na kwotę 3 137 450 zł. Łącznie w zadaniu Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłacono kwotę 3 422 983 zł.

3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W ramach zadania Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2019 roku 120 beneficjentom wypłacono kwotę 1 775 938 zł. To zadanie obarczone dużym ryzykiem. Jest rozłożone w czasie, ponieważ np. niezbędne jest uzyskanie zgód od właściciela budynku, w którym będzie prowadzona inwestycja, konieczne jest posiadanie wkładu własnego. Duże trudności wiążą się też ze znalezieniem wykonawcy robót.

Z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się skorzystało 491 osób na kwotę 1 029 030 zł.

Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystało 246 osób na łączną kwotę 285 350 zł.

W 2019 roku po raz pierwszy Centrum realizowało jako odrębne zadanie dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego i kosztów utrzymania psa asystującego. Wynikało to z chęci przyznania dofinansowań osobom niepełnosprawnym, które w latach poprzednich skorzystały z dofinansowania do tych celów w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, osoby które skorzystały z dofinansowania w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, nie mogą z niego ponownie skorzystać w ciągu 3 kolejnych lat.

W 2019 roku złożono 24 wnioski o dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego i kosztów utrzymania psa asystującego. Przyznano 16 dofinansowań, w tym 11 wniosków dotyczyło dofinansowań do usługi tłumacza języka migowego, zaś 5 - dofinansowania do kosztów utrzymania psa asystującego. Na to zadanie przeznaczono kwotę 25 000 zł, dofinansowania wypłacono na kwotę 22 716 zł.

Warto zaznaczyć, że jedynie w 2 przypadkach wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z braku środków finansowych (wnioski złożono w momencie gdy Centrum nie dysponowało środkami na to zadanie). W pozostałych przypadkach wnioskodawcy nie uzupełnili dokumentacji, co uniemożliwiło rozpatrzenie wniosków i przyznanie dofinansowania.

Jak co roku, pracownicy działu u losowo wybranych osób niepełnosprawnych, zgodnie z zapisami zawartymi w podpisanych umowach, przeprowadzili kontrole udzielonych dofinansowań. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O przyznanie dofinansowania w tym zadaniu mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W 2019 roku wpłynęły do Centrum 3 wnioski na kwotę łączną 109 000 zł.

5) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W 2019 roku w Warszawie, podobnie jak w latach ubiegłych, działało 15 warsztatów terapii zajęciowej, z ich oferty skorzystały 502 osoby. Najmniejszy WTZ oferował miejsca dla 20 uczestników, największy dla 60 uczestników.

Na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2019 roku Centrum przeznaczyło kwotę 9 385 392 zł co stanowiło 52% budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonego na rehabilitację społeczną w okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z przepisami działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków m. st. Warszawa. Koszty działania WTZ z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniosły 10 750 046 zł, w tym 237 395 zł (2,2%) to koszty poniesione przez podmioty prowadzące WTZ. Środki publiczne zostały wykorzystane w 99,75%.

WCPR-SCON w roku 2019 przeprowadziło we wszystkich WTZ kontrole problemowe. Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości prowadzenia dokumentacji dotyczącej uczestników, działalności merytorycznej warsztatu, w tym rady programowej oraz współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników. W dwóch WTZ stwierdzono nieprawidłowości w sposobie opracowywania i gromadzenia dokumentacji, w związku z tym wydano zalecenia pokontrolne.

a) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej

W 2019 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację program pn. Zajęcia klubowe w WTZ finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zatwierdzonego Uchwałą nr 7/2018 Rady Nadzorczej PFRON w dniu 12 czerwca 2018 roku.

Program ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji, w szczególności poprzez organizację aktywnych form wspierania uczestników zajęć w podjęciu lub utrzymaniu zatrudnienia.

W zajęciach klubowych w WTZ mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami warsztatu terapii zajęciowej i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia lub osoby niepełnosprawne posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawierające wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej, które zgłosiły akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii, a ich kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2019 roku do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” przystąpiły dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B - wsparciem objęto 11 osób niepełnosprawnych - 10 byłych uczestników WTZ, które wcześniej opuściły placówkę w związku z podjęciem zatrudnienia i 1 osobę która zgłosiła akces do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęła jeszcze terapii, a jej kandydatura została zatwierdzona przez podmiot prowadzący WTZ i Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.
- WTZ prowadzony przez Fundację Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9 - wsparciem objęto 8 osób, które zgłosiły kandydaturę do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii.

Łącznie beneficjentami programu w okresie sprawozdawczym było 20 osób.

Kwota udzielonego dofinansowania na ten cel w 2019 roku wyniosła 96 000 zł.

Dofinansowanie zgodnie z procedurami realizacji programu objęło prowadzenie zajęć klubowych w okresie od dnia 1 lutego 2019 r. do dnia 31 stycznia 2020 r.

W 2019 roku do WCPR wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ na 2020 r. w następnym terminie realizacji programu, tj.: od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 31 stycznia 2021 r., w tym:

- wniosek Polskiego Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B,
- wniosek Fundacji Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9.

Planowana liczba osób biorących udział w programie wynosi 20.

Planowana kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie prowadzenia zajęć klubowych w WTZ w 2020 r. wynosi 108 000 zł.

6) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON) w al. Solidarności 93

Od stycznia 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przejęło od organizacji pozarządowej prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami. PIKON to miejsce gdzie każdy mieszkaniec Warszawy może otrzymać informację np. jak uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, o ofercie miasta adresowanej do osób z niepełnosprawnościami, przysługujących im ulgach i uprawnieniach, jak również pomoc w wypełnieniu wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON. Pracownicy PIKON prowadzą również bazę wiedzy na temat oferty i kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy, instytucji i podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Do zadań PIKON należy również określenie potencjału i faktycznych działań instytucji i podmiotów współpracujących, skorelowanie ich oferty z potrzebami osób z niepełnosprawnościami.

Z prowadzonych statystyk wynika, że w 2019 roku z porad świadczonych w PIKON skorzystało 2 417 osób. Preferowaną formą kontaktu była wizyta osobista - 1360, następnie kontakt telefoniczny - 1015, kontakt mailowy wybrało 42 osoby.

Zapytania dotyczyły wszystkich sfer życia: ulgi i uprawnienia osób posiadających orzeczenie, dofinansowania PFRON, orzecznictwo pozarentowe. Chętnie korzystano z porad ekspertów zaproszonych do współpracy np. z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego, Rzecznika Praw Pacjenta, Warszawskiej Izby Komorniczej, Polskiego Forum Migracyjnego oraz instytucji miejskich; ZTM, ZDM, Centrum Usług Społecznych, Biuro Edukacji, Biuro Polityki Lokalowej, Urząd Pracy, ośrodki pomocy społecznej, wydziały zdrowia i spraw społecznych Urzędów Dzielnic.

W ramach PIKON można było nieodpłatnie skorzystać z porady prawnika, komornika, pracownika ZUS, doradcy zawodowego oraz pracownika socjalnego.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na mocy umów zawartych z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku realizowało również programy: Aktywny Samorząd i Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III.

2. Orzekanie o Niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do rozpatrzenia poszczególnych wniosków powoływane są składy orzekające. W 2019 roku w skład zespołów orzekających wchodziło 49 osób, w tym:

- 28 lekarzy różnych specjalizacji,
- 13 psychologów,
- 1 doradca zawodowy,
- 6 pracowników socjalnych,
- 1 pedagog.

Łącznie odbyło się 1 900 posiedzeń składów orzekających, w tym 316 stanowiły posiedzenia wyjazdowe, czyli w miejscu pobytu osoby zainteresowanej uzyskaniem orzeczenia.

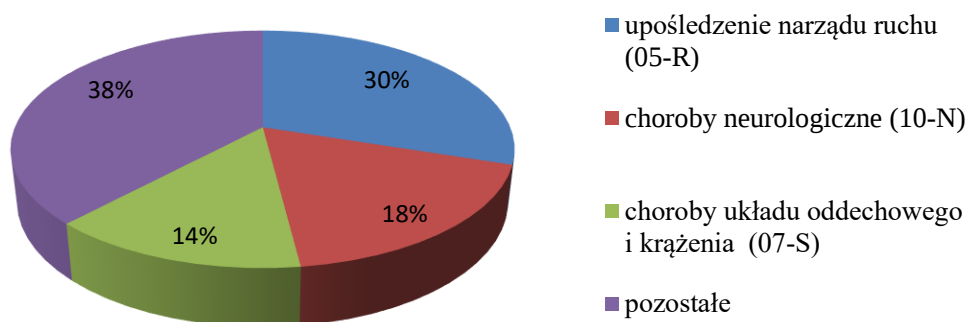
W roku 2019 do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 18 797 wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności, w tym 2 810 wniosków dotyczyło osób przed 16 rokiem życia. Miejski Zespół wydał łącznie 18 240 orzeczeń, w tym 2 797 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. Miejski Zespół wydał 5 658 orzeczeń osobom ubiegającym się o orzeczenie po raz pierwszy.

Do Miejskiego Zespołu wpłynęło także 3 256 odwołań od orzeczeń, 583 dotyczyły odwołań od orzeczeń wydanych osobom poniżej 16-go roku życia.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2019r. były:

1. upośledzenia narządu ruchu (05-R) - 30%
2. choroby neurologiczne (10-N) - 18%
3. choroby układu oddechowego i krążenia (07-S) - 14%

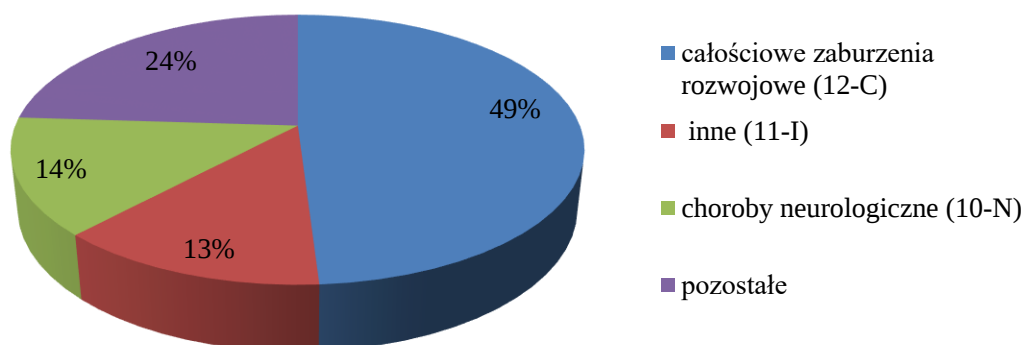
Wykres 19
Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dorosłych

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2019r. były:

1. całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C) - 49%,
2. choroby neurologiczne (10-N) - 14%,
3. inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11-I) - 14%.

Wykres 20
Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci

1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana na wniosek zainteresowanego.

W 2019r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał łącznie 8 996 legitymacji, w tym 1 171 dla osób poniżej 16 roku życia.

2) Karty parkingowe

W 2019r. do Miejskiego Zespołu wpłynęło 5 063 wniosków o wydanie karty parkingowej, 5 026 stanowiły wnioski osób niepełnosprawnych, a 37 placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Miejski Zespół wydał łącznie 4 963 kart parkingowych, odpowiednio wydano 4 929 karty osobom niepełnosprawnym, a 34 uprawnionym placówkom.

IV. PROJEKTY I PROGRAMY

1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

1) Dobra opieka lepszy - start

W roku 2019 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację projektu pn. „Dobra opieka - lepszy start”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.2 „Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej”, poddziałania 9.2.1 „Zwiększenie dostępności usług społecznych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest:

- objęcie wysokiej jakości pieczą zastępczą 465 dzieci i młodzieży kierowanych i przebywających w rodzinach zastępczych w Warszawie do 30 września 2021 roku.
- **Cele szczegółowe to:**
- utworzenie 15 nowych rodzin zastępczych niezawodowych i 150 kompetentnych rodzin zastępczych spokrewnionych dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w Warszawie,
- zwiększenie kompetencji wychowawczych 300 funkcjonujących rodzin zastępczych.

Okres realizacji projektu: 01.10.2018 - 30.09.2021

Całkowita wartość projektu: 1 725 834,72 PLN

Kwota dofinansowania ze środków UE: 1 380 667,78 PLN

W ramach działań projektu „Dobra opieka - lepszy start” realizowane są następujące zadania:

a) Coaching szkoleniowy

W ramach tego zadania prowadzona jest rekrutacja uczestników projektu spośród kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz funkcjonujących rodzin zastępczych. Coach szkoleniowy wspiera uczestnika projektu w wyborze właściwego szkolenia lub wsparcia specjalistycznego. Ponadto rolą coacha jest motywowanie uczestników, monitorowanie przebiegu szkoleń oraz ewaluacja efektów działań projektowych w odniesieniu do indywidualnej sytuacji uczestnika. Współpraca coacha szkoleniowego z uczestnikiem projektu jest określona za pomocą podpisanego przez obie strony kontraktu szkoleniowego.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zrekrutowanych zostało łącznie 390 uczestników projektu (298 kobiet, 92 mężczyzn), w tym 104 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (73 kobiety, 31 mężczyzn) oraz 286 osób spośród funkcjonujących rodzin zastępczych (225 kobiet, 61 mężczyzn).

- Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,

- Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej są źródłem informacji i pomocy, aby stać się dobrym opiekunem zastępczym. Proces ten obejmuje zdobycie odpowiedniej wiedzy i umiejętności, jakie są potrzebne do świadomej decyzji o podjęciu się opieki zastępczej. Szkolenia prowadzone są przez etatowych pracowników WCPR, których wynagrodzenie jest częściowo współfinansowane z budżetu Projektu.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej prowadzone były dwie grupy, w których uczestniczyło 22 osób (13 kobiet, 9 mężczyzn).

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej uczestniczyło 82 osoby (60 kobiet, 22 mężczyzn).

- Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych

Szkolenia mają na celu odpowiadać na potrzeby uczestników projektu zgłaszane na etapie rekrutacji do Projektu w czasie indywidualnych konsultacji z coachami szkoleniowymi. Planowane są szkolenia z zakresu rozwoju osobistego, szkolenia podnoszące wiedzę, szkolenia z zakresu pracy z dziećmi i podnoszenia umiejętności wychowawczych.

W bieżącym okresie sprawozdawczym zrealizowane zostały następujące szkolenia:

- 1) „Cyberzagrożenia - bezpieczne korzystanie z technologii cyfrowych”, z którego łącznie skorzystało 78 osób (58 kobiet, 20 mężczyzn),
- 2) „Problematyka dojrzewania i seksualności młodzieży”, z którego łącznie skorzystało 29 osób (25 kobiet, 4 mężczyzn),
- 3) „Relacje interpersonalne oraz indywidualne podejście w pracy z dzieckiem i w kontaktach z rodziną dziecka”, z którego łącznie skorzystało 23 osób (18 kobiet, 5 mężczyzn),
- 4) „Wspieranie dziecka w radzeniu sobie z sytuacją rodzinną”, z którego łącznie skorzystało 35 osób (26 kobiet, 9 mężczyzn),
- 5) „Techniki relaksacji i koncentracji”, z którego łącznie skorzystało 25 osób (19 kobiet, 6 mężczyzn),
- 6) „Doskonalenie umiejętności wychowawczych. Dziecko w miejscu publicznym. Komunikacja z otoczeniem w trudnych sytuacjach, bezpieczne wyznaczanie granic z instytucjami (szkoła, przedszkole, przychodnie lekarskie i inne)”, z którego łącznie skorzystało 15 osób (8 kobiet, 7 mężczyzn).

b) Wsparcie i konsultacje specjalistyczne indywidualne

W ramach tego zadania prowadzone są dwie formy wsparcia funkcjonujących rodzin zastępczych: konsultacje indywidualne z pedagogiem oraz konsultacje indywidualne z psychologiem (psychoedukacja). Rodziny korzystające ze wsparcia pedagoga mają możliwość uzyskania profesjonalnego wsparcia w trudnych sytuacjach wychowawczych. Pedagog dokonuje diagnozy sytuacji rodzinnej, pomaga rodzinom zastępczym w doborze odpowiednich metod wychowawczych adekwatnych do wieku i indywidualnych predyspozycji dziecka jak również wspiera w usuwaniu lub łagodzeniu przeszkód w prawidłowym przebiegu procesu rozwoju i socjalizacji dziecka oraz relacji między członkami rodziny. Psycholog oferuje rodzinom wsparcie w zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii - szczególnie rozwojowej oraz pomoc w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach z dzieckiem w pieczy zastępczej. Psycholog dostarcza rodzinom narzędzia do przewyższania konkretnych sytuacji problemowych.

W bieżącym okresie sprawozdawczym pedagog przeprowadził 445 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 101 osób (84 kobiet, 17 mężczyzn). Psycholog przeprowadził 86 konsultacji indywidualnych - z tej formy wsparcia skorzystało 36 osób (31 kobiet, 5 mężczyzn).

2) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej

W październiku 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie podpisało umowę o dofinansowanie na realizację projektu pn. „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest:

- wzrost stopnia integracji społecznej oraz zawodowej 300 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do 31 stycznia 2022 roku.

Cele szczegółowe to:

- zwiększenie stopnia integracji społecznej i perspektyw na rynku pracy 180 wychowanków pieczy zastępczej do 31 stycznia 2022 roku,
- zwiększenie stopnia integracji w społeczeństwie przyjmującym 120 cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce do 31 stycznia 2022 roku.

3) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną

Od września 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie z ramienia miasta stołecznego Warszawa jest realizatorem projektu pn. „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego osób dorosłych z niepełnosprawnością inteligencyjną - testowanie i wdrażanie modelu”. Celem projektu jest przetestowanie i wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego modelu środowiskowego wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością inteligencyjną, osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ich rodzin/opiekunów/otoczenia.

W ramach tego projektu został zorganizowany i jest prowadzony Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną (PIKONI).

Partnerem projektu jest Stowarzyszenie Otwarte Drzwi.

Czas od 16 września do końca 2019 r. wiązał się z organizacją PIKONI w lokalizacji przy ul. 11 Listopada 15B, zaś równolegle od 1 grudnia PIKONI, zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu - rozpoczął swoje działania.

We wskazanym powyżej okresie realizowano działania związane z organizacją i prowadzeniem Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (OzNI). Organizacja PIKONI wiązała się z wyposażeniem, aranżacją, oraz dostosowaniem przestrzeni na potrzeby obsługi osób z niepełnosprawnościami. PIKONI zapewnia dostępność dla OzNI zgodnie z polityką równości szans. PIKONI koncentruje się na OzNI oraz ich otoczeniu. Dzięki zatrudnieniu specjalisty ds. monitoringu wsparcia oraz psychologów jest on poszerzeniem oferty PIKONU o działania merytoryczne tj. diagnozę potrzeb OzNI, zasobów, ocenę adekwatności aktualnie stosowanych instrumentów wsparcia. W PIKONI prowadzone są działania związane z rozwinięciem aktualnie funkcjonującej bazy PIKON-u i sprofilowaniem jej na potrzeby grup odbiorców i użytkowników. Baza jest uzupełniana o informacje dotyczące oferty wsparcia dla OzNI, którą dysponują podmioty publiczne i niepubliczne w Warszawie.

24 OzNI i jedna osoba z otoczenia OzNI zgłosiły się w grudniu do udziału w projekcie i złożyły wymagane dokumenty, w styczniu 2020 roku dokumenty będą podlegały ocenie komisji rekrutacyjnej.

W grudniu 2019 r. nawiązano współpracę ze szkołami specjalnymi. Przedmiotem współpracy są działania służące wdrażaniu modelu. Przygotowano również wsad merytoryczny do materiałów reklamowych - ulotki i klipów emitowanych na nośnikach w komunikacji miejskiej - zaplanowano emisję klipów na początek lutego 2020.

2. Programy i projekty rządowe

1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

a) Aktywny Samorząd

W 2019 roku w ramach programu Aktywny Samorząd realizowane są dwa moduły: Moduł I i Moduł II. Moduł I obejmuje 4 obszary, które podzielone są na zadania. W 2019 roku jest ich 14.

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

1. Zadanie A 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
2. Zadanie A 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
3. Zadanie A 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
4. Zadanie A 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

1. Zadanie B 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku

życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);

2. Zadanie B 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
3. Zadanie B 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
4. Zadanie B 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
5. Zadanie B 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

1. Zadanie C 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
2. Zadanie C 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
3. Zadanie C 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
4. Zadanie C 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II - dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym

Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnością z Warszawy, pracujące i niepracujące, które kształcą się na uczelniach wyższych, w szkołach policealnych, kolegiach oraz legitymują się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W 2019 roku w ramach Modułu I wpłynęło 614 wniosków, w ramach Modułu II - 779, łącznie 1393 wnioski. Na realizację programu Aktywny Samorząd Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało kwotę 6 199 881 zł.

Realizacja Programu i rozpatrywanie wniosków złożonych w roku 2019 wzorem lat ubiegłych jest kontynuowane do końca pierwszego kwartału roku następnego. Zatem dane za rok 2019 będą sprawozdawane do PFRON po 31 marca 2020 r.

b) Wyrównywania Różnic Między Regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

W ramach Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III obszar w 2019 roku wpłynął do tegoż Centrum 1 wniosek.

2) Dodatek Wychowawczy

Począwszy od 2016 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydaje decyzje przyznające dodatek wychowawczy z urzędu, w sytuacji, jeżeli sytuacja rodziny zastępczej nie uległa zmianie. Największa kumulacja ich przypada na kwiecień (decyzje wydane do 31 marca), ponieważ ustawa weszła w życie od 1 kwietnia 2016 r. i zgodnie z ustawą decyzje wydawane są na okres 12 miesięcy.

W ramach wydanych decyzji w roku 2019 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia z tytułu dodatku wychowawczego na łączną kwotę 6 929 425 zł.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2019r. wydało 1737 decyzji administracyjnych dotyczących dodatku wychowawczego z czego:

- przyznających dodatek dla rodzin zastępczych - 382,
- przyznających dodatek na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 1040,
- zmieniających - 108,
- wygaszających dodatek - 148,
- uznających i orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 31,
- odmownych - 19,
- dotyczących umorzenia postępowania - 9,
- uchylających - 0.

Liczba wydanych decyzji w 2019 r. była mniejsza w stosunku do liczby decyzji wydanych w 2018 r. (1840).

Ponad dwukrotnie wzrosła liczba decyzji odmawiających przyznanie dodatku wychowawczego dla rodzin zastępczych w porównaniu z 2018 r. (7). Przyczyną odmów jest m.in. złożenie wniosku przez osoby nieuprawnione.

W 2019 r. WCPR skierowało do Dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pismo, będące sygnalizacją dotyczącą braku regulacji w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tożsamy przepisów, które od 1 lipca 2019 r. przewiduje w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195, z późn. zm.) zmiana ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw.

Zmiana ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw zlikwidowała obowiązek rozstrzygania o przyznaniu świadczenia wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej na rzecz prostszego rozwiązania polegającego na wydawaniu informacji o przyznaniu świadczenia. Natomiast dodatek wychowawczy (odpowiednik świadczenia wychowawczego) dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych nadal przyznawany będzie w drodze decyzji administracyjnej.

Zmiana ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw nie przewidywała nowych, korzystniejszych rozwiązań w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W konsekwencji braku tożsamej regulacji przewidzianej projektem zmiany Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w lipcu wydało jednorazowo ok. 700 decyzji administracyjnych dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ok. 1170 dzieci (miesięcznie) z rodzin zastępczych otrzymuje dodatek wychowawczy, co wiąże się z koniecznością wydawania decyzji przyznających to świadczenie.

W tożsamych okolicznościach odmienną regulację zastosowano w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Przepis art. 13a ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci pozwoli na likwidację obowiązku rozstrzygania o przyznaniu świadczenia wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej.

WCPR zwrócił się z prośbą o rozważenie wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmiany te pozwoliłyby ujednolicić zasady postępowania w analogicznych sytuacjach zarówno dla świadczeniobiorców ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jak i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto zmiany miałyby istotny wpływ na uproszczenie postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie przyznania dodatku wychowawczego. Obecnie postępowanie administracyjne w sprawie przyznania dodatku wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej generuje dodatkowe koszty administracyjne oraz jest czasochłonne.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw od 1 lipca 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie dodanego art. 113a ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na wniosek dyrektora, wydaje decyzje przyznające dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Przepisy dotyczące dodatku wychowawczego stosuje się odpowiednio.

Dysponentem środków i realizatorem przyznanego dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego jest Dyrektor Zespołu do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych lub Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W związku z tym, że świadczenie przysługuje od 1 lipca 2019 r. najczęściej złożonych wniosków i wydanych decyzji przypadło na okres lipca i sierpnia 2019 r.

Do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. wpłynęły 722 wnioski o przyznanie ww. świadczenia, z czego 6 zostało wycofanych przez dyrektora placówki, w której przebywało dziecko. W tym samym okresie wydanych zostało 796 decyzji administracyjnych, w tym:

- 716 decyzji przyznających świadczenie,
- 66 decyzji wygaszających,
- 6 decyzji umarzających postępowanie,
- 4 decyzje uchylające,
- 4 decyzje odmowne.

3) Dobry start

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło nowe jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na łączną kwotę 331 200 zł.

Programem „Dobry start” objętych było:

- 859 dzieci umieszczonych w tych rodzinach,
- 183 pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinach zastępczych,
- 62 osoby usamodzielniane.

Wnioski do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpływały od sierpnia 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 9 decyzji odmawiających przyznania świadczenia „Dobry

start”, 1 wniosek przekazano do innych instytucji zgodnie z właściwością miejscową oraz wydano 4 umorzenia postępowania.

Wpłaty świadczeń realizowane były przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie od września 2019 r. do grudnia 2019 r.

W związku z realizacją rządowego programu „Dobry start” Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wzorem roku ubiegłego nie wydawało decyzji administracyjnych, a przekazywało do stron postępowania informacje o przyznanej świadczeniu (o ile strona postępowania wyraziła na to zgodę) za pośrednictwem poczty elektronicznej. Maile były generowane z programu POMOST. Korzystanie z zakładki w programie POMOST przysparza problemów, które powodują spowalnianie realizacji zadania. Koniecznym stało się wprowadzenie rozwiązań technicznych, usprawniających realizację zadania. Każda nieprawidłowość zgłaszana jest na bieżąco do firmy Sygnity.

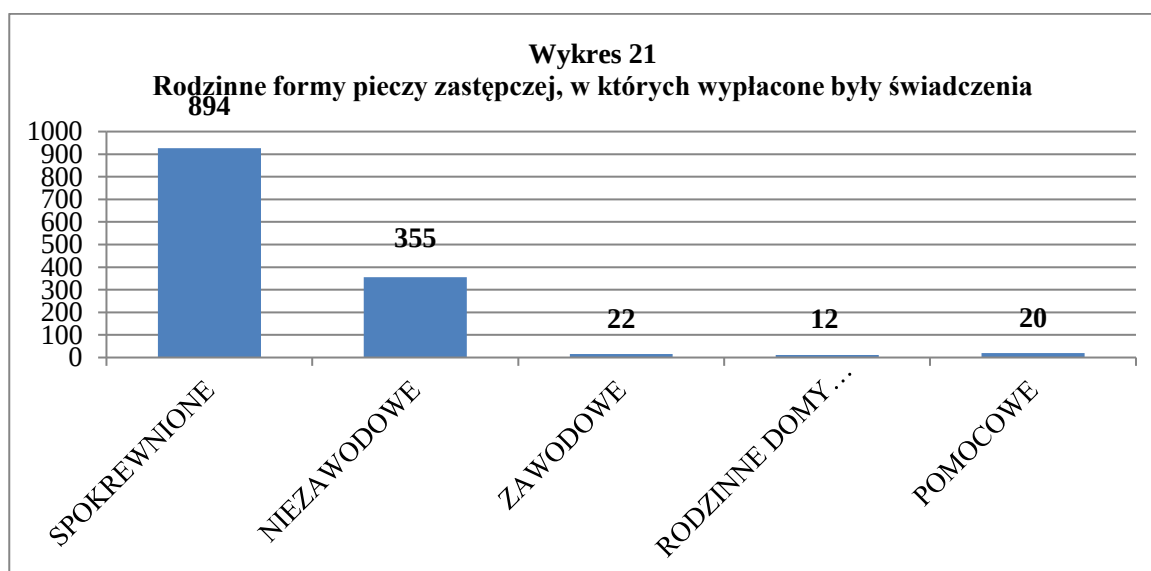
Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 17 decyzji umarzających postępowanie w sprawie przyznania świadczenia „Dobry start” na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

V. KSIĘGOWOŚĆ I FINANSE

1. Świadczenia

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło postępowanie administracyjne w zakresie przyznania rodzinom zastępczym oraz usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą po 1 stycznia 2012 r. świadczenia i dodatki, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawie o pomocy społecznej. Ponadto WCPR realizował wypłaty świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, cudzoziemcom.

1) Rodziny zastępcze

a) Decyzje dla rodzin zastępczych

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych w roku 2019 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 2232 decyzji administracyjnych, w tym:

- weryfikujące przyznane świadczenia dla rodzin zastępczych, w tym decyzje wygaszające przyznane świadczenia, uchylające przyznane świadczenia, zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia - 755,

- przyznające świadczenie dotychczasowym rodzinom zastępczym, w których pozostali pełnoletni wychowankowie - 280,
- przyznające środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (RDD i RZZ) - 228,
- przyznające dofinansowanie do wypoczynku dziecka - 329,
- uznające i orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 145,
- przyznające środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka (RDD i RZZ) - 214,
- przyznające świadczenie dla nowoutworzonych rodzin zastępczych - 181,
- przyznające świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 53,
- przyznające świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 47.

Liczba wydanych decyzji w roku 2019 w porównaniu z rokiem 2018:

- 2018 r. - wydanych 3277 decyzji,
- 2019 r. - wydanych 2232 decyzji.

Liczba wydanych decyzji dla rodzin zastępczych w 2019 r. ogółem spadła o 32% w stosunku do 2018 r. Spadek wynika z tego, że w 2018 r. w związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2018 r. poz. 326) należało zmienić wszystkie obowiązujące decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. W 2019 r. nie było nowych regulacji prawnych, w konsekwencji których należałoby zweryfikować kwoty przyznanego świadczenia dla rodzinnych form pieczy zastępczej.

Natomiast przy rozpatrywaniu poszczególnych decyzji, w ramach których przyznawano świadczenia dodatkowe odnotowano wzrost wydanych decyzji przyznających dofinansowanie do wypoczynku dziecka o 70% w porównaniu do roku 2018. Rodziny zastępcze, u których przebywały dzieci do 18 roku życia mogły w 2019 r. ubiegać się o dofinansowanie do wypoczynku dziecka. Wzrost widoczny jest także w innych dodatkowych świadczeniach: środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka - wzrost o 40%; na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - wzrost o 62%.

Kryteria, którymi kierują się pracownicy WCPR zostały zawarte w Zarządzeniu nr 4/2017 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka działającym na zlecenie m.st. Warszawy świadczeń i dofinansowań.

W 2019 r. wydano więcej decyzji przyznających świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w nowoutworzonych rodzinach zastępczych - wzrost o 19%.

b) Świadczenia wypłacone dla rodzin zastępczych

Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych wynika z ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

W ramach wydanych decyzji w roku 2019 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia na łączną kwotę 16 000 394 zł.

Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka - 14 605 586 zł,
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka - 282 895 zł,

- świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 189 637 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania - 272 818 zł,
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (RDD i RZZ) - 308 407 zł,
- środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka (RDD i RZZ) - 341 052 zł.

W związku z pobytem dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w jednej z form wymienionych w art. 87 ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym wysłano 151 pism do ww. placówek w sprawie 39 dzieci z zapytaniem o ponoszenie opłat przez rodziny zastępcze. Zapytania mają na celu określenie w zależności od tego, czy rodzina zastępcza ponosi czy nie ponosi kosztów utrzymania dziecka w ww. placówce w jakiej kwocie rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

c) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych opuszczających po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę

Wypłacone świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych z tytułu:

- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki: 2 351 397 zł dla 541 wychowanków,
 - pomocy pieniężnej na usamodzielnienie: 570 528 zł dla 130 wychowanków,
 - pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej: 594 812 zł dla 135 wychowanków,
- w tym;
- dla usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych:
 - na kontynuowanie nauki: 1 190 752 zł dla 275 wychowanków,
 - na usamodzielnienie: 279 327 zł dla 61 wychowanków,
 - na zagospodarowanie w formie rzeczowej: 276 581 zł dla 65 wychowanków,
 - dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych:
 - na kontynuowanie nauki: 1 160 646 zł dla 266 wychowanków,
 - na usamodzielnienie: 291 202 zł dla 69 wychowanków,
 - na zagospodarowanie w formie rzeczowej: 318 231 zł dla 70 wychowanków.

Liczba wydanych w 2019 r. decyzji dla usamodzielnianych wychowanków:

- z rodzin zastępczych - wydanych 374 decyzji,
- z placówek - wydanych 330 decyzji.

2) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie art. 115 ust. 2a ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty wydało 38 decyzji administracyjnych dla dyrektorów placówek rodzinnych, w tym:

- przyznających dodatek - 7,
- przyznających dodatek na kolejne 12 miesięcy z urzędu - 21,
- wygaszających dodatek - 7,
- uznających i orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych - 3.

W 2018 r. wydano ogółem 6 decyzji. To oznacza, że w porównaniu z rokiem 2018 w 2019 r. ponad sześciokrotnie wzrosła liczba wydanych decyzji.

3) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych

W 2019 roku rodziny zastępcze od decyzji WCPR odwołały się do SKO 15 razy. Rozstrzygnięcia SKO przedstawiają się następująco:

- 1 decyzję - uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia,
- 1 decyzję - uchylono zaskarżoną decyzję w części i w tym zakresie SKO wydało rozstrzygnięcie,
- 2 decyzje - uchylono zaskarżoną decyzję w całości i w tym zakresie SKO wydało rozstrzygnięcie,
- 1 decyzję - uchylono zaskarżoną decyzję w całości i umorzono w całości postępowanie pierwszej instancji,
- 9 decyzji - utrzymano w mocy,
- 1 sprawa jest nadal rozpatrywana przez SKO.

4) Decyzje i świadczenia wypłacone dla cudzoziemców

W 2019 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło cudzoziemcom w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji świadczenia na łączną kwotę 1 448 137,29 zł.

Wypłacone świadczenia w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji dla cudzoziemców:

- ze statusem uchodźcy: 780 090 zł dla 140 osób,
- z ochroną uzupełniającą: 640 652 zł dla 135 osób,
- przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z łączeniem z osobą posiadającą statusu uchodźcy): 9 900 zł dla 2 osób;
- pomoc dla cudzoziemców przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z osobą posiadającą ochronę uzupełniającą): 17 495 zł dla 4 osób.

5) Pozwy alimentacyjne

W ramach zadań WCPR dochodzi świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie skierowało w 2019 roku do sądów 40 pozwów przeciwko 64 rodzicom na rzecz 58 dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Wartość dochodzenia roszczenia wskazywana była w zakresie od 100 zł do 500 zł miesięcznie na rzecz jednego dziecka. W stosunku do roku 2018, w którym skierowano 95 pozwów przeciwko 144 rodzicom na rzecz 137 dzieci liczba ta spadła o 58%. Jedną z przyczyn odnotowanego spadku jest to, że zadanie związane z pisanem pozwów alimentacyjnych jest wykonywane jako jedno z wielu powierzonych pracownikowi w ramach 1 etatu, pozostałe obowiązki w ramach etatu pracownik wykonuje poza siedzibą WCPR.

Pracownicy Centrum przygotowują pozwy alimentacyjne w oparciu o częściową, niezbędną w zakresie opracowania pozwu, dokumentację dziecka przekazaną z placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywają dzieci. Niezmienną w stosunku do lat ubiegłych istotną trudnością w podnoszeniu efektywności tego zadania pozostaje brak pełnej dokumentacji umożliwiającej przygotowanie pozwu. Braki w dokumentacji dotyczą zarówno sytuacji prawnej dziecka jak i aktualnych informacji dotyczących rodziców dziecka. Często pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych nie mogą wyegzekwować i pozyskać pełnej informacji na temat sytuacji dziecka, bo rodzice/opiekunowie unikają kontaktu lub nie chcą ich udzielać. To powoduje trudności w ustaleniu ile dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej miało zasądzone alimenty i na jaką kwotę. Wyroki opatrzone klauzulą wykonywalności sądy przesyłają do placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest uprawniona do działań związanych z egzekucją świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci. Problemem w realizacji zadania jest to, że Warszawskie Centrum

Pomocy Rodzinie nie zna indywidualnych potrzeb dziecka i każdorazowo zwraca się z prośbą do placówek opiekuńczo-wychowawczych o ich wyspecyfikowanie. Nieindywidualizowane potrzeby dziecka zmniejszają szanse na zasądzenie alimentów. W sytuacji, gdy nie jest możliwe ustalenie miejsca pobytu rodzica, WCPR po zgromadzeniu niezbędnych dowodów kieruje wnioski do właściwych sądów rejonowych o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej. Zauważalną zmianą w 2019 roku było również sposób rozpatrywania i zakres oczekiwań Sądów prowadzących postępowania alimentacyjne. Brak bardzo szczegółowych informacji o dziecku i jego rodzinie oraz brak oryginałów dokumentacji często podstawą do zawieszenia, wezwania do uzupełnienia pod rygorem cofnięcia pozwu. Dyrektor oraz pracownicy WCPR dokładają starań, aby realizacja zadania była na jak najwyższym poziomie efektywności, tym niemniej jest to znacznie utrudnione ze względu na ograniczone zasoby w obszarze zatrudnienia, jakimi aktualnie dysponuje tutejsze Centrum w stosunku do zakresu zadań. W związku z powyższym w 2019 r. odbyło się spotkanie z Dyrektorami Zespołów do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych, podczas którego pracownicy Centrum podkreślali wagę przekazywanych do Centrum dokumentów dzieci, a także działanie na rzecz zwiększenia liczby etatu, w ramach którego można by delegować zadanie a tym samym zwiększyć efektywność jego realizacji. W wyniku kontroli przeprowadzonej w II połowie 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym z 17 grudnia 2019 r. w zakresie realizacji zadania przedstawiła wniosek, aby WCPR dochodził świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej w przypadku, gdy od ich umieszczenia upłynął rok. W związku z tym WCPR wystąpi do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy o dodatkowy etat na realizację powyższego zadania.

6) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawiera porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w tym finansowaniem pobytu dziecka w pieczy zastępczej pochodzącego z innego powiatu umieszczonego w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz pochodzącego z terenu m.st. Warszawy, a umieszczonego na terenie innego powiatu jest realizowane na podstawie art. 191 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym problemem uniemożliwiającym sprawną realizację zadania jest określanie właściwości miejscowej i konieczność prowadzenia korespondencji m.in. z: sądami, szkołami, urzędami gminy, ośrodkami pomocy społecznej, policją, zakładami karnymi w celu określenia miejsca zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Ustalanie miejsca zamieszkania dziecka, o którym mowa w przepisach Kodeksu cywilnego trwa od kilku do kilkunastu miesięcy. Problematyczne jest także to, że nie ma spójnego i jednolitego orzecznictwa w zakresie rozstrzygania sporów między powiatami. W sprawach rozstrzygania sporów o właściwość powiatów oraz gmin obowiązanych do ponoszenia wydatków stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

a) Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym - dzieci z innych powiatów przebywające w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy (dochody)

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 21: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy

Wyszczególnienie	Zadanie	Zadanie	Zadanie
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
ROK 2019			
Liczba dzieci	195	5	20
Liczba wystawionych not	1635	34	20
Liczba powiatów	87	4	15
Kwota obciążenia	1 976 968 zł	252 548 zł	65 819 zł
ROK 2018			
Liczba dzieci	195	5	34
Liczba wystawionych not	1673	41	34
Liczba powiatów	90	4	22
Kwota obciążenia	1 934 988 zł	332 677 zł	30 306 zł

W latach 2018 i 2019 liczba dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy jest porównywalna.

b) Rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz interwencyjny pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym - dzieci z terenu m. st. Warszawy, przebywające w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (wydatki)

Tabela 22: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy

Wyszczególnienie	Zadanie	Zadanie
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
ROK 2019		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	288	0
Liczba rodzin zastępczych	235	0
Liczba powiatów - POW	0	12
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	17
Wydatki	3184761,50	713160,03
ROK 2018		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	294	0
Liczba rodzin zastępczych	239	0
Liczba powiatów - POW	0	10
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	13
Wydatki	3 166 577,15	687 626,22
Uwagi:	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień. Zmiana kwot świadczeń przysługującej rodzinie zastępczej od 01.06.2018 r. zgodnie z obwieszczeniem z dnia 23 marca 2018 r.	Odpłatność na podstawie zawartych porozumień, zgodnie ze średnim wydatkiem - zarządzenie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym

W latach 2019 i 2018 liczba dzieci pochodzących z m. st. Warszawy przebywających na terenie innych powiatów w pieczy zastępczej była porównywalna.

7) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Podobnie jak w latach ubiegłych odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2019 roku realizowana była według tych samych zasad niezależnie od formy pieczy zastępczej, czyli tak samo wobec rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie m. st. Warszawy, w rodzinach zastępczych zamieszkających na terenie m. st. Warszawy, oraz wobec rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Warszawy, jeżeli zostały zawarte porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie tych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z innymi powiatami. Zadanie nadal jest realizowane na podstawie art. 193 i art. 194 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także przepisów obowiązującej uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy. W 2019 roku WCPR podjęło prace nad treścią nowej uchwały w sprawie udzielania rodzicom dzieci umieszczonym w pieczy zastępczej przewidzianych prawem ulg w zakresie odpłatności za pobyt tych dzieci w pieczy zastępczej. Praktyka ostatnich lat pokazała bowiem, że część postanowień stosowanej uchwały nr VII/126/2015 była nieadekwatna do panujących realiów bytowych rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Dlatego zaistniała potrzeba modyfikacji i poszerzenia katalogu przesłanek do umorzenia jak i odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Doświadczenie wskazywało również na potrzebę doprecyzowania przepisów uchwały w celu uniknięcia rozbieżności w ich interpretacji. Jednak główną przyczyną uzasadniającą konieczność zmiany uchwały było uchylanie się przez zobowiązanych od obowiązku wnoszenia opłaty z uwagi na to, że jej wysokość przekraczała możliwości finansowe tych osób. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 522/2019 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w 2019 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wynosiło od 4930,81 zł do 15356,59 zł. Natomiast wysokość świadczenia wypłacanego rodzinom zastępczym, o którym mowa w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiła 694 zł (dla rodziny zastępczej spokrewnionej) i 1052 zł (dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka). Wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 81 ww. ustawy wynosiła 211 zł.

W wielu przypadkach, zwłaszcza w przypadku opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej, żądanie opłaty doprowadzało do pogorszenia i tak trudnej sytuacji bytowej rodziców. Takie działanie uznano za sprzeczne z zasadą wspierania rodziny i zasadą działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Wobec tego WCPR zaproponował poszerzenie katalogu przypadków kwalifikujących rodzica do objęcia ulgą, w tym modyfikację kryteriów dochodowych, od których uzależniona byłaby możliwość udzielenia ulg.

W związku z istotną różnicą w wysokości opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, uzależnioną od formy pieczy zastępczej, w której dziecko zostało umieszczone, zaproponowano również zróżnicowanie kryteriów umożliwiających umorzenie należności tworząc dwie tabele, odrębnie dla rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej.

Zgłoszona przez WCPR treść nowej uchwały uzyskała pozytywną opinię prawną Biura Prawnego i Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy, a następnie została omówiona i przyjęta na sesji Rady Miasta Stołecznego Warszawy w dniu 7 listopada 2019 r. W związku z tym uchwała NR VII/126/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie

określenia warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 31 marca 2015 r. poz. 2950) obowiązywała do dnia 3 grudnia 2019 r. Od dnia 4 grudnia 2019 r. weszła w życie uchwała Nr XXI/552/2019 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 19 listopada 2019 r. poz. 13142). Podobnie jak w przypadku poprzedniej uchwały, kwalifikowanie rodziców dzieci do udzielenia wyżej wymienionych ulg, następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W roku 2019 wysłano 363 zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Wydano łącznie 259 postanowień o zawieszeniu lub podjęciu postępowania w toczących się sprawach.

Ponadto w roku 2019 wydano następujące decyzje administracyjne:

- decyzje odstępujące od ustalenia ww. opłaty: 411,
- decyzje ustalające ww. opłatę: 34,
- decyzje umarzające należność z tytułu ustalonej opłaty w całości lub w części: 95,
- decyzje rozkładające na raty spłatę należności: 3,
- decyzje odmawiające udzielenia ww. ulg: 17,
- decyzje zmieniające decyzje administracyjne (w tym weryfikujące średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce op.-wych. i kwotę przyznanego rodzinie zastępczej świadczenia, okres pobytu dziecka w pieczy zastępczej): 68,
- decyzje umarzające postępowanie administracyjne: 76,

Łącznie wydano 704 decyzji administracyjnych w sprawach odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W stosunku do 2018 roku to wzrost o 45 decyzji. Utrwaliła się też wyraźna tendencja do wzrostu liczby wydawanych decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (z 314 w roku 2018 do 411 w 2019 roku). Nadal utrzymuje się również malejący trend wydawania decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (z 64 w 2018 roku do 34 w 2019 roku). Przyczyny takiej sytuacji można upatrywać w poprawiającej się z roku na rok współpracy instytucji pracujących z rodzicami dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej (zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, asystenci rodzin zastępczych itp.). Rodzice są informowani o możliwości udzielenia ulgi w zakresie odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej i coraz częściej zgłaszają się ze stosownym wnioskiem bez uprzednich wezwań administracyjnych.

W 2019 roku rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej złożyli łącznie 11 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, a SKO wydało 14 rozstrzygnięć, w tym 10 o uchyleniu decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, 2 o utrzymaniu decyzji w mocy, 2 uznano za wnioski o udzielenie ulgi.

W ramach powierzonych obowiązków pracownik WCPR na prośbę innych powiatów podejmuje również działania w ramach art. 52 k.p.a. i przygotowuje wezwania dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu ustalenia ich sytuacji bytowej pod kątem ustalenia odpłatności za ten pobyt. W 2019 roku zostało wysłane 22 wezwania.

Zasadniczy wpływ na liczbę wydawanych decyzji administracyjnych w sprawach odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ma rosnący z każdym rokiem stopień komplikacji prowadzonych postępowań administracyjnych. Realizując zadanie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w toku prowadzonych postępowań administracyjnych wciąż podejmuje liczne działania zmierzające w pierwszej kolejności do ustalenia miejsca faktycznego pobytu rodzica

zobowiązanego do ponoszenia opłaty, zbierając informacje z CRBDEL, z urzędów dzielnic Warszawy, urzędów stanu cywilnego, Krajowego Rejestru Karnego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz poszczególnych aresztów śledczych lub zakładów karnych, niejednokrotnie współpracując z policją. Nadal rodzice dzieci są pisemnie informowani o możliwych do uzyskania ulgach i sposobach dokumentowania swojej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej oraz dochodowej. W przypadku braku zaangażowania strony w udowodnianie, że spełnia kryteria pozwalające na udzielenie ulgi, Centrum samodzielnie gromadzi dowody w danej sprawie, występując z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do ZUS, pracodawców, urzędów pracy, urzędów dzielnic czy miast (referatów świadczeń rodzinnych), ośrodków pomocy społecznej czy urzędów skarbowych, a nierzadko do noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych, domów pomocy społecznej, domów dla samotnych matek, szpitali czy ośrodków leczenia uzależnień. Trudności w zgromadzeniu materiału dowodowego piętrzą się w przypadkach rodziców zamieszkałych poza granicami Polski, tym bardziej, że wprowadzono zmianę w kpa zwalniającą stronę z obowiązku ustalania w kraju pełnomocnika w przypadku zamieszkiwania na terenie Unii Europejskiej. W sytuacji, gdy nie jest możliwe ustalenie miejsca pobytu rodzica, WCPR po zgromadzeniu niezbędnych dowodów kieruje wnioski do właściwych sądów rejonowych o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej. Ponadto Centrum podejmuje działania zmierzające do ustalenia, czy rodzic nie jest osobą korzystającą z pomocy społecznej, nawet w tych przypadkach, gdy postępowanie zmierza do ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, gdyż orzekane do zapłaty kwoty są znacznej wysokości, a w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych są to sumy kilkudziesięcioletnie, a nawet kilkusetletnie.

Za takim sposobem prowadzenia postępowań administracyjnych przemawiają również ostatnie rozstrzygnięcia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, które wyraźnie wskazuje, że to po stronie organu, a nie strony, leży obowiązek gromadzenia materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym i że w niektórych, uzasadnionych przypadkach organ administracyjny powinien udzielać ulg z urzędu, tym bardziej, że Prezydent m. st. Warszawy występuje w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej jako „organ pomocy społecznej”.

Powyższe skutkuje wydłużeniem czasu prowadzonych postępowań, a także zmniejszaniem liczby decyzji ustalających opłatę na rzecz decyzji odstępujących od jej ustalenia oraz decyzji umarzających w całości lub w części należność z tytułu ustalenia opłaty.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie podjęło inicjatywę informowania pracowników ośrodków pomocy społecznej o procedurach obowiązujących przy udzielaniu ww. ulg, aby coraz większa liczba rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej była zachęcana do uregulowania swojego obowiązku w kwestii odpłatności poprzez skorzystanie z możliwości wynikających z obowiązujących przepisów. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielami Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy, rozpoczynając tym samym współpracę z warszawskimi OPS.

Aby przyspieszyć i ułatwić pracę, WCPR w 2019 r. prowadził starania nad uzyskaniem dostępu do elektronicznych kanałów komunikacji z klientami w zakresie systemu ePUAP i EMP@tia (w sprawie dostępu do rejestrów centralnych WCPR wysłał w I półroczu 2019 r. pisma do MRPiPS i UP m.st. Warszawy, na które WCPR nie otrzymał odpowiedzi).

8) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wszczyna postępowania upominawcze oraz egzekucyjne z tytułu świadczeń nienależnie pobranych, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, ze zm.).

Łączna liczba wystawionych upomnień w 2019 r. - **679** (w roku 2018 r. wystawiono ich 410, a w roku 2017- 405).

Kwota wystawionych upomnień w roku 2019 wyniosła: 24 535 108,24 zł.

W porównaniu z rokiem 2018 nastąpił wzrost w liczbie wystawionych upomnień: w przypadku świadczeń nienależnie pobranych - o 282 %. Liczba wystawionych upomnień z tytułu opłaty za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wzrosła o 67%, a w rodzinach zastępczych nastąpił wzrost w wysokości 43%. Wzrost liczby wystawionych tytułów był spowodowany tym, że w drugiej połowie 2018 r. został zatrudniony dodatkowy pracownik.

Tabela 23: Liczba wystawionych upomnień w latach 2018-2019

Wyszczególnienie	Liczba upomnień 2018 r.	Liczba upomnień 2019 r.
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	179	299
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	134	192
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	62	54
Świadczenia nienależnie pobrane	35	134
RAZEM	410	679

Tabela 24: Liczba i kwota wystawionych upomnień i kwot w roku 2019

Wyszczególnienie	Liczba upomnień 2019 r.	Kwota upomnień 2019 r.
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	299	18 390 673,40
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	192	5 833 311,09
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	54	96 812,37
Świadczenia nienależnie pobrane	134	214 311,38
RAZEM	679	24 535 108,24

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie nie dysponuje systemem informatycznym z modułem windykacji. Obecnie wszczynanie postępowania upominawczego i egzekucyjnego w trybie egzekucji administracyjnej odbywa się ręcznie poprzez wypełnianie tabel w Excelu i wydruk upomnień oraz tytułów za pośrednictwem korespondencji seryjnej, co znacznie wydłuża czas i zmniejsza efektywność pracy. Implementacja modułu windykacyjnego do istniejącego programu POMOST lub zakup dedykowanego systemu znacznie usprawniłoby i - co ważniejsze - przyspieszyłoby pracę, pozwoliłoby też na uniknięcie błędów jakie mogą pojawiać się przy ręcznym wypełnianiu pól.

W 2019 roku wystawiono 463 tytuły wykonawcze na kwotę 16 052 233,21 zł.

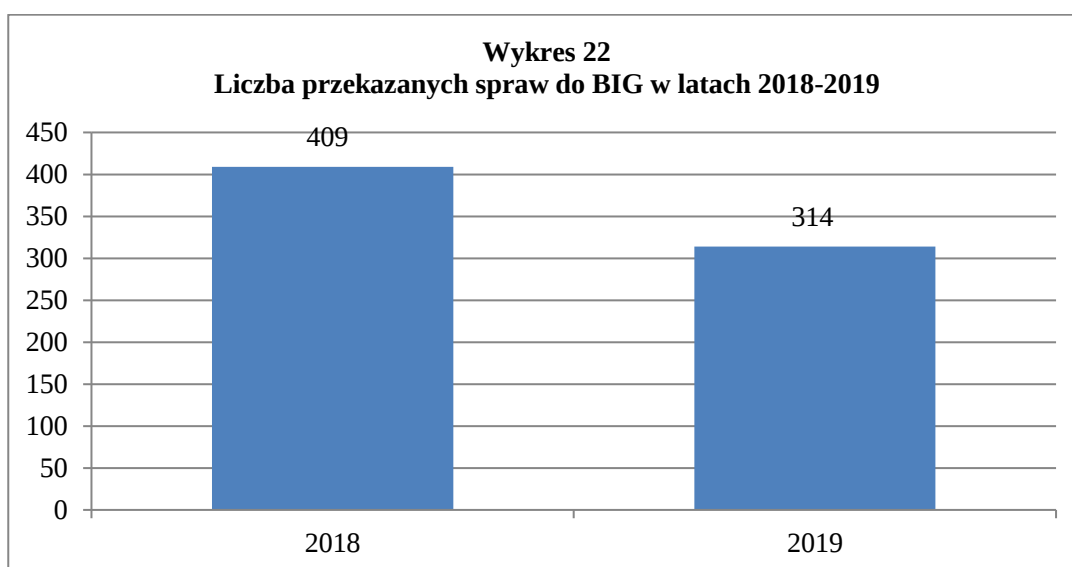
Tytuły wykonawcze są wystawiane ręcznie podobnie jak upomnienia zostają skierowane do przymusowego ściągnięcia wymienionych w nim należności wraz z kosztami egzekucyjnymi (brak wpłaty należności wskazanych w upomnieniu) poprzez zastosowanie egzekucji z pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, wierzytelności pieniężnych i innych. W zależności od rodzaju dochodzonej należności aktem

normatywnym stanowiącym podstawę do wydania tytułu wykonawczego jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) lub ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.). Tytuły są kierowane do Biura Podatków i Egzekucji Urzędu m.st. Warszawy (obecnie Centrum Obsługi Podatnika) w przypadku dłużników warszawskich lub do organów egzekucyjnych zgodnie z właściwością miejscową. Warunkiem koniecznym do wystawienia tytułu wykonawczego jest posiadanie informacji o numerze PESEL zobowiązanego.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie pozyskuje te informacje z systemu ewidencji ludności SELWIN, który dysponuje jedynie informacjami o dłużnikach warszawskich. W prowadzonych postępowaniach administracyjnych, upominawczych oraz egzekucyjnych bardzo przydatnym i znacznie przyspieszającym wspomniane postępowania byłby dostęp do ogólnopolskiej bazy danych PESEL. Obecnie dane te pozyskiwane są na pisemne wnioski kierowane do Urzędów Miast i Dzielnic. Oczekiwanie na odpowiedź zwrotną trwa do kilku tygodni.

Aby przyspieszyć i ułatwić pracę WCPR w 2019 r. prowadził starania nad uzyskaniem dostępu do elektronicznych kanałów komunikacji z klientami w zakresie systemu ePUAP i EMP@tia (w sprawie dostępu do rejestrów centralnych WCPR wysłał w I półroczu 2019 r. pisma do MRPiPS i UP m.st. Warszawy, na które WCPR nie otrzymał odpowiedzi).

a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej

W 2019 r. przekazano 314 spraw do BIG-ów na łączną kwotę: 14 943 999,20 zł. Wysokość kwoty wynika z tego, że podstawą długu osób, których dane są przekazywane do BIG-ów, jest ustalana od rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Średni miesięczny wydatek trzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w 2019 r. wynosił (w zależności od placówki) od 4 930,81 zł do 15 356,59 zł.

WCPR współpracuje i przekazuje informacje o dłużnikach do wszystkich biur informacji gospodarczej zgodnie z wykazem Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. W związku z tym, że WCPR nie ma systemu informatycznego, który umożliwiłby przekazywanie informacji o dłużnikach poprzez import danych między systemami BIG-ów a WCPR, gromadzenie danych, przekazywanie oraz usuwanie odbywa się ręcznie.

Dane dłużników z chwilą wystawienia tytułu wykonawczego są gromadzone przez WCPR w rejestrze Excel. Każde z biur wymaga gromadzenia danych w inny sposób. Prowadzony przez nas rejestr jest jedynie bazą informacji do tworzenia plików z danymi do wysyłki dla każdego z biur. Sposób i forma wysyłania danych nie jest ujednolicona. Każde z biur ma swój system

i swój system przesyłania/odbierania danych. Ponieważ ze względu na brak systemu informatycznego WCPR importuje dane w pliku Excel, w związku z tym WCPR dostosował formę dodawania danych do wymogów danego biura.

Pierwszy import danych został wykonany 30/06/2014 i liczył 8 pozycji. W 2017 liczba pozycji to 670, rok 2018 zamknął się liczbą 1091 na koniec 2019 roku liczba ta wynosi 1405. Każda „pozycja” zawiera kilka istotnych danych: imię i nazwisko dłużnika, PESEL, numer upomnienia, kwotę zadłużenia, datę prawomocności decyzji. Kontrola danych, wychwytywanie potencjalnych błędów, panowanie nad taką ilością danych w trybie ręcznego sprawdzania jest trudna.

Obecna sposób (bez programu informatycznego, a za pomocą rejestrów w programie MS Excel) przekazywania przez WCPR informacji o dłużnikach pociąga za sobą ryzyko trudnych do przewidzenia błędów. Są one do wychwycenia przy niewielkiej skali a liczba danych stale rośnie.

Systemy biur zostały przygotowane do integracji m. in. z programami SYGNITY i OTAGO oraz z programami autorskimi. Biuro dobiera najdogodniejszy z możliwych wariantów wymiany danych, uwzględniając m. in. wielkość posiadanych systemów informatycznych, częstotliwość przekazywania danych o klientach, liczby transmitowanych danych w skali pojedynczej transmisji.

Obecnie WCPR nie dysponuje odpowiednimi rozwiązaniami informatycznymi pozwalającymi na bezpośrednią synchronizację danych dotyczącą zadłużeń między systemem WCPR a bazami Rejestru Dłużników każdego z biur.

b) Usuwanie danych o dłużniku

Dane są aktualizowane o pozycje wskazane przez BIG. Usuwanie informacji o dłużniku można wykonywać bezpośrednio na stronie internetowej biura wyszukując dłużnika po numerze PESEL lub mailowo.

9) Informacje o wysokości pobieranych świadczeń

Na podstawie wypłacanych świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało rodzinom zastępczym 285 informacji o wysokości otrzymywanych świadczeń dla innych podmiotów.

10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych

Pracownik socjalny Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej przeprowadził aktualizację wywiadów środowiskowych z rodzinami zastępczymi. W 2019 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami wywiady przeprowadzono z 308 rodzinami zastępczymi.

2. Plan finansowy i jego wykonanie

Podstawę gospodarki finansowej Centrum w okresie sprawozdawczym stanowił budżet przyjęty uchwałą Nr VI/62/2019 Rady m. st. Warszawy z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie na rok 2019. W budżecie tym dochody ogółem zostały określone w kwocie 5.537.000 zł, a wydatki ogółem - 103.605.144 zł, w tym: majątkowe - 1.154.736 zł.

W trakcie realizacji budżetu, w wyniku uchwał Rady m.st. Warszawy oraz zarządzeń Prezydenta m. st. Warszawy zwiększono plan dochodów do kwoty 5.723.323 zł a wydatków do kwoty 108.950.180 zł. . Głównym uzasadnieniem wprowadzonych zmian były programy z zakresu zadań bieżących.

Syntetyczne wielkości kształtujące wykonanie budżetu Centrum za okres sprawozdawczy w porównaniu do planu (po zmianach) przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 25: Wykonanie budżetu w 2019 roku

Lp.		Plan wg uchwały budżetowej	Plan na 31.12.2019	Wykonanie na 31.12.2019	% planu 5:4
1	2	3	4	5	6
1.	DOCHODY	5.537.000,00	5.723.323,00	5.036.789,35	88,00
2.	WYDATKI, w tym:	103.605.144,00	108.950.180,00	105.996.826,02	97,28
2.1	- bieżące	95.059.133,00	107.719.441,00	91.614.670,93	85,04
2.2	- majątkowe	1.154.736,00	1.230.739,00	1.229.196,08	99,87

Tabela 26: Porównanie wykonania budżetu Centrum w stosunku do 2018 r.

Lp.		Plan na 31.12.2018	Wykonanie na 31.12.2018	% planu 4:3	Plan na 31.12.2019	Wykonanie na 31.12.2019	% planu 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
1	DOCHODY	5.537.326,00	4.688.338,13	84,67	5.723.323	5.036.789,35	88,00
2	WYDATKI, w tym:	103.467.822,00	98.409.665,38	95,12	108.950.180,00	105.996.826,02	97,28
2.1	- bieżące	102.070.821,00	97.293.891,03	95,32	107.719.441,00	91.614.670,93	85,04
2.2	- majątkowe	1.397.001,00	1.115.774,35	79,87	1.230.739,00	1.229.196,08	99,87

Plan dochodów Centrum 31 grudnia 2019 r. określony kwotą 5.537.326 zł . wykonany został w 92,72 % tj. w wysokości 5.036.789,35 zł

Tabela 27: Dochody budżetowe Centrum za 2019 rok z podziałem na źródła dochodów

Źródła dochodów	Plan na 2019	Wykonanie na 31.12.2019 r.	wykonanie %
1	2	3	4
Dochody	5.723.323,00	5.036.789,35	92,72
Domy Pomocy Społecznej 85202	2.387.116,00	2.101.837,58	88,05
Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie 85218	9.883,00	126.899,53	
Pozostała działalność 85295	186.323,00	238.497,42	
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	0	24.844,81	
Pozostała działalność 85395	175,00	517,36	
Rodziny zastępcze 85508	2.292.772,00	2.130.416,65	92,92
Działalność placówek-opiekuńczo-wychowawczych 85510	847.054,00	412.086,64	48,65
Pozostała działalność 85595	0	1.689,36	

Z danych zawartych w tabeli wynika, że głównym źródłem dochodów budżetowych Centrum są dochody wynikające:

- z odpłatności rodzin za osoby skierowane do domów pomocy społecznej,
- z tytułu obsługi programu „Aktywny samorząd” realizowanego ze środków PFRON,
- z tytułu wpływów rozliczeń innych powiatów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej za lata ubiegłe,
- z tytułu obciążeń innych powiatów za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na obszarze miasta stołecznego Warszawy (porozumienia),
- z tytułu odpłatności innych powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

Centrum wydatkuje środki w celu realizacji zadań, które są określone w obowiązujących przepisach. Każdy wydatek można przypisać do konkretnego zadania, dlatego podstawowym sposobem prezentacji wydatków w budżecie jednostki jest układ zgodny z układem klasyfikacji budżetowej, czyli w podziale na działy i rozdziały (układ podmiotowo-zadaniowy) oraz paragrafy (układ rodzajowy).

W Centrum plan wydatków na dzień 31 grudnia 2019 r. ustalony w kwocie 108.950.180,00 zł, wykonany został w 97,28%, tj. w wysokości 105.996.826,02 zł. Wydatki bieżące zaplanowane w wysokości 107.719.441,00 zł zostały zrealizowane w 85,04%, tj. kwocie 91.614.670,93 zł. Natomiast wydatki majątkowe zaplanowane w wysokości 1.230.739 zł zrealizowano w 99,87%, tj. w kwocie 1.129.196,08 zł Wykonanie zadań w poszczególnych działach i rozdziałach było następujące:

Tabela 28: Porównanie wykonania budżetu Centrum w stosunku do 2018 r. w rozdziałach

Dział	Rozdział	Nazwa działu, rozdziału	Plan 31.12.2018 r.	Wykonanie 31.12.2018 r.	% wyk	Plan 31.12.2019	Wykonanie 31.12.2019	% wyk
1	2	3	4	5	6	7	8	9
852		Pomoc Społeczna	55.638.622,00	54.572.797,77	98,08	62.079.479,00	60.799.797,96	97,93
	85202	Domy Pomocy Społecznej	35.272.795,00	35.160.463,40	99,68	39.371.814,00	38.635.084,00	98,12
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	4.900,00	4.875,93	99,51	3500,00	3.018,60	86,24
	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	15.833.655,00	15.246.621,27	96,29	19.228.336,00	18.933.186,53	98,46
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	937.700,00	867.452,51	92,51	976.436,00	913.454,04	93,54
	85231	Pomoc dla cudzoziemców	1.563.724,00	1.501.983,00	96,05	1.510.310,00	1.448.137,29	95,88
	85295	Pozostała działalność	2.025.848,00	1.791.401,66	88,43	989.083,00	866.917,50	87,65
853		Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej	5.973.906,00	4.948.658,66	82,84	5.690.160	5.242.787,52	92,14

	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	35.600,00	35.600,00	100	54.000,00	42.936,75	79,51
	85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	3.868.695,00	3.446.413,87	89,08	4.610.218,00	4.345.419,13	94,25
	85395	Pozostała działalność	2.069.611,00	1.466.644,79	70,87	1.025.942,00	854.431,64	83,29
855		Rodzina	41.855.294,00	38.888.208,95	92,91	41.180.541,00	39.954.240,54	97,02
	85504	Wspieranie rodziny	351.120,00	337.679,94	96,17	385.580,00	364.580,00	94,55
	85508	Rodziny zastępcze	37.847.177,00	35.685.450,49	94,29	37.201.615,00	36.380.607,39	97,79
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	3.110.197,00	2.454.494,19	78,92	3.104.896,00	2.724.422,41	87,75
	85595	Pozostała działalność	546.800,00	410.584,33	75,09	488.450,00	484.630,74	99,22

W 2019 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało zadania wykorzystując środki z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy, budżetu Wojewody oraz z budżetu Unii Europejskiej.

W 2019 r. zrealizowano wydatki na realizację zadań własnych i zleconych w formie dotacji celowych w kwocie ogółem 11.669.942,26 zł, z tego na realizację zadań własnych 608.038,00 zł oraz zleconych 11.061.904,26 zł.

W ramach otrzymanych środków na realizację zadań własnych i zleconych pochodzących z dotacji celowych zrealizowano wydatki na:

- program dotyczący dodatków wychowawczych 500+ w rodzinach zastępczych w kwocie 7.000.065,58 zł,
- program dotyczący świadczenia w wysokości dodatku wychowawczego 241.183,54 zł
- program „Dobry start” w kwocie 364.580 zł,
- funkcjonowanie Zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności w kwocie 1.974.473,25 zł,
- składkę zdrowotną w kwocie 3.018,60 zł,
- pomoc dla cudzoziemców w kwocie 1.448.137,29 zł,
- dzieci cudzoziemskie w rodzinach zastępczych 30.446,03 zł
- koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 594.006,00 zł,
- dodatki dla pracowników socjalnych w kwocie 14.032,00 zł.

Wykonanie zadań w poszczególnych działach i rozdziałach było następujące:

Dział 852 - Pomoc społeczna

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej

Wykonane wydatki dotyczyły opłat za pobyt mieszkańców m. st. Warszawy umieszczonych w domach pomocy społecznej

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Wydatki dotyczą finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne uchodźców.

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie

Wykonane wydatki dotyczyły: wypłaty wynagrodzeń, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, nagród jubileuszowych, składek na ubezpieczenia. Ponadto poniesiono koszty szkoleń pracowników, dofinansowano studia dla pracowników Pozostałe koszty bieżącej działalności Centrum to: zakup materiałów biurowych, wyposażenia, prasy, książek, materiałów eksploatacyjnych do konserwacji urządzeń technicznych, samochodów i pomieszczeń biurowych, itp. koszty energii elektrycznej, co, cw i zw konserwacji centrali telefonicznej, telefonów, ksero, faksów, przeglądów i konserwacji, monitoring i inne.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej.

Poniesiono wydatki bieżące na utrzymanie obiektu dla samotnych matek przy ul. Chlubnej i innych lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Rozdział 85231 - Pomoc dla cudzoziemców

Wykonane wydatki dotyczyły wypłaty świadczeń dla osób i rodzin cudzoziemskich zamieszkałych na terenie Warszawy.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

W rozdziale tym finansowane były głównie wydatki na obsługę programu „Aktywny Samorząd” oraz wydatków poniesionych na utrzymanie tymczasowego schronienia.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Wydatki przeznaczono na wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez finansowanie uczestnictwa mieszkańców Warszawy w terapii zajęciowej na terenie innych powiatów.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

Wydatki wykorzystano na utrzymanie Miejskiego Zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

Rozdział 85395 - Pozostała działalność

Zaplanowana kwota przeznaczona była na wydatki związane z programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów: Dobra Opieka Lepszy Start.

Dział 855 - Rodzina

Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

W rozdziale tym zrealizowano wydatki związane z programem „Dobry start”.

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze

W ramach planu wydatków wypłacono świadczenia dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych na kontynuację nauki, zagospodarowanie, pomoc rzeczową. Poniesiono również wydatki na realizację programu 500+. Przeprowadzono remonty mieszkań oraz zakupiono odpowiednie wyposażenie.

Rozdział 85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach planu wydatków wypłacono świadczenia wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej na usamodzielnienia, kontynuację nauki pomoc rzeczową itp. Zrealizowano również wydatki dotyczące wypłaty świadczenia w formie dodatku wychowawczego.

Rozdział 85595 - Pozostała działalność

Pokryto wydatki na pokrycie kosztów pobytu dzieci skierowanych do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.

VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA

1. Organizacja

1) Zarządzenia Dyrektora

W 2019 r. Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydała 94 zarządzenia dotyczące Centrum i jednostek nadzorowanych, dotyczyły one między innymi:

- zmiany regulaminu organizacyjnego porządkującego kwestie struktury organizacyjnej Centrum oraz zakresu zadań realizowanych przez komórki organizacyjne WCPR,
- polityki ochrony danych osobowych,
- zmiany regulaminu pracy,
- uporządkowania kwestii dotyczących awansu zawodowego pracowników WCPR,
- zasad naboru na wolne stanowiska w Centrum,
- zasad organizowania szkoleń oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,

- zasad organizowania szkoleń oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- procedury oceniania rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- Standardów współpracy i wykonywania przez WCPR zadań statutowych związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez WCPR,
- Regulaminu kontroli prowadzonych w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodku interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy;
- zasad użyczenia mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- zasad wspierania osób usamodzielnianych oraz zasad przyznawania im pomocy,

2) Kontrola i audyt

a) Kontrole zewnętrzne i audyty

W 2019 r. w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono 3 audyty zewnętrzne.

Audyty przeprowadzone zostały przez:

1. **Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW) Urzędu m.st. Warszawy** - *Oceny realizacji projektu pn. „Dobra opieka - lepszy start” (DO-LS).*

Przeprowadzony audyt potwierdził prawidłową realizację zajęć zgodnie z harmonogramem oraz wnioskiem o dofinansowanie.

2. **Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW) Urzędu m.st. Warszawy** - *Ocena realizacji projektu pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie m.st. Warszawy w zakresie zadań inwestycyjnych.*

Audyt pozytywnie ocenił zarządzanie projektem i delegowanie uprawnień. WCPR wdrożyło rekomendacje dotyczące zidentyfikowanych obszarów.

3. **Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW) Urzędu m.st. Warszawy** - *czynności sprawdzające dotyczące zadań audytowych pn.: Ocena bezpieczeństwa informacji ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych osobowych w Urzędzie m.st. Warszawy oraz wybranych jednostek m.st. Warszawy.*

Przeprowadzone czynności sprawdzające dotyczyły oceny działań podjętych w celu realizacji rekomendacji przeprowadzonego w 2017 r. zadania audytowego *Ocena bezpieczeństwa informacji ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych osobowych w Urzędzie m.st. Warszawy oraz wybranych jednostek m.st. Warszawy.* Audyt pozytywnie ocenił zaangażowanie WCPR w proces realizacji rekomendacji.

Ponadto w zakresie bezpieczeństwa informacji Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW) Urzędu m.st. Warszawy dodatkowo w 2019 r. przeprowadziło audyt analityczny online - „2019 - Ocena bezpieczeństwa informacji”.

Przeprowadzone audyty w zróżnicowanych obszarach działalności wykazały prawidłową realizację zadań, wdrożenie rekomendacji i przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2019 r. w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono 4 kontrole zewnętrzne.

Kontrole przeprowadzone zostały przez:

1. **Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU)** - kontrola dokumentów

w zakresie prawidłowości udzielania zamówień publicznych w ramach projektu pn. *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie m.st. Warszawy,*

współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 4.2. „Efektywność energetyczna”.

MJWPU skontrolowała 12 postępowań w ramach projektu, w tym 1 postępowanie przeprowadzone przez WCPR pn. *Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie: Wymiana instalacji c.o. i wod-kan w budynku przy ul. Lipińskiej 2 w Warszawie*. W wyniku przeprowadzonej kontroli Centrum wdrożyło przedstawione zalecenia.

2. **Archiwum Państwowe** - *Postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacja niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie do 2019 roku włącznie*.

WCPR po upływie określonego czasu zwróciło się z pisemną prośbą do Archiwum Państwowego o przesłanie protokołu po przeprowadzonej kontroli. W odpowiedzi podano powód, dla którego dokument nie został i nie zostanie sporządzony.

3. **Najwyższa Izba Kontroli (NIK)** - *kontrola pn.: Opieka nad dziećmi w pogotowiach opiekuńczych i rodzinnych*.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż WCPR realizując zadania m.st. Warszawy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w ramach posiadanych możliwości prawidłowo zapewniało pieczę zastępczą w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z zaleceniem dotyczącym dochodzenia przez WCPR świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej w przypadku, gdy od ich umieszczenia upłynął rok, Centrum podejmuje stosowne działania w celu wywiązania się z zadania.

4. **Biuro Kontroli (BK) Urzędu m. st. Warszawy** - kontrola w zakresie: *Wybrane zagadnienia zakresu zamówień publicznych przeprowadzonych w latach 2017 - 2018*.

Kontrola była realizowana na przełomie roku, rozpoczęła się 30.12.2019 r. Do dnia sporządzenia sprawozdania WCPR nie otrzymało protokołu z przeprowadzonej kontroli.

Poza przeprowadzonymi audytami i kontrolą w 2019 r. **Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU)** przeprowadziła 1 wizytę monitorującą realizację projektu „Dobra opieka - lepszy start”, w wyniku której Zespół kontrolujący potwierdził, iż zajęcia realizowane są zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie oraz przekazany przez beneficjenta harmonogramem.

b) Kontrole przeprowadzane przez Centrum

W dniu 05.02.2019 r. Prezydent m.st. Warszawy udzielił Dyrektorowi Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie upoważnienia do sprawowania kontroli zadań merytorycznych prowadzonych przez m.st. Warszawę określonych w art. 38 b ust.2 i 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Upoważnienie dotyczyło prowadzenia kontroli w formie pieczy zastępczej sprawowanej przez rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Na podstawie Zarządzenia Nr 15/2019 w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego WCPR od 01.03.2019 r. w strukturze Centrum powstał Zespół ds. Kontroli.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. realizowało zadania kontrolne na podstawie:

- Zarządzenia Nr 55/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarządzenia Nr 90/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodki interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych pieczy zastępczej sprawowanej przez rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka,

Na podstawie Zarządzenia Nr 24/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 26 marca 2019 r. sprawowanie kontroli rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych jest prowadzone zgodnie z Komunikatem Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m. st. Warszawy z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia standardu i procedur kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu przeprowadzali kontrolę pieczy z wykorzystaniem narzędzi kontroli dokumentu *Standard i procedury kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej* - kwestionariusza kontroli rodzin zastępczych, kwestionariusza kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych i kwestionariusza ankiety dla podopiecznych rodzin zastępczych.

Przeprowadzone w 2019 r. kontrole w rodzinach zastępczych/rodzinnym domu dziecka placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie merytorycznym obejmowało ustalenie:

- 1) zaspokajania potrzeb podopiecznych (bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych, społecznych, religijnych, kulturalno-rekreacyjnych),
- 2) przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) sytuacji bytowej i prawnej rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka, kwalifikacji kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 4) realizację planu pomocy dziecku,
- 5) przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 6) działania rodziny zastępczej/placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia
- 7) współpracy rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych

Działający w strukturach Centrum Zespół ds. Kontroli od 01.03.2019 r. do 31.12.2019 r. przeprowadził kontrolę **10 placówek opiekuńczo-wychowawczych:**

- Filii Domu Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” im. Maryny Falskiej przy ul. Mickiewicza 27 m. 124 w Warszawie, obsługiwanej przez Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,
- Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” z siedzibą przy ul. Barcickiej 2 w Warszawie, z **3 mieszkaniami filialnymi**, obsługiwanego przez Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Zielona Sąsiedzka” przy ul. Sądzińskiej 11D w Warszawie, obsługiwanej przez Zespół do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Łukowskiej 25 w Warszawie.
- Zespołu do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 przy ul. Świętego Bonifacego 81 w Warszawie,
- Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” z siedzibą przy ul. Barcickiej 2 w Warszawie, obsługiwanego przez Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo -Wychowawczych Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 w Warszawie,
- Zespołu Małych Form Opieki i Wychowania „Chata” z siedzibą ul. Bohaterów 50 w Warszawie, z **1 mieszkaniem filialnym**, obsługiwanego przez Zespół do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3 przy ul. Łukowskiej 25 w Warszawie.
- Katolickiej Placówki Wychowawczej „Nasz Dom” przy ul. Bolesława Śmiałego 37 w Warszawie,

- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Paprociowej 2 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Wąsuszewskiej 48 w Warszawie.

Z przeprowadzonych 10 kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych, 4 kontrole miały charakter doraźny i zostały przeprowadzone w związku ze zgłoszonymi nieprawidłowościami. W 2 przypadkach zgłoszenia dotyczyły spraw kadrowych, ochrony danych osobowych. Na podstawie ustaleń powziętych podczas kontroli i zawartych w protokole pokontrolnym sformułowano zalecenia pokontrolne służące wyeliminowaniu stwierdzonych nieprawidłowości. Kolejne 2 kontrole doraźne zostały przeprowadzone w związku ze zgłoszeniem nieprzestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ustalenia z przeprowadzonych czynności kontrolnych nie potwierdziły naruszenia standardów opiekuńczych i wychowawczych względem dzieci przebywających w placówce. Zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in. podnoszenia kompetencji zawodowych wychowawców z uwzględnieniem zgłoszonych przez nich potrzeb, zapewnienia kadrze pracującej z dziećmi superwizji mającej na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Pozostałe 6 kontroli zostały przeprowadzonych jako zaplanowane kontrole kompleksowe. Zakres merytoryczny przeprowadzonych kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych obejmował ustalenie:

- 1) przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) działania placówki na rzecz utrzymania przez dziecko kontaktów z rodziną,
- 3) zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw,
- 4) przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 5) kwalifikacje kadry placówki,
- 6) przygotowanie podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 7) realizację planu pomocy dziecku, okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w placówce.

Kontrole kompleksowe w każdej z kontrolowanych placówek opiekuńczo-wychowawczych wykazały, iż spełniają one warunki lokalowe określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720). Kontrolowane obszary dotyczące wykształcenia kadry zatrudnionej w placówkach potwierdziły, że specjaliści mają kwalifikacje określone w art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jedynie w przypadku jednej placówki stwierdzono brak wymaganych kwalifikacji kadry. Wydano zalecenia pokontrolne dotyczące zatrudnienia na stanowisku opiekuna dziecięcego osób mających kwalifikacje określone w przepisach prawa.

Kontrola dokumentacji wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w przypadku każdej kontrolowanej placówki wykazała uchybienia w jej prowadzeniu, bieżącym i rzetelnym nanoszeniu informacji dotyczących małoletnich. Wydane zalecenia pokontrolne dotyczyły prowadzenia dokumentacji zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W wyniku kontroli przeprowadzonych w okresie od 01.03.2019 r. do 31 grudnia 2019 r. sporządzono 10 protokołów kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych, wydano 10 zaleceń pokontrolnych ze wskazaniem działań naprawczych.

W przypadku każdej kontrolowanej placówki opiekuńczo-wychowawczej protokół kontroli i wydane zalecenia pokontrolne zostały bez zastrzeżeń przyjęte przez Dyrektorów Zespołów do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych i Dyrektorów Niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Kontrola rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka

WCPR w okresie od 01.03.2019 r. do 31.12.2019 r. przeprowadził kontrolę:

- 31 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych,
- 3 zawodowych rodzin zastępczych,
- 2 rodzinnych domów dziecka.

Zakres merytoryczny kontroli rodziny zastępczej/rodzinnego domu dziecka obejmował:

- 1) zaspokajanie potrzeb podopiecznych (bytowe, zdrowotne, emocjonalne, edukacyjne,
- 2) społeczne, religijne, kulturalno-rekreacyjne),
- 3) działania na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia,
- 4) przygotowanie podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- 5) współpracę rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami,
- 6) sytuację bytową i prawną rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 7) realizację planu pomocy dziecku.

W przypadku 5 rodzin zastępczych kontrola miała charakter kontroli problemowej w związku z uzyskaniem przez nią oceny pozytywnej warunkowej Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kontrola miała za zadanie sprawdzenie w jakim stopniu rodzina zastępcza zrealizowała zalecenia naprawcze powstałe po przeprowadzonej ocenie.

W pozostałych rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka Centrum przeprowadziło kontrole kompleksowe po dokonaniu oceny przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i uzyskaniu pozytywnego wyniku.

Zgodnie z Regulaminem kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontrola kompleksowa jest przeprowadzana w każdej nowopowstałej rodzinie zastępczej w terminie od 3 do 6 miesięcy po dokonanej ocenie Organizatora (...).

Każda z rodzin zastępczych ocenionych pozytywnie przez Organizatora po przeprowadzonej kontroli obszarów wymienionych powyżej otrzymała pozytywny wynik kontroli w związku z czym nie wymagała formułowania zaleceń do realizacji i podjęcia działań naprawczych. Wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka.

W wyniku kontroli rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka przeprowadzonych w okresie od 01.03.2019 r. do 31 grudnia 2019 r. sporządzono 34 informacje pokontrolne i 34 wystąpienia pokontrolne zawierające rekomendacje/zalecenia służące wypełnianiu standardu opieki nad małoletnim.

Kontrolowane rodziny zastępcze i prowadzący rodzinny dom dziecka nie wniosły zastrzeżeń do otrzymanych wystąpień pokontrolnych.

Kontrola domów pomocy społecznej

WCPR w okresie od 01.10.2019 r. do 31.12.2019 r. przeprowadził kontrolę 2 DPS:

- Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta przy ul. Kawęczyńskiej 4 b w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej „Leśny” przy ul. Tułowickiej 3 w Warszawie.

Przeprowadzone kontrole w domach pomocy społecznej w zakresie merytorycznym objęło ustalenie prawidłowego funkcjonowania jednostek nadzorowanych przez WCPR zgodnie z obowiązującym standardem usług określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przygotowano protokół kontroli, w którym stwierdzono, iż Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta zapewnia warunki bytowe, pomoc w podstawowych czynnościach społecznych i pielęgnacji, a także usługi wspomagające, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. Wobec braku stwierdzenia uchybień w każdym z ocenianych obszarów odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych.

Kontrola w Domu Pomocy Społecznej „Leśny” przy ul. Tułowickiej 3 w Warszawie została przeprowadzona w dniach od 21 do 26 listopada 2019 r. Sporządzenie protokołu dotyczącego kontroli zostało przez Dyrektora Centrum przedłużone do 14.02.2020 r. z uwagi na oczekiwanie na zwrot ankiet wypełnionych przez opiekunów prawnych/kuratorów mieszkańców Domu.

Poza kontrolami przeprowadzonymi przez Zespół ds. Kontroli, kontrole kompleksowe, problemowe i sprawdzające przeprowadzały działy merytorycznie nadzorujące Domy Pomocy Społecznej i Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w tym między innymi:

- 1) w okresie od 05.06.2019 r. do 16.06.2019 r., kontrola kompleksowa w DPS „Na Przedwiośniu”

Przedmiotem było zbadanie prawidłowości przestrzegania przepisów prawa pracy i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, pobierania od mieszkańców opłat za pobyt w DPS, przestrzegania przez jednostkę wybranych przepisów o ochronie zdrowia psychicznego, prowadzenia indywidualnych planów wsparcia mieszkańców, realizacji wybranych usług bytowych i wspomagających.

Zalecenia pokontrolne dotyczyły: kontroli w zakresie weryfikacji sytuacji dochodowej mieszkańców, przestrzegania terminów sporządzania indywidualnego planu wsparcia mieszkańców,

- 2) w okresie od 25.06.2019 r. do 28.06.2019 r. kontrola problemowa w DPS „Syrena”

Kontrola została przeprowadzona w zakresie prowadzonych przez jednostkę depozytów mieszkańców.

Zalecenia pokontrolne dotyczyły przede wszystkim: przestrzegania terminów przekazywania informacji na temat zgonu mieszkańca, dokonywania wypłaty środków z konta depozytowego mieszkańca po jego śmierci, działań dotyczących poszukiwania spadkobierców zmarłych mieszkańców.

- 3) w dniach 18.03.2019 r. - 05.04.2019 r. rekontrola WOIK, wyniki i zalecenia zostały omówione na stronie 21 niniejszego sprawozdania.

2. Administracja

1) Korespondencja

W ramach realizacji zadań związanych z obsługą korespondencji w 2019 roku zostało wysłanych ponad 75 tysięcy listów oraz zarejestrowano prawie 25 tysięcy korespondencji przychodzącej.

2) Gospodarowanie nieruchomościami

Centrum dysponowało 63 nieruchomościami (m.in. 13 mieszkań chronionych i treningowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz cudzoziemców, 20 lokali z przeznaczeniem na prowadzenie różnych form pieczy zastępczej oraz 18 mieszkań dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na przydział mieszkań docelowych, obiekt przeznaczony na jadalnię, łąźnię i ogrzewalnię oraz mieszkania przeznaczone na cele społeczne).

W minionym roku Centrum prowadziło następujące zadania inwestycyjne:

- a) Modernizacja budynków przy ul. Lipińska 2 na potrzeby Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie- kod zadania: C/OM/VI/P3/93, w ramach którego zostały zrealizowane następujące zadania:

- Przebudowa windy o dodatkowy przystanek na poziomie - 1,
- Modernizacja klimatyzacji budynku.

Plan rzeczowo-finansowy zadania nr C/OM/VI/P3/93. wynosił 898 308,00 zł z czego na realizację wydatkowano 897 730,59 zł

- b) Zakupy inwestycyjne dla Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie - kod zadania: C/OM/VI/P3/27, w ramach którego zostały zrealizowane następujące zadania:

- dostawa kotła c.o. do budynku przy ul. Zygmunta Augusta 12,
- dostawa oprogramowania do obsługi Ewidencji Środków Trwałych,
- dostawa oprogramowania do obsługi Finansowo-budżetowej Centrum,
- dostawa dwóch pralnic i suszarek przemysłowych dla potrzeb noclegowni przy ul. Kaczorowej.

Plan rzeczowo-finansowy zadania nr C/OM/VI/P3/27. wynosił 111 887,00 zł z czego na realizację wydatkowano 110 926,41 zł.

- c) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie m.st. Warszawy współfinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Zad. Nr 5 „Termomodernizacja Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie” w projekcie RPMA.04.02.00-14-5074/16.

Plan rzeczowo-finansowy tego zadania wynosił 220 544,00 zł, z czego na jego realizację wydatkowano 220 539,08 zł.

Przeprowadzono szereg remontów i konserwacji w lokalach podnoszących jakość funkcjonowania ich użytkowników. Dopełniono obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania nieruchomościami, w tym przeglądów rocznych w zakresie branż sanitarnej i budowlanej.

3) Archiwum Zakładowe

Realizując zadania związane z prowadzeniem archiwum zakładowego archiwisci gromadzą, przechowują, ewidencjonują, zabezpieczają i udostępniają akta wytworzone przez Centrum. Udzielają konsultacji pracownikom z zakresu stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Na podstawie Uchwały nr XIX/478/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 listopada 2015r. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie archiwum gromadzi i przechowuje dokumenty dotyczące byłych wychowanków pieczy zastępczej z terenu m.st. Warszawy. Archiwum zakładowe zakończyło rok sprawozdawczy ze stanem 646,02 m.b. przechowywanych akt, w tym 23,43 m.b.

stanowią dokumenty kat. A. W 2019 r. przyjęto łącznie na stan archiwum zakładowego 75,94 m.b. nowej dokumentacji do przechowywania.

Pracownicy archiwum zakładowego zrealizowali 45 kwerend w przechowywanym zbiorze, zleconych w odpowiedzi na wnioski z zewnątrz. W 16-stu przypadkach zakończyło się to przekazaniem wnioskodawcy potwierdzonych kopii akt. Najczęstsze zapytania dotyczyły potwierdzenia okresu pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej do celów lokalowych, prośby o przekazanie dokumentacji medycznej oraz informacji o biologicznej rodzinie, a także poświadczenia do celów emerytalno-rentowych.

W roku sprawozdawczym 24 osobom wypożyczono łącznie 135 tomów akt, a 14 razy akta były udostępniane do wglądu.

W archiwum pieczy zastępczej zlokalizowanym przy ul. Nowogrodzkiej 75 w 2019 roku zakończono porządkowanie i zabezpieczanie zbioru teczek wychowanków Domu Dziecka nr 4 z lat 1931-2016. Zbiór ten liczy obecnie 15,8 m.b.

Archiwiści byli w stałym kontakcie z pracownikami Archiwum Państwowego w kwestiach proceduralnych i stosowania przepisów. Ponadto wielokrotnie udzielali konsultacji telefonicznych w przypadku spraw związanych z poszukiwaniem swoich danych przez byłych wychowanków pieczy zastępczej, np. dotyczących ustalenia okresu pobytu w różnych formach pieczy zastępczej, a także do celów spadkowych, szkolnych, zdrowotnych i genealogicznych.

Archiwiści kontynuowali odtwarzanie bazy danych placówek opiekuńczo-wychowawczych, które działały na terenie m.st. Warszawy. Pogłębiali wiedzę o zlikwidowanych, nieistniejących już placówkach oraz o zmianach jakim podlegały na przestrzeni lat.

4) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja

W roku 2019 utrzymano wdrożone rekomendacje audytu bezpieczeństwa informacji, który został przeprowadzony w 2016 roku wraz z potwierdzeniem nowych rozwiązań poprzez przeprowadzony audyt sprawdzający. Utrzymano i testowano plan zachowania ciągłości działania DRP - zapewniający utrzymanie usług na stałym poziomie dostępności niezależnie od warunków zewnętrznych.

Zgodnie z zasadami wdrożonego PODO utrzymywany jest wysoki poziom zabezpieczeń danych osobowych. W związku ze zmieniającymi się zagrożeniami w obszarze bezpieczeństwa informatycznego pracownicy IT uczestniczyli w szkoleniach z zakresu ochrony systemów.

Zakończono migrację systemów operacyjnych do najnowszej wersji Windows 10 wycofując z użytku niewspierane przez firmę MICROSOFT systemy operacyjne, przez co zwiększyło się bezpieczeństwo usług.

Utrzymano prace rozwojowe nad oprogramowaniem dziedzinowym do obsługi środków PFRON i Aktywnego Samorządu oraz oprogramowania do obsługi obszaru Pieczy Zastępczej w celu efektywniejszej obsługi klienta oraz bardziej plastycznego oraz szybszego dostępu do informacji w formie zapytań lub statystyk opartych już na systemach bazodanowych.

Usprawniono system obsługi wydruków i serwisu oraz dostarczania materiałów eksploatacyjnych w zakresie obsługi urządzeń drukujących.

Pracownicy IT brali udział we wdrażaniu centralnego systemu obsługi wniosków SOW dla pracowników obsługujących zadania finansowane ze środków PFRON.

Uruchomiono nową stronę internetową WCPR w celu zapewnienia bardziej przejrzystego sposobu dostępu do informacji i aktualności bieżących. Wszystkie materiały zgromadzone na nowej stronie internetowej zostały ponownie opracowane i przeredagowane, załączniki do dokumentów zostały sprawdzone pod kątem ich przydatności, a nawigacja w serwisie została zoptymalizowana i użytecznie dopracowana tak, aby dostarczyć jak efektywnie oczekiwaną informację. Przeprowadzony audyt dotyczący zgodności strony WCPR ze standardem WCAG 2.1, zaimplementowane zostały poprawki skutkujące podniesieniem dostępności cyfrowej WCPR.

W 2019 roku sukcesywnie wycofywano z użytku wyeksploatowane jednostki komputerowe oraz drukarki, aby w 2020 roku wraz ze wzrostem liczby zadań powierzanych Centrum sprostać wysokim wymaganiom i oczekiwaniom obsługiwanych klientów.

W związku z uruchomieniem PIKONI oraz powstaniem nowej struktury IT w lokalizacji 11 Listopada 15b, wdrożono serwer danych oraz uruchomiono nowe stanowiska pracy.

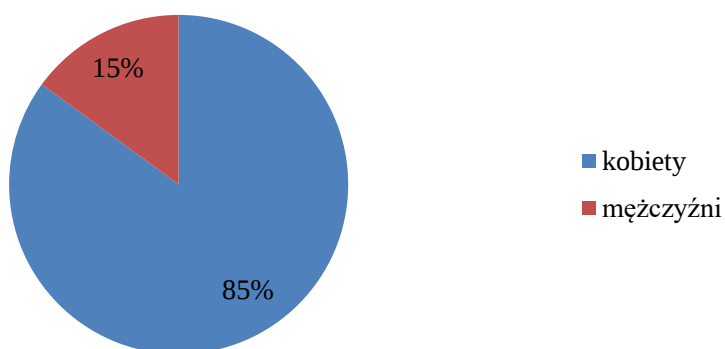
VII. SPRAWY KADROWE

1. Sprawy pracownicze

Rok 2019 był kolejnym rokiem zmian organizacyjnych w Centrum. Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego WCPR został podzielony na 15 działów, w tym 10 merytorycznych oraz samodzielne wieloosobowe stanowisko radcy prawnego, wieloosobowe stanowisko ds. zamówień publicznych, wieloosobowe stanowisko ds. zawodowej pieczy zastępczej, stanowisko Inspektora Ochrony Danych oraz stanowisko ds. BHP i ochrony przeciwpożarowej. Zmiany te nie dotyczyły tylko struktury organizacyjnej Centrum, ale również realizowanych zadań w poszczególnych komórkach organizacyjnych.

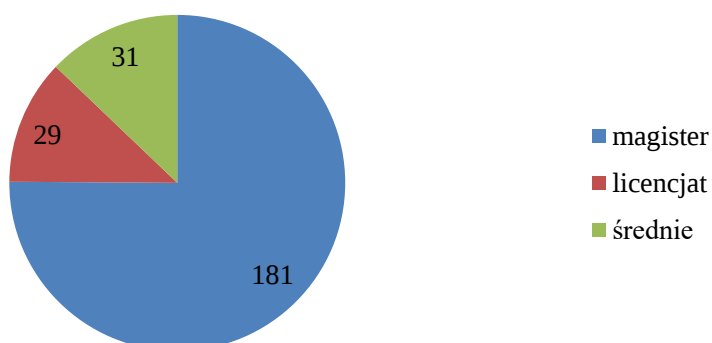
Centrum kierował dyrektor WCPR przy pomocy zastępców. Zadania WCPR realizowało 241 osób, wykres nr 23 przedstawia strukturę płci zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykres 23
płeć zatrudnionych ogółem pracowników

Wykształceniem wyższym legitymowało się 210 pracowników Centrum. Poniżej wykres przedstawia poziom wykształcenia pracowników Centrum na poszczególnych poziomach edukacji.

Wykres 24
poziom wykształcenia pracowników

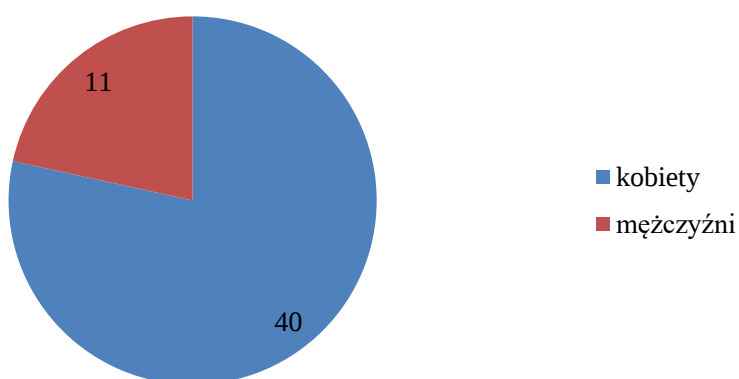
W roku 2019 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło 51 naborów na wolne stanowiska w Centrum. W wyniku tych naborów zatrudniono 24 nowych pracowników, w 7 przypadkach pracownicy Centrum zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi lub na umowach na zastępstwo aplikowali na stanowiska urzędnicze i również zostali zatrudnieni, w 22 naborach nie zgłosili się kandydaci chętni do podjęcia zatrudnienia w Centrum.

W ciągu roku przyjęto w wyniku naborów wewnętrznych i zewnętrznych do pracy w Centrum 51 osób. Spośród wszystkich przyjętych 9 osób legitymowało się wykształceniem średnim.

W związku z zatrudnieniem po raz pierwszy na stanowisku urzędniczym w samorządzie terytorialnym 18 pracowników zostało skierowanych do odbycia służby przygotowawczej. Wszyscy skierowani do służby przygotowawczej pracownicy z wynikiem pozytywnym zdali egzamin na urzędnika samorządowego.

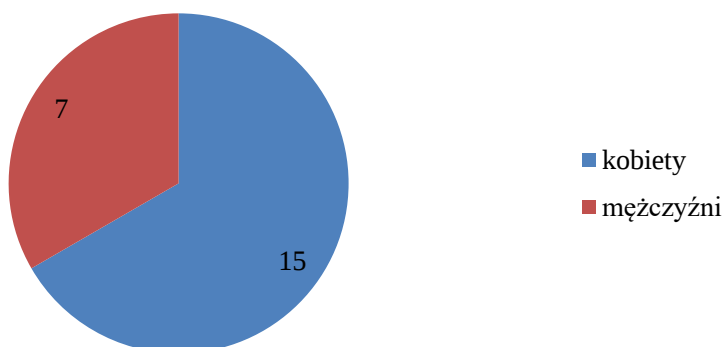
Poniższy wykres przedstawia strukturę płci osób przyjętych do pracy w Centrum w 2019 roku.

Wykres 25
zatrudnieni w 2019 roku według płci

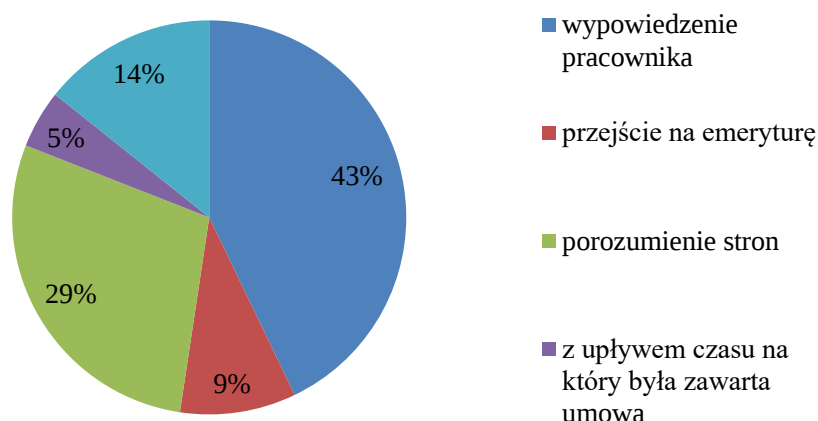

Rozwiązano stosunek pracy z 22 osobami. Poniższe wykresy przedstawiają strukturę płci i przyczynę rozwiązania stosunku pracy.

Wykres 26
osoby z którymi rozwiązano w 2019 roku
stosunek pracy według płci

Wykres 27
powody rozwiązania stosunku pracy

Wśród zatrudnionych w 2019 roku pracowników 6 legitymowało się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

W 2019 roku w lipcu zaczęło się również wdrażanie aplikacji umożliwiającej elektroniczne składanie przez pracowników wniosków o urlop i również elektroniczne zatwierdzanie przez przełożonych bez konieczności drukowania papierowych formularzy. Prace nad dostosowaniem aplikacji do potrzeb Centrum trwały do końca roku i nie zostały w pełni ukończone.

2. Podnoszenie kwalifikacji

Rok 2019 był kolejnym rokiem, w którym pracownicy Centrum chętnie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe. 183 pracowników wzięło udział w szkoleniach o różnorodnej tematyce. Zorganizowane zostały szkolenia grupowe dla pracowników w zakresie zarządzania sobą w czasie pracy, 80 pracowników wzięło udział w szkoleniu dotyczącym obsługi osób z dysfunkcją słuchu, w tym podstawy języka migowego. Dla kadry kierowniczej przeprowadzone zostały szkolenia dotyczące motywowania pracowników i zarządzania relacjami. W roku sprawozdawczym kontynuowana była seria supervizji dla kadry kierowniczej oraz pracowników socjalnych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. 24 pracowników ukończyło szkolenie TBRI -Interwencja relacyjna oparta na zaufaniu. Zorganizowane było również szkolenie z zakresu samoobrony oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Ponadto wiele szkoleń dotyczyło zmian w obowiązujących przepisach adekwatnie do wykonywanych obowiązków (prowadzenie kontroli, zamówienia publiczne, egzekucja administracyjna, postępowanie administracyjne, sprawozdawczość finansowa, zmiany w prawie pracy). Szkolenia te miały na celu doskonalenie warsztatu zawodowego pracowników.

Poza tym 13 pracowników Centrum otrzymało dofinansowanie do studiów I stopnia i studiów podyplomowych. Jeden pracownik otrzymał dofinansowanie do kontynuowania nauki na studiach I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość, 12 pracowników otrzymało dofinansowanie do studiów podyplomowych w zakresie: organizacji pomocy społecznej, zarządzania projektami, zarządzania nieruchomościami, menadżerskich, prawa pracy, przywództwa, przedsiębiorczości i partnerstwa.

Koordynatorzy, pracownicy socjalni organizatora, psycholodzy i pedagodzy

WCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnia koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej i pracownikom socjalnym organizatora szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Tematyka szkolenia jest dobierana zgodnie z potrzebami pracowników (m.in. zawartych w rocznym sprawozdaniu z pracy) i uwzględnia standardy i kierunek pracy Centrum.

W poprzednich latach były organizowane przez tutejsze Centrum dla koordynatorów i pracowników socjalnych organizatora szkolenia z Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (I i II stopień). W bieżącym roku pracownicy skorzystali ze szkolenia TBRI -interwencja relacyjna oparta na zaufaniu. Tematyka, poziom przekazu i przydatność w pracy ww. szkoleń była bardzo wysoko oceniana przez pracowników, którzy zgłaszali potrzebę dalszej edukacji w tym zakresie.

W 2019 r. Centrum zapewniło koordynatorom i pracownikom socjalnym szkolenie:

- Wspieranie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej;
- Dialog motywujący ;
- Porozumienie bez przemocy NVC;
- Jeden pracownik socjalny ukończył specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego;
- supervizje grupowe.

Psycholodzy i pedagodzy również stale podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i samokształceniu. Dostosowując się do obowiązujących standardów Centrum w 201roku zakupiło nowy test do diagnozowania dzieci - Skalę Inteligencji Stanforf - Binet 5 i kolejnych 3 psychologów ukończyło szkolenie dające uprawnienia do stosowania ww. testu. Ponadto pracownicy działu wsparcia specjalistycznego i organizowania rodzinnej pieczy zastępczej podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i konferencjach:

- psychologzy: 2 psychologów uczestniczyło w szkoleniu z zakresu MMPI -2,
- pedagodzy: 2 osoby uczestniczyły w szkoleniu NVC - Porozumienie Bez Przemocy.

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

I. WYKAZ TABEL

Tabela 1: Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej na 31.12.2019 r. z podziałem na typy domów	10
Tabela 2: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc	11
Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej w zależności od typu domu	12
Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2016-2019	12
Tabela 5: Miejsce pochodzenia osób zgłaszających się do Hostelu WOIK	18
Tabela 6: Skierowania wydane w latach 2018-2019 do Hostelu WOIK	18
Tabela 7: Długość pobytu w Hostelu WOIK	19
Tabela 8: Liczba osób skierowanych do Hostelu WOIK na wniosek straży granicznej	19
Tabela 9: Powody opuszczenia Hostelu WOIK	20
Tabela 10: Osoby korzystające z innej formy schronienia po opuszczeniu Hostelu WOIK	20
Tabela 11: Złożone wnioski w latach 2018-2019	22
Tabela 12: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne	26
Tabela 13: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne	27
Tabela 14: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe	34
Tabela 15: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2019 r.	37
Tabela 16: Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających	39
Tabela 17: Wykaz Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, które są obsługiwane przez poszczególne Zespoły oraz placówek niepublicznych	40
Tabela 18: Wykaz wydanych zawiadomień w 2019 roku do poszczególnych typów placówek opiekuńczo-wychowawczych	41
Tabela 19: Wykaz stanowisk w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ na 31.12.2019 r.	46
Tabela 20: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach dofinansowanych ze środków PFRON.	54
Tabela 21: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy ...	71
Tabela 22: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy	71
Tabela 23: Liczba wystawionych upomnień w latach 2018-2019	75
Tabela 24: Liczba i kwota wystawionych upomnień w roku 2019	75
Tabela 25: Wykonanie budżetu w 2019 roku	78
Tabela 26: Porównanie wykonania budżetu w stosunku do roku 2018	78
Tabela 27: Dochody budżetowe za 2019 rok z podziałem na źródła dochodów	78
Tabela 28: Porównanie wykonania budżetu Centrum w stosunku do 2018 roku w rozdziałach	79

II. WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1: Procentowy udział wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów	11
Wykres 2: Rodzaje decyzji	13
Wykres 3: Liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w poszczególnych miesiącach 2019 r. ..	17
Wykres 4: Najwyższa liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu WOIK w danym miesiącu.....	18
Wykres 5: Powody zgłoszenia po schronienie do Hostelu WOIK w 2019 r.	19
Wykres 6: Liczba wniosków złożonych w danym miesiącu.....	22
Wykres 7: Rodzaje wydanych decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie pobytu w OW.	22
Wykres 8: Liczba wydanych decyzji w sprawach dotyczących kierowania i pobytu w OW wydanych w poszczególnych miesiącach 2019 r.	23
Wykres 9: Liczba kobiet i małoletnich dzieci przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2019 r.....	23
Wykres 10: Powody przyjęcia - liczba osób w rodzinie.....	24
Wykres 11: Liczba wniosków w sprawie kierowania do OW przekazana przez ośrodki pomocy społecznej z poszczególnych Dzielnic Warszawy.....	24
Wykres 12: Odływ dzieci z pieczy zastępczej.....	34
Wykres 13: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych.	41
Wykres 14: Podział zadań zespołu ds. organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego...	46
Wykres 15: Kwalifikowanie kandydatów w pieczy zastępczej	47
Wykres 16: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom.....	50
Wykres 17: Podział środków finansowych w 2019 roku na rehabilitację zawodową i społeczną.....	53
Wykres 18: Podział środków PFRON na poszczególne zadania	54
Wykres 19: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dorosłych	58
Wykres 20: Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci	59
Wykres 21: Rodzinne formy pieczy zastępczej, w których wypłacone były świadczenia.....	66
Wykres 22: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2018-2019.....	76
Wykres 23: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników.....	90
Wykres 24: Poziom wykształcenia pracowników	90
Wykres 25: Zatrudnieni w 2019 roku według płci.....	91
Wykres 26: Osoby z którymi rozwiązano w 2019 roku stosunek pracy według płci.....	91
Wykres 27: Powody rozwiązywania stosunku pracy.....	92